

Informe Socioeconòmic de Manresa 2004

INFORME SOCIOECÒNOMIC DE MANRESA 2004

Edita

Ajuntament de Manresa
Servei de Desenvolupament

Equip redactor

Josep Camprubí Duocastella
Ramon Culleré Córdoba
David Hernández Massegú
Pere Massegú Bruguera

Han participat a les taules de debat

Xavier Cano Caballero
Begoña Cubo González
Imma Freixenet Rosell
Esperança Hernández Medina
Xavier Rubio Cano

Disseny gràfic

Copisteria Sarrió, S.L.

Correspondència i consultes

Servei de Desenvolupament
Ajuntament de Manresa
Plaça Major 1
08241 Manresa

Correu electrònic: rcullere@ajmanresa.org

Web: www.ajmanresa.org

Índex

INFORME SOCIOECONÒMIC DE MANRESA 2004

ÍNDEX

	<i>Pàgina</i>
Presentació	9
1- Introducció	13
1.1- Geografia	15
1.2- Infraestructures	16
1.3- Estructura econòmica	17
1.4- Conjuntura socioeconòmica	18
2- Una economia globalitzada	21
2.1- PIB	23
2.2- Tipus de canvi dòlar / euro i preu del petroli	23
3- Les economies de Catalunya i el Bages	27
3.1 Estructura del PIB	29
3.2 Conjuntura	30
3.3 Tendències	31
4- Població	33
4.1- Context	35
4.2- Estructura de la població	36
4.3- Moviments naturals de la població	39
4.4- Immigració	40
4.5- Barris	41
4.6- Àrea d'influència de Manresa	44
5- Treball	45
5.1- Població activa	47
5.1.1- Apunt metodològic	47
5.1.2- Dades 2001	47
5.1.3- Evolució segons diferents paràmetres	48
5.1.4- Estimació de la població activa actual	49
5.2- Atur	51
5.2.1- Evolució aturats	51
5.2.2- Comparativa territorial	52
5.2.3- Perfil de l'aturat	54
5.3- Contractació	57
5.4- Ocupats	60
5.4.1- Nota metodològica	60
5.4.2- Assalariats, realitats i tendències	60
5.4.3- Treballadors per compte propi	61
6- Indústria	63
6.1- Sector secundari	65
6.2- Metall	68
6.3- Tèxtil, confecció i pell	70
7- Habitatge i construcció	73
7.1- Mercat d'habitatge	75
7.2- Mercat de lloguer	77
7.3- Construcció	78

8- Comerç	81
8.1- Context	83
8.2- Comerç detallista	83
8.3- Evolució de la demanda	84
8.4- Evolució de l'oferta	85
8.5- Ocupació	88
8.6- Expectatives a curt termini	88
9- Serveis	89
9.1- Sector terciari	91
9.2- Hoteleria	94
9.3- Educació	96
9.4- Activitats sanitàries i veterinàries; serveis socials	98
10- Perfil de la ciutat	99
10.1- El projecte 'Perfil de la ciutat'	101
10.2- Definició dels indicadors seleccionats	101
10.3- Metodologia	102
10.4- Interpretació	103

INFORME SOCIOECONÒMIC DE MANRESA 2004

ÍNDEX DE TAULES

	Pàgina
1- Introducció	
1.1- El Bages a Catalunya	15
1.2- Manresa al Bages	15
1.3- Principals indicadors de la conjuntura socioeconòmica de Manresa	18
2- Una economia globalitzada	
2.1- Taxes de variació interanual del PIB	23
2.2- Tipus de canvi dòlar / euro	24
2.3- Preu del barril de petroli	25
3- Les economies de Catalunya i el Bages	
3.1- Pes de cada sector en el PIB. Any 2003	29
3.2- Evolució del creixement del PIB	30
3.3- Creixement del PIB. Any 2003	31
4- Població	
4.1- Població dels principals municipis catalans	35
4.2- Evolució de la població	36
4.3- Piràmides d'edat	37
4.4- Evolució d'indicadors demogràfics	38
4.5- Comparativa piràmide de poblacions de Catalunya i Manresa	38
4.6- Evolució població. Anys 2002 i 2003	39
4.7- Creixement natural	40
4.8- Població segons lloc de naixement	40
4.9- Immigració de fora de l'Estat a l'àrea d'influència de Manresa	41
4.10- Població per barris	42
4.11- Piràmides d'edat per barri. Població a 31-12-2003	43
4.12- Població municipis de l'àrea d'influència de Manresa	44
5- Treball	
5.1- Població activa	
5.1.1- Evolució de la població activa	48
5.1.2- Evolució de la població activa per franges d'edat	48
5.1.3- Població activa per nivell de formació	49
5.1.4- Estimació de la població activa de Manresa	50
5.2- Atur	
5.2.1- Aturats per gènere. Evolució trimestral	51
5.2.2- Aturats per gènere. Evolució mensual	52
5.2.3- Taxa d'atur per àmbit territorial	52
5.2.4- Evolució del pes de l'atur femení	53
5.2.5- Pes de l'atur femení sobre el total d'aturats	53
5.2.6- Evolució aturats segons grups d'edat	54
5.2.7- Aturats segons grups d'edat	55
5.2.8- Aturats segons nivell de formació	56
5.2.9- Aturats segons sector econòmic	57
5.3- Contractació	
5.3.1- Contractes registrats a Manresa	57
5.3.2- Contractació indefinida / contractació total	58
5.3.3- Contractació temps parcial / total contractació	58
5.3.4- Contractació total i parcial per gènere	59
5.4- Ocupació	
5.4.1- Assalariats per sector econòmic. Evolució trimestral	60
5.4.2- Treballadors per compte propi	61

6- Indústria	
6.1- Índex industrial	65
6.2- Empreses i assalariats del sector industrial	66
6.3- Empreses i assalariats dels subsectors d'indústria	67
6.4- Empreses i assalariats del metall	68
6.5- Empreses i assalariats del tèxtil, confecció i pell	70
7- Habitatge i construcció	
7.1- Mercat d'habitatge	
7.1.1- Habitatges i preus. Municipis de 40 a 100 mil habitants	75
7.1.2- Habitatges en oferta de nova construcció i preus	76
7.2- Mercat de lloguer	
7.2.1- Nombre de contractes de lloguer	77
7.2.2- Comparativa de lloguers amb altres poblacions	77
7.3- Construcció	
7.3.1- Llicències d'activitat immobiliària	78
7.3.2- Assalariats i empreses a la construcció	79
8- Comerç	
8.1- Indicador d'activitat dels serveis	83
8.2- Índex vendes comerç	83
8.3- Evolució del clima comercial	84
8.4- Indicadors sector comerç	85
8.5- Dotació comercial per 1000 habitants	85
8.6- Nombre d'establiments per 1000 habitants	86
8.7- Superfície comercial per habitant	86
8.8- Total activitats comercials	86
8.9- Activitats comercials detallistes	87
8.10- Llicències establiments comercials	87
8.11- Assalariats i empreses	88
9- Serveis	
9.1- Empreses i assalariats del sector serveis	92
9.2- Empreses i assalariats dels subsectors de serveis	93
9.3- Índexs del sector serveis	94
9.4- Empreses i assalariats d'hoteleria	95
9.5- Empreses i assalariats d'educació	96
9.6- Empreses i assalariats d'activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	97
10- Perfil de la ciutat	
10.1- Indicadors del projecte 'Perfil de la ciutat'	102
10.2- Indicadors del projecte 'Perfil de la ciutat', en base 100	103
10.3- Gràfica 'Perfil de la ciutat'. Manresa	103
10.4- Gràfica 'Perfil de la ciutat'. Tots els municipis	104

Presentació

INFORME SOCIO-ECONÒMIC

PRESENTACIÓ

Us presentem el tercer informe socioeconòmic de Manresa, que ve precedit pel darrer Anuari Estadístic de la ciutat, publicat durant l'estiu, on es recullen de forma més exhaustiva i ampliada les dades relatives a la població, el mercat de treball i els principals sectors productius de l'economia local.

L'objectiu de l'informe no és altre que el d'analitzar la informació econòmica i social més rellevant del territori, per tal d'entendre millor les claus de la realitat socioeconòmica de la ciutat.

La seva elaboració corre a càrrec de l'equip professional del Servei de Desenvolupament de l'Ajuntament de Manresa, i té una periodicitat anual.

Amb aquest informe i la resta de documents que s'han anat publicant des del servei, es consolida el projecte de dotar la ciutat d'un observatori local de l'entorn socioeconòmic, que permeti millorar el disseny i la implementació de les polítiques públiques aplicades al territori, així com ser d'utilitat a tothom qui cerqui eines d'interpretació de la societat i de l'economia locals.

En nom de l'equip redactor,

Josep Camprubí Duocastella

Regidor Delegat d'Hisenda i Promoció Econòmica

Manresa, octubre de 2004.

1. Introducció

La ciutat està ubicada a 238 metres d'alçada sobre el nivell del mar i gaudeix d'un clima mediterrani amb tendència continental, es tracta d'un clima sec amb estius calorosos i hiverns freds. La temperatura mitjana calculada en base als últims deu anys ha estat de 7,0° a l'hivern, 14,0° a la primavera, 15,1° a la tardor i 23,3° a l'estiu. Els 590 litres per metre quadrats anuals de pluja de mitjana al llarg de l'última dècada, que es reparteixen en 94 dies de pluja per any, es concentren en la primavera i la tardor.

1.2- INFRASTRUCTURES

Fins no fa gaire, el concepte de centre responia a aquella capital, ubicada al ben mig del cercle d'influència d'un territori. Per perifèria, en canvi, s'entenia la sèrie de poblacions satèl·lits que pertanyen a l'àmbit d'influència del centre. Avui en dia, aquests conceptes han variat substancialment i es considera centre aquell indret que gaudeix de bones connexions a nivell telefònic, viari o ferroviari. De la mateixa manera, tot aquell territori que no es trobi ben comunicat és considerat perifèric. Sota aquesta nova definició de centre i perifèria és com cal avaluar si Manresa és una cosa o altra.

La privilegiada posició geogràfica de Manresa al centre del territori català ha facilitat que, en termes d'infraestructura viària, la ciutat sigui cruïlla d'importants vies com poden ser l'Eix del Llobregat i l'Eix Transversal. La proximitat geogràfica de Manresa amb els diferents punts de la geografia catalana es correspon amb una àgil accessibilitat viària amb les terres de ponent, els Pirineus, terres gironines i l'àrea metropolitana de Barcelona.

Des de l'any 1997, en què es va inaugurar l'anomenat Eix Transversal, Manresa gaudeix d'una òptima comunicació viària vers Lleida i Girona.

Les dues principals alternatives per desplaçar-se a Barcelona presenten problemàtiques diferents. Triar la via de Manresa a Abrera, d'un carril per cada sentit de la marxa, comporta el risc de trobar retencions. Es tracta d'una carretera que cada any absorbeix més tràfic i que necessita ser desdoblada.

L'altra alternativa seria l'autopista, amb l'inconvenient del cost. Es tracta d'un dels peatges de l'Estat que té la relació preu sobre distància més elevat. Recórrer els 41,8 quilòmetres d'autopista gestionats per la concessionària Autema que enllacen Manresa amb Sant Cugat costa, en la seva tarifa més econòmica, 5,32 euros o, el que és el mateix, 13 cèntims d'euro per quilòmetre. Es tracta d'un preu molt superior als 7 cèntims d'euro que, segons la prestigiosa revista Consumer, és la mitjana del preu per quilòmetre de les autopistes espanyoles. L'import dels peatges encara s'incrementaria fins a 7,84 euros (13 cèntims d'euro per quilòmetre) si es decidís anar de Sant Cugat a Barcelona pels Túnels de Vallvidrera que gestiona la concessionària Tabasa.

De la mateixa manera, la connexió viària de Manresa amb els Pirineus, malgrat les retencions que s'hi originen al llarg dels caps de setmanes d'hivern, és eficaç.

A més a més, està previst que la infraestructura viària anomenada Eix Diagonal que ha d'unir Vilanova i la Geltrú, Vilafranca del Penedès, Igualada i Manresa sigui una realitat a mitjà termini. Aquest eix, a part de facilitar la connexió viària amb l'Anoia, l'Alt Penedès i el Garraf, constituirà una via òptima d'unió de Manresa amb Tarragona.

Si bé es pot afirmar que la privilegiada posició central de Manresa dins el territori català es correspon amb una bona connexió viària, no es pot dir el mateix respecte la infraestructura ferroviària. En observar un mapa de la xarxa ferroviària del país, es podria arribar a la errònia conclusió que Manresa està ben comunicada degut a que la línia de Barcelona a Lleida passa per la capital de Bages i degut a que les alternatives per desplaçar-se a Barcelona són dues. Però és a partir del moment que un consulta els horaris quan se n'adona de les veritables mancances d'infraestructura ferroviària de la ciutat.

Els 35 minuts que, segons la guia Campsa, es triga en recórrer els 55,4 quilòmetres del trajecte que uneix Barcelona amb Manresa es converteixen en més d'una hora de temps en cas d'optar pel

tren. El tren de la RENFE que realitza més ràpid el trajecte entre Manresa i la Plaça Catalunya de Barcelona triga una hora i deu minuts en recórrer la distància; amb una cadència d'un tren cada mitja hora els dies feiners de dilluns a divendres.

L'alternativa dels Ferrocarrils de la Generalitat resulta més ineficaç que la de la RENFE, ja que es tracta d'un mitjà de comunicació que necessita d'una hora i vint minuts per completar el trajecte que va des del Baixador de Manresa fins a la Plaça Espanya de Barcelona.

No obstant, el millor exemple de la deficient comunicació ferroviària de Manresa queda palès en la línia que enllaça la ciutat amb Lleida. Els 118 quilòmetres que separen ambdós municipis, i que segons la guia Campsa es recorren en una hora i quatre minuts de cotxe, representen dues hores i mitja de viatge en tren. La velocitat mitjana resultant, sempre i quan es compleixi l'horari, és de 47 quilòmetres per hora.

Malgrat que Manresa sigui cada vegada més una bona alternativa a l'àrea metropolitana tant per localització d'activitats econòmiques com per canvis de residència, la realitat del transport públic de Manresa fa que el cost d'oportunitat de desplaçar-se cada dia a Barcelona per motius de feina sigui, en termes de temps, de dos hores i mitja pel cap curt. Aquest elevat cost d'oportunitat actua com a important fre a l'hora de considerar, per part dels manresans, ofertes laborals de l'enorme mercat de treball que configura l'àrea metropolitana de Barcelona.

1.3- ESTRUCTURA ECONÒMICA

Malgrat que la presència del sector primari dins el municipi sigui poc més que testimonial, cal no oblidar els ascendents rurals de Manresa, on els conreus agrícoles configuraven un dels pilars de l'economia de la ciutat.

Tanmateix, s'ha de tenir en compte que el sector agrícola i ramader és la base de l'economia de bona part de petits municipis rurals que envolten la ciutat. Deixant de banda aspectes merament econòmics, cal reconèixer la transcendència del sector en termes medioambientals i paisatgístics.

La privilegiada situació de Manresa al ben mig de Catalunya, a la vora del riu Cardener i la seva proximitat a les mines de carbó de Fígols, dins el municipi de Cercs, han estat factors determinants per a que Manresa esdevingués una de les ciutats pioneres en la industrialització del país.

La tradició industrial de la ciutat ha deixat una forta petjada visible encara avui en dia al municipi. El paisatge de la ciutat conté multitud d'aquestes empremtes que es presenten en forma d'altres xeme-neies que en el seu temps expulsaven el fum del consum del carbó de les màquines de vapor, o bé en forma de naus com podrien ser la fàbrica Blanca, la fàbrica Nova o bé els Panyos que acollien maquinària i treballadors.

El llegat industrial de la ciutat ha permès gaudir d'una evolució que avui en dia l'ha convertit en un sector que aglutina multitud de rams com podrien ser el tèxtil (teixits, filatures, cintes), metall (auxiliar de l'automòbil, maquinària tèxtil), alimentària (farines, galetes), fusta (serradores, mobles) o pell (sabates).

La bonança que el sector de la construcció gaudeix a Catalunya no deixa Manresa al marge, on s'han dut a terme importants promocions immobiliàries a indrets com La Parada, Les Bases o Mion. A més a més, el sector de la construcció també ha dedicat molts recursos a la rehabilitació de finques del Barri Antic i de Les Escodines.

A nivell del sector del comerç, l'oferta que configuren les botigues tradicionals de la ciutat, el polígon dels Trullols i el polígon Sant Isidre situat al terme de Sant Fruitós resulta un gran atractiu comercial no tan sols pels manresans sinó per bona part dels habitants dels municipis de la comarca.

Pel que fa referència a la resta del sector terciari; l'oferta d'oci, de serveis a empreses, d'ensenyament o bé d'entitats financeres, per citar quatre exemples, sobrepassa amb escreix la demanda generada pels propis manresans, degut a que es tracta d'una oferta concebuda per satisfer les necessitats tant dels habitants de la ciutat com les de bona part de la població d'una àmplia àrea de la Catalunya Central.

1.4- CONJUNTURA SOCIOECONÒMICA

La taula dels principals indicadors socioeconòmics de Manresa consisteix en una tria d'uns pocs indicadors de l'activitat de la ciutat que tan sols pretén donar una primera aproximació del panorama conjuntural. Òbviament, aquesta visió sintètica ofereix una bateria de dades que ha de ser observada amb cautela. En tractar-se d'indicadors aïllats del seu context, la seva interpretació instantània pot no coincidir amb la correcta.

	Valor	Valoració	Variació interanual	Període
Demografia				
Població	68.513		Augmenta: 1,8%	31/Des/2003
Edat mitjana	42,0		Disminueix: -0,2 Anys	31/Des/2003
Esperança de vida	77		Augmenta: 0,1 Anys	31/Des/2003
Taxa de fecunditat x 1000	83,9		Augmenta: 2,1 Punts	Any 2003
Taxa de natalitat x 1000	11,0		Augmenta: 2,9 Punts	Any 2003
Taxa de mortalitat x 1000	11,0		Augmenta: 1,7 Punts	Any 2003
Ocupació				
Assalariats	23.438	Positiva	Augmenta: 1,3%	Quart tr. 2003
Autònoms	5.082	Positiva	Augmenta: 2,2%	31/Des/2003
Contractes registrats	19.102	Negativa	Disminueix: -10,1%	Any 2003
Contractes temporals	16.508	Negativa	Disminueix: -7,4%	Any 2003
Contractes indefinits	2.594	Negativa	Disminueix: -24,1%	Any 2003
Aturats	2.069	Positiva	Disminueix: -0,4%	31/Des/2003
Activitat				
Nº Empreses	2.742	Negativa	Disminueix: 0,0%	Quart tr. 2003
Índex industrial (1)	190	Negativa	Disminueix: -3,6%	Any 2003
Índex comercial (1)	203	Positiva	Augmenta: 1,0%	Any 2003
Índex restauració i bars (1)	143	Positiva	Augmenta: 4,4%	Any 2003
Índex turístic (1)	37	Negativa	Disminueix: -7,5%	Any 2003
Índex activitat econòmica (1)	193	Negativa	Disminueix: -0,5%	Any 2003
Quota de mercat (1)	174	Positiva	Augmenta: 0,6%	Any 2003
Consum				
Aigua (m ³ aigua facturada)	5.431.182		Augmenta: 2,6%	Any 2003
Vehicles	43.003		Augmenta: 1,3%	Any 2003
Habitatge				
Preu metre quadrat (euros)	1.520	Negativa	Augmenta: 25,5%	Any 2003
Lloguer mitjà contractual (euros)	313	Negativa	Augmenta: 9,3%	Any 2003
Llicències activitat immobiliària	155	Positiva	Augmenta: 18,3%	Any 2003
Medi ambient				
Recollida selectiva paper (Tones)	1.163	Positiva	Augmenta: 4,9%	Any 2003
Recollida selectiva vidre (Tones)	864	Positiva	Augmenta: 1,3%	Any 2003
Recollida selectiva embalatges (Tones)	375	Positiva	Augmenta: 35,5%	Any 2003
Transport públic municipal (Viatgers)	1.697.569	Positiva	Augmenta: 6,6%	Any 2003

Font: Anuari estadístic Manresa 2004
(1) Segons l'Anuari Econòmic d'Espanya de 'La Caixa'

1.3. Principals indicadors de la conjuntura socioeconòmica de Manresa

A tall d'exemple, es fa difícil interpretar que el preu del metre quadrat d'habitatge de Manresa ha augmentat un 26% respecte l'any 2002 sense indicar que la mitjana de Catalunya ha estat del 18%. O bé, també resulta difícil valorar indicadors com puguin ser els de recollides selectives desconeixent si uns majors volums de recollida selectiva són fruit d'una major capacitat de reciclatge o d'un major consum.

Deixant de banda les reserves amb les que s'ha d'observar la taula dels indicadors de conjuntura, sí que resulta una eina útil per disposar d'una primera aproximació de la realitat de la ciutat.

A nivell de demografia, de la lectura de les dades de la taula es desprenen dos importants aspectes; l'augment demogràfic i el seu rejueniment.

Pel que fa referència al mercat laboral, s'ofereix una valoració positiva als increments dels nombres d'assalariats i autònoms, i al descens del nombre de persones en situació d'atur. Per contra, s'atorga una valoració negativa a la davallada del nombre de contractes laborals registrats.

Pel que fa a l'activitat econòmica, el nombre d'empreses manresanes a 31 de desembre del 2003 és pràcticament el mateix que a finals de l'any 2002. En analitzar els diferents índexs de l'Anuari Econòmic d'Espanya elaborat pel Servei d'estudis de La Caixa es constata que les valoracions positives i negatives queden repartides a parts iguals. Els índexs industrial, turístic i d'activitat econòmica disminueixen al mateix temps que els índexs comercial, restauració i quota de mercat augmenten.

També es desprèn de la síntesi dels indicadors que, en quant a habitatge, la situació de Manresa no és gaire diferent de la de Catalunya, on una alta activitat immobiliària coexisteix amb uns forts increments del preu de l'habitatge i dels lloguers mitjans contractuals.

Si bé resulta evident considerar com a positiu el fet que el nombre de viatgers en el transport públic de Manresa s'hagi incrementat respecte l'any anterior en un 6,6%; esdevé més difícil atorgar una valoració a la recollida selectiva de deixalles. El fet que augmenti la recollida de paper, en un primer moment, sembla positiu degut a que implica un major volum de reciclatge. Però, per altra banda, si es suposés que l'òptim de la relació del pes de paper reciclat sobre el pes del paper consumit ja s'ha assolit; aleshores, un increment del nombre de tones de paper reciclat tan sols respon a un més gran consum de paper i no pas a una major capacitat de reciclatge. És a dir, sota aquest hipotètic supòsit, l'efecte mediambiental seria negatiu.

2. Una economia globalitzada

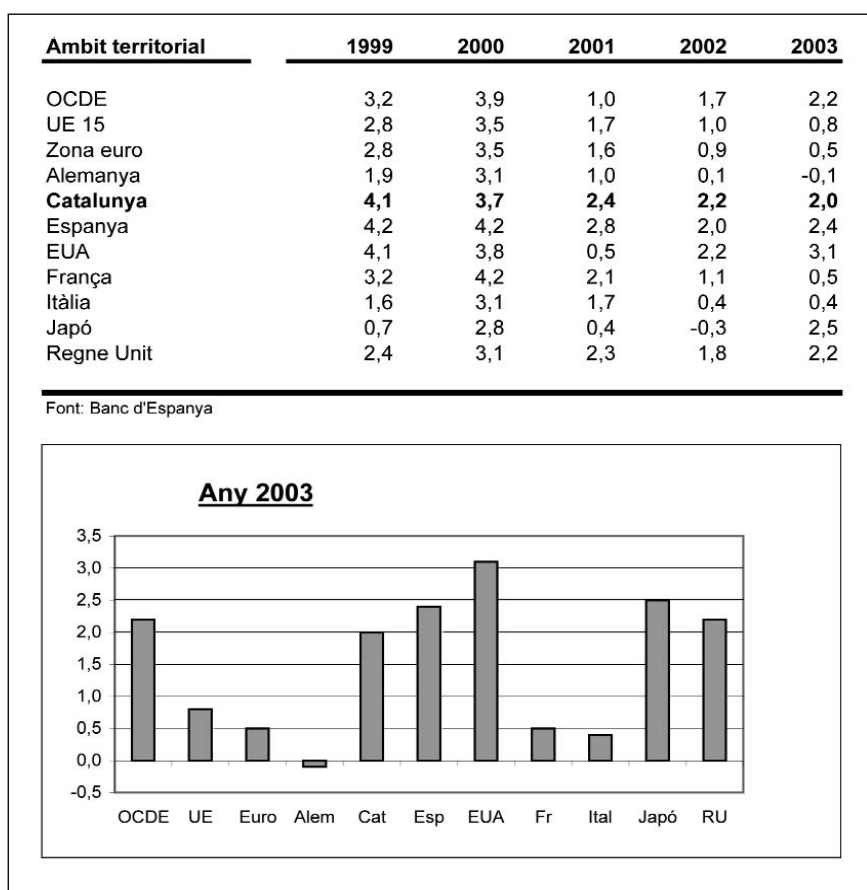
2- UNA ECONOMIA GLOBALITZADA

2.1- PIB

Al llarg de l'any 2003, l'economia mundial ha gaudit d'un període d'expansió, en el que la zona de l'euro ha mantingut un escàs dinamisme. La bonança de l'economia mundial ha estat encapçalada per les tres primeres economies consumidores de petroli del món: Estats Units d'Amèrica, Xina i Japó. La reanimació de les economies nord-americana i nipona i l'espectacular creixement del 9% del PIB de l'enorme economia xinesa conformada per 1.300 milions d'habitants contrasten amb el flux creixement de l'economia de la Unió Europea.

Dins l'economia de la zona euro, que ha tingut un creixement del 0,5% respecte l'any anterior, en destaca el creixement zero en l'acumulat dels dos darrers exercicis de l'economia alemanya i el fort creixement del 2,4% de l'economia espanyola, que està en sintonia amb el creixement del conjunt de l'economia conformada pels països membres de l'OCDE.

La recuperació dels mercats financers internacionals ha estat deguda a que el mercat ha considerat que disminuïa la incertesa geopolítica mundial tot i l'existència de centres d'inestabilitat política com podrien ser l'Orient Pròxim i Mitjà, i el no menyspreable risc d'atac terrorista.

2.1. Taxes de variació interanual del PIB

2.2- TIPUS DE CANVI DÒLAR / EURO I PREU DEL PETROLI

Entre mitjans de l'any 2002 i finals de l'any 2003, la cotització de l'euro sobre el dòlar s'ha revaluat un 26%. L'elevada cotització actual de la moneda europea respecte la divisa americana afavoreix l'augment del consum de productes importats al mateix temps que frena la producció de béns degut

a la pèrdua de competitivitat a nivell de preus. Òbviament, el fet que el preu del petroli es fixi en dòlars beneficia a Europa.

Lluny del debat de si és més convenient per l'economia europea un euro fort o fluix respecte el dòlar, el que realment propicia un creixement continuat de l'economia europea és una relació entre ambdues divises sense fluctuacions. L'equilibri a llarg termini de la cotització de la moneda europea respecte el dòlar dins un estret interval d'entre 0,95 i 1,15 aportaria una estabilitat a les forces importadores i exportadores beneficiós per la nostra economia.

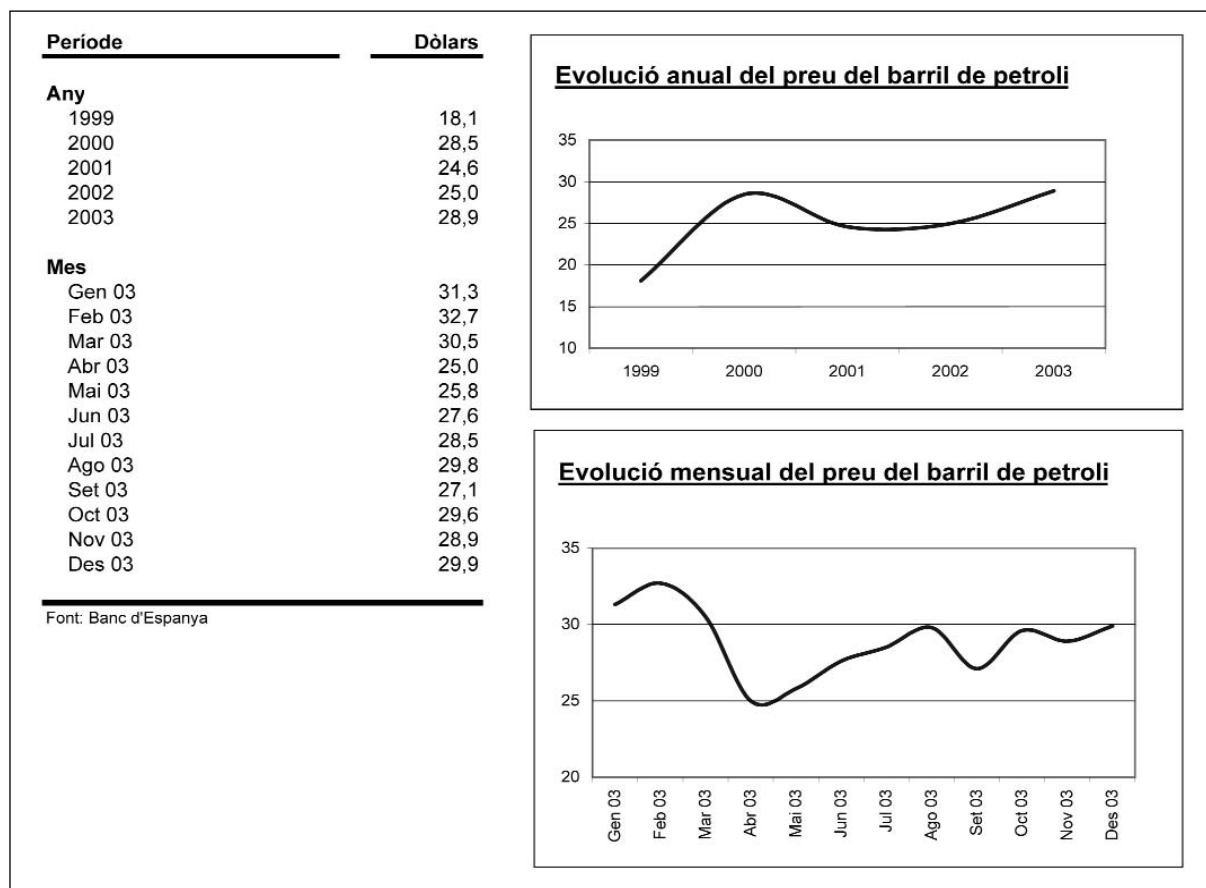
<u>Data</u>	<u>Tipus de canvi</u>
31-Mar-1999	1,0742
30-Jun-1999	1,0328
30-Sep-1999	1,0665
31-Des-1999	1,0046
31-Mar-2000	0,9553
30-Jun-2000	0,9556
30-Sep-2000	0,8765
31-Des-2000	0,9305
31-Mar-2001	0,8832
30-Jun-2001	0,8480
30-Sep-2001	0,9131
31-Des-2001	0,8813
31-Mar-2002	0,8724
30-Jun-2002	0,9975
30-Sep-2002	0,9860
31-Des-2002	1,0487
31-Mar-2003	1,0895
30-Jun-2003	1,1427
30-Sep-2003	1,1652
31-Des-2003	1,2630

Font: European Central Bank

2.2. Tipus de canvi dòlar / euro

Un dels productes de consum bàsics de les societats occidentals és el petroli. Les economies occidentals queden molt supeditades a diferents factors que se'n deriven de l'ús i abús de l'or negre, com podrien ser els factors de disponibilitat, d'impacte ambiental o bé de preu. A nivell exclusivament econòmic, el preu del cru és un factor determinant en la salut de les economies industrialitzades degut a que el petroli ha esdevingut una matèria primera indispensable.

2.3. Preu del barril de petroli

Més del 50% del consum d'energia primària de les economies industrialitzades, mesurada en tones equivalents de petroli, prové de productes petrolífers. Però no tan sols s'empra l'or negre per produir energia. La indústria petroquímica utilitza els derivats del petroli per a fabricar plàstics, fibres sintètiques, detergents, hules, agroquímics o conservants alimentaris per citar uns pocs exemples.

Tècnicament, de cadascun dels productes finals que ofereix la indústria petrolífera es disposa d'algun substitut. A tall d'exemple, l'energia hidràulica o eòlica són una realitat, la fusta i el suro són substituïts naturals de part dels elements de la construcció d'un habitatge i el paper n'és de les bosses de plàstic.

Malgrat disposar de la tecnologia per substituir el petroli per altres productes, l'estructura econòmica de la societat fa que a curt o mitjà termini el petroli hagi esdevingut un producte indispensable i insubstituïble.

Les tres economies del món més consumidores de petroli són la dels Estats Units, la xinesa i la japonesa. El fet que el preu del petroli hagi fluctuat entre 25 i 30 dòlars per barril ha ajudat a la bonança econòmica d'aquestes tres economies. De fet, els EUA, la Xina i el Japó són de les economies que han tingut millors taxes de creixement del PIB al llarg de l'últim exercici. Sense cap mena de dubte, de cara a propers exercicis, tan sols podran repetir les taxes de creixement de l'any 2003 en cas que no es dispari el preu del petroli. El que puguin créixer les economies industrialitzades en un futur dependrà en alta mesura de l'evolució del preu del cru. Un preu del barril de petroli que superés els 40 dòlars implicaria haver de destinar més recursos per adquirir aquesta matèria primera, havent de renunciar a d'altres.

Una de les gran fragilitats de les economies occidentals és la seva dependència d'un producte que no prové d'una font inexhaurible, que no és renovable i que les seves principals reserves estan ubicades a una zona políticament i social inestable com és l'Orient Mitjà.

3. Les economies de Catalunya i el Bages

3- LES ECONOMIES DE CATALUNYA I EL BAGES

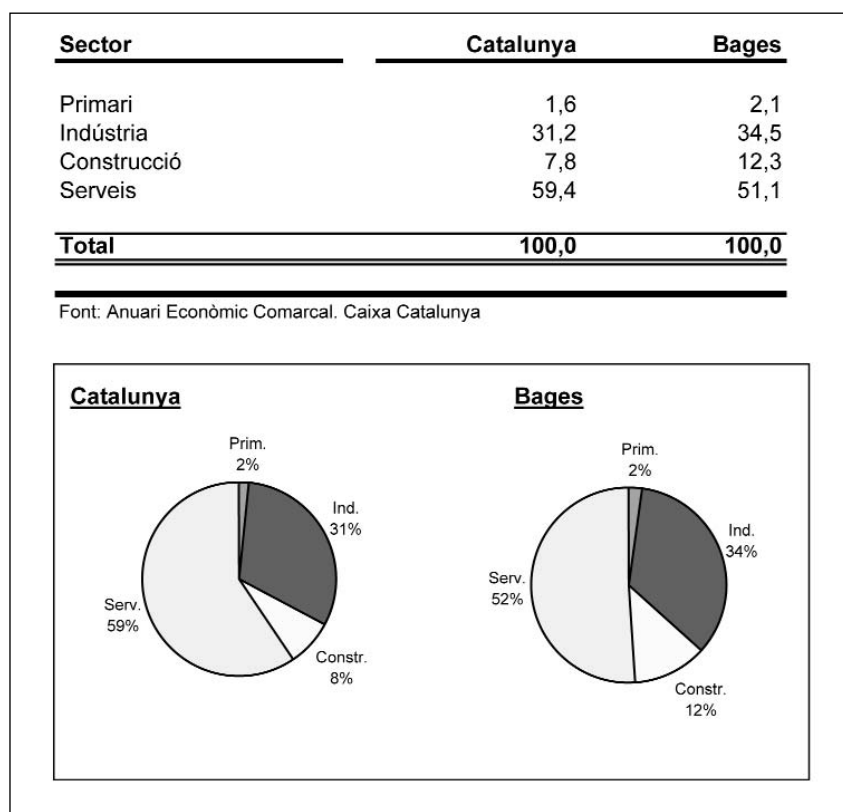
3.1- ESTRUCTURA DEL PIB

Malgrat la relativa poca contribució econòmica que el sector primari pugui aportar al Producte Interior Brut (PIB) de l'economia catalana o comarcal, en parlar del sector agrícola ramader, cal contemplar d'altres aspectes com podrien ser el medi ambiental o bé el sociodemogràfic, ja que un nivell de rendibilitat econòmica del conreu de la terra adequat és l'única alternativa per a que bona part dels petits municipis rurals de la geografia catalana o bagenca no siguin abandonats. Un sector primari en decadència implicaria, doncs, uns camps de conreu erms alhora que uns municipis rurals capçats de llars de segona residència on tan sols es detectaria activitat en períodes de vacances. Malgrat que el sector primari aportí un testimonial 2,1% al PIB del Bages, es tracta d'un percentatge sensiblement superior al de Catalunya (1,6%).

L'orografia del Bages ha afavorit que la indústria fos, en el seu temps, el motor de l'economia de la comarca. Encara avui en dia, de la composició sectorial del PIB s'entreveu l'herència de la tradició industrial. Més d'una tercera part del PIB bagenc prové del sector secundari. En el cas de Catalunya, aquest percentatge és del 31%.

L'exceptional bonança que el sector de la construcció està gaudint en el nostre país es tradueix en una participació del 7,8% del PIB de Catalunya. Si bé es tracta d'un elevat percentatge, molt més elevada resulta aquesta aportació en l'àmbit comarcal. Un 12% del PIB bagenc prové del sector de la construcció. Una xifra, sense cap mena de dubte, desmesurada.

En comparança amb l'estructura econòmica del Principat, el sector serveis de la comarca figura com un de poc desenvolupat. Mentre que el sector terciari aporta vora del 60% del PIB de Catalunya, aquest percentatge en el cas del Bages representa poc més de la meitat del PIB.

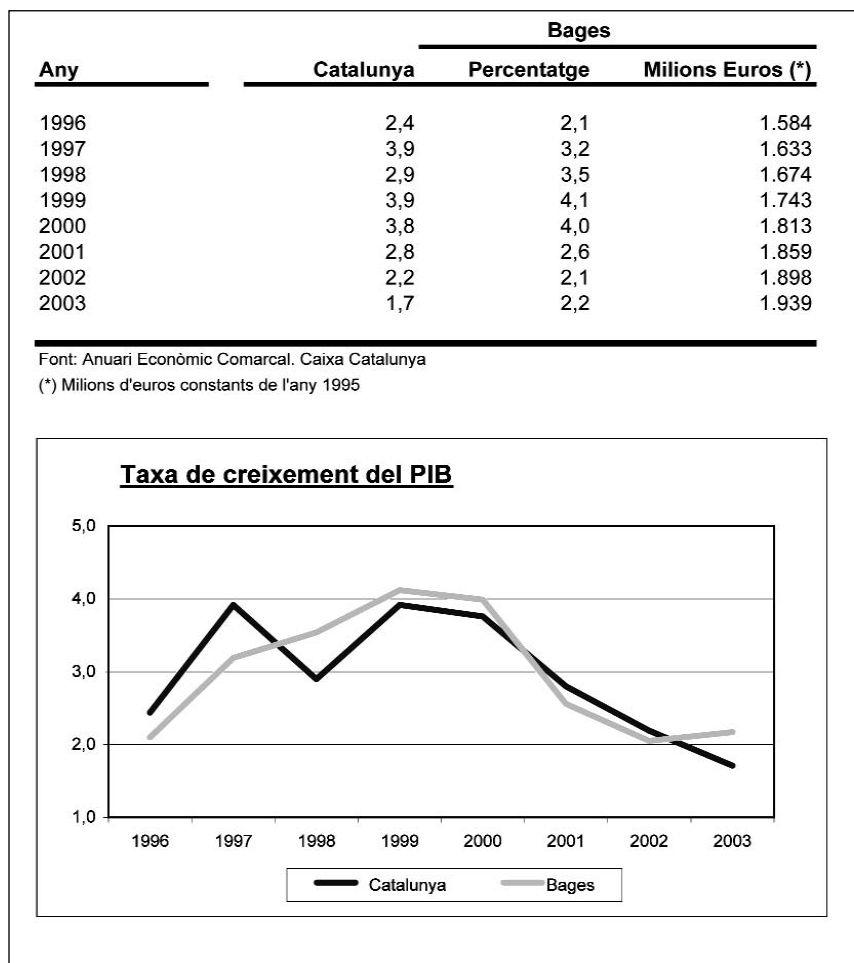

3.1. Pes de cada sector en el PIB. Any 2003

3.2- CONJUNTURA

El Producte Interior Brut de l'any 2003 de la comarca del Bages ha crescut un 2,2% respecte l'any anterior; un creixement mig punt percentual superior al de l'economia catalana.

L'estimació del PIB del Bages de l'any 2003 és de 1.939 milions d'euros constants de l'any 1995. Dins un context d'una economia inflacionista, la finalitat de mesurar el PIB de la comarca en unitats monetàries constants de cert any de referència no és cap altra que la de treure de la valoració del PIB la part que correspon a la variació (alça) dels preus. Els 1.939 milions d'euros constants de l'any 1995 de PIB de la comarca representen un 2,0% del PIB del Principat, i emplaça el Bages com la desena comarca catalana en termes de producció.

3.2. Evolució del creixement del PIB

La supeditació del sector primari a un ample ventall de factors fora del control dels empresaris, com podrien ser la meteorologia o el preu de cotització a la llotja dels diferents productes, condueix a que el valor de la producció del sector quedi sotmès a grans fluctuacions. Dos anys enrera, la taxa de creixement del sector primari va ser altament negativa, el -8,7%. L'any 2002, es va situar en un positiu 6,7%. L'any 2003, el sector primari presenta de nou una taxa de creixement negativa, si bé no del calibre de la de l'any 2001, sí d'un considerable -4,8%.

El 0,6% de creixement, respecte l'any anterior, de la indústria del Bages s'arregla amb el 0,5% de creixement del sector a Catalunya. Dins l'àmbit comarcal, contrasta el fet que, al llarg de l'últim any, hagi disminuït en un 2,1% el nombre d'assalariats que dediquen la seva tasca laboral al sector secundari amb que es tracti d'un sector que creix en termes de producció.

Un any més, el sector de la construcció ha gaudit d'una inèdita bonança. La taxa de creixement del sector de la construcció dins la comarca ha estat del 9,1%, 5,6 punts percentuals superior a la que ha obtingut el sector a Catalunya.

En l'actualitat, els veritables motors de l'economia bagenca són la construcció i el sector serveis. En ser elevada l'aportació dels serveis al PIB de la comarca (51%), l'evolució de l'economia del Bages depèn en alta mesura de la conjuntura del sector terciari. Al llarg de l'any 2003, el creixement del sector ha estat d'un 2%; una taxa similar a la del Principat. Dins l'ampli sector terciari coexisteixen subsectors que presenten bones taxes de creixement, com podrien ser el comerç o les administracions públiques, amb d'altres que presenten taxes de creixement negatives, com el transport o la intermediació financera.

3.3- TENDÈNCIES

Un any més, i ja en són deu de seguits, la taxa de creixement del PIB català mostra un signe positiu. No obstant, l'1,7% de creixement del PIB al llarg de l'any 2003 suposa una taxa ostensiblement inferior a la d'anys anteriors, que deixa enrera els forts creixements del període que inclou l'última part de la dècada dels anys 90 i els primers anys de la dècada actual.

El desequilibri entre el fort increment de la demanda d'habitatges i la seva oferta s'ha traduït en uns habitatges que han assolit uns preus, fins fa ben poc temps, impensables. La sobrealimentació de la demanda ha estat motivada per multitud de factors com podrien ser el fet que la generació del baby boom hagi assolit l'edat d'emancipació, els baixos interessos hipotecaris o bé la crisi borsària. Cal tenir en compte, però, que la bonança del sector de la construcció augmenta passius i fa que la població estigui endeutada.

Sector	Catalunya	Bages
Primari	-4,1	-4,8
Indústria	0,5	0,6
Construcció	3,5	9,1
Serveis	2,3	2,0
Total	1,7	2,2

Font: Anuari Econòmic Comarcal. Caixa Catalunya

3.3. Creixement del PIB. Any 2003

A nivell de Catalunya, cal contemplar la construcció com una activitat que treballa al límit de la seva capacitat productiva. Per contra, a nivell comarcal, es pot considerar que el sector encara té marge per créixer. De la mateixa manera que la bonança del sector va arribar més tard a la comarca que no pas al Principat, de cara als propers anys, cal esperar un cert creixement del sector al Bages. No es tracta d'un pensament gratuït, sinó que ajuda a pensar d'aquesta manera el fet de constatar com població del Vallès hi estableix la seva residència al Bages seduïda pel favorable diferencial de preus entre els habitatges d'una zona i altra.

Un sector clau del creixement de l'economia catalana dels últims anys ha estat el del turisme. El fet que el Bages no sigui una comarca eminentment turística implica per una banda que, al llarg dels últims anys, no hagi estat partícip de la distribució d'aquesta riquesa. Però, per altra banda, implica que la comarca no queda subjecta al repte de reestructuració que el sector ha d'enfrontar per ajustar l'oferta a les noves exigències que s'intueixen per part de la demanda.

Un tercer element que, al llarg dels darrers anys, ha fomentat riquesa és la sanitat i l'ensenyament. Dos subsectors que, tant a nivell de Catalunya com a nivell comarcal, han crescut de forma notòria en termes d'efectius empleats en els sectors. Es tracta de dos sectors que tenen supeditada la seva evolució a les inversions que realitzin les administracions públiques. No obstant, degut a la implantació de polítiques pressupostàries restrictives de déficit zero, no resulta previsible que, a curt i mitjà termini, siguin dos sectors amb gaire capacitat de creixement.

4. Població

4- POBLACIÓ

4.1- CONTEXT

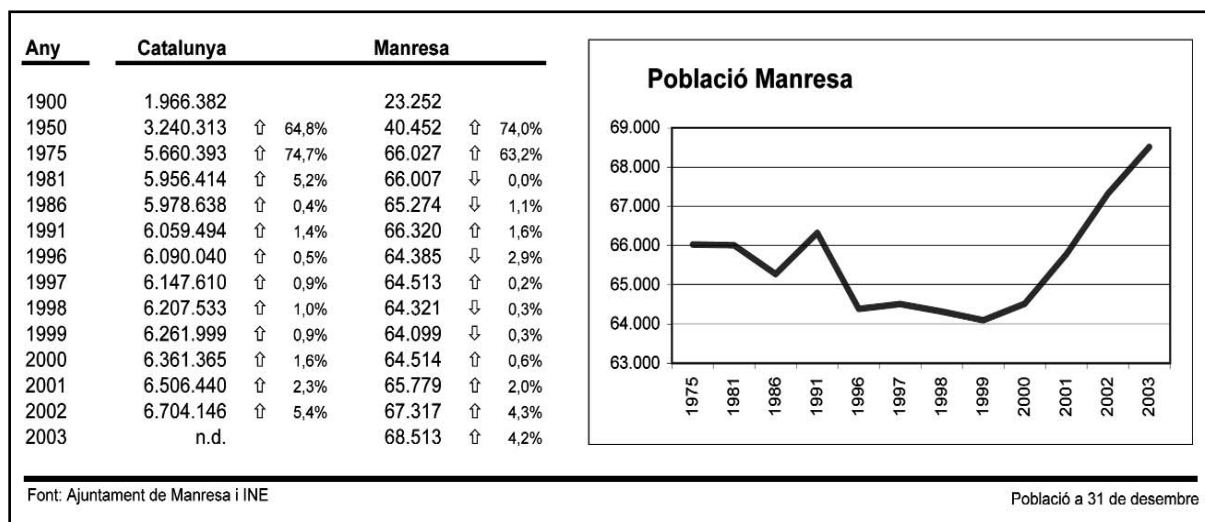
Vint de les vint-i-cinc ciutats més poblades de Catalunya es troben dins la regió metropolitana de Barcelona. Les altres cinc ciutats són Tarragona, Lleida, Reus, Girona i Manresa. La capital del Bages és la catorzena ciutat amb més població del Principat.

L'evolució demogràfica de Manresa, al llarg dels últims anys, no és ni de bon tros representativa de la de Catalunya. Mentre la població de Manresa disminuïa en un 3% al llarg de l'últim quart del segle XX, la del Principat augmentava en un 11%. L'any 1999, Manresa assoleix el nivell més baix de població dels darrers trenta anys. Amb el canvi de segle, a la capital del Bages es produeix un canvi de tendència; a partir de finals del 1999, la població de Manresa creix a un ritme de mil habitants per any de mitjana. Un ritme, mesurat en termes relatius, inferior al de Catalunya.

Municipi	Any 2002	Any 1996	Any 1991	Creixement	
				1996/1991	2002/1996
1 Barcelona	1.582.738	1.508.805	1.643.542	-8,2%	4,9%
2 L' Hospitalet de Llobregat	246.415	255.050	272.578	-6,4%	-3,4%
3 Badalona	214.440	210.987	218.725	-3,5%	1,6%
4 Sabadell	191.057	185.798	189.404	-1,9%	2,8%
5 Terrassa	184.829	163.862	158.063	3,7%	12,8%
6 Tarragona	121.076	112.176	110.153	1,8%	7,9%
7 Lleida	118.035	112.035	112.093	-0,1%	5,4%
8 Santa Coloma de Gramenet	116.012	123.175	133.138	-7,5%	-5,8%
9 Mataró	111.879	102.018	101.510	0,5%	9,7%
10 Reus	94.407	90.993	87.670	3,8%	3,8%
11 Cornellà de Llobregat	82.817	82.490	84.927	-2,9%	0,4%
12 Girona	81.220	70.576	68.656	2,8%	15,1%
13 Sant Boi de Llobregat	80.738	78.005	77.932	0,1%	3,5%
14 Manresa	67.317	64.385	66.320	-2,9%	4,6%
15 Rubí	64.848	54.085	50.405	7,3%	19,9%
16 El Prat de Llobregat	63.312	63.255	64.321	-1,7%	0,1%
17 Sant Cugat del Vallès	63.132	47.210	38.937	21,2%	33,7%
18 Viladecans	59.343	53.235	48.294	10,2%	11,5%
19 Vilanova i la Geltrú	57.300	47.979	45.864	4,6%	19,4%
20 Granollers	55.913	50.951	51.873	-1,8%	9,7%
21 Cerdanyola del Vallès	55.731	50.503	56.612	-10,8%	10,4%
22 Castelldefels	52.405	38.509	33.017	16,6%	36,1%
23 Mollet del Vallès	50.001	41.911	40.877	2,5%	19,3%
24 Esplugues de Llobregat	46.447	46.810	48.310	-3,1%	-0,8%
25 Gavà	42.304	37.985	35.204	7,9%	11,4%

Font: Idescat i Ajuntament de Manresa
Població a 31 de desembre

4.1. Població dels principals municipis catalans

4.2. Evolució de la població

4.2- ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ

Una piràmide d'edats és un histograma doble simètric que representa l'estructura per edat i gènere d'una població. L'eix d'ordenades és únic i recull les edats. L'eix d'abscisses és doble i a la dreta recull els contingents de dones de cada edat, i a l'esquerra els d'homes. La piràmide d'edats és una eina útil per conèixer l'evolució passada, l'estructura actual i deixa entreveure la tendència futura d'un territori.

En visualitzar l'evolució de les piràmides d'edat de Manresa o en consultar l'evolució del valor de qualsevol dels indicadors demogràfics que inclou implícitament o explícitament el paràmetre edat, ja sigui el d'edat mitjana, qualsevol índex de dependència o bé qualsevol índex de gent gran, es constata com, al llarg de les dues últimes dècades del segle XX, la població de Manresa ha anat envellint.

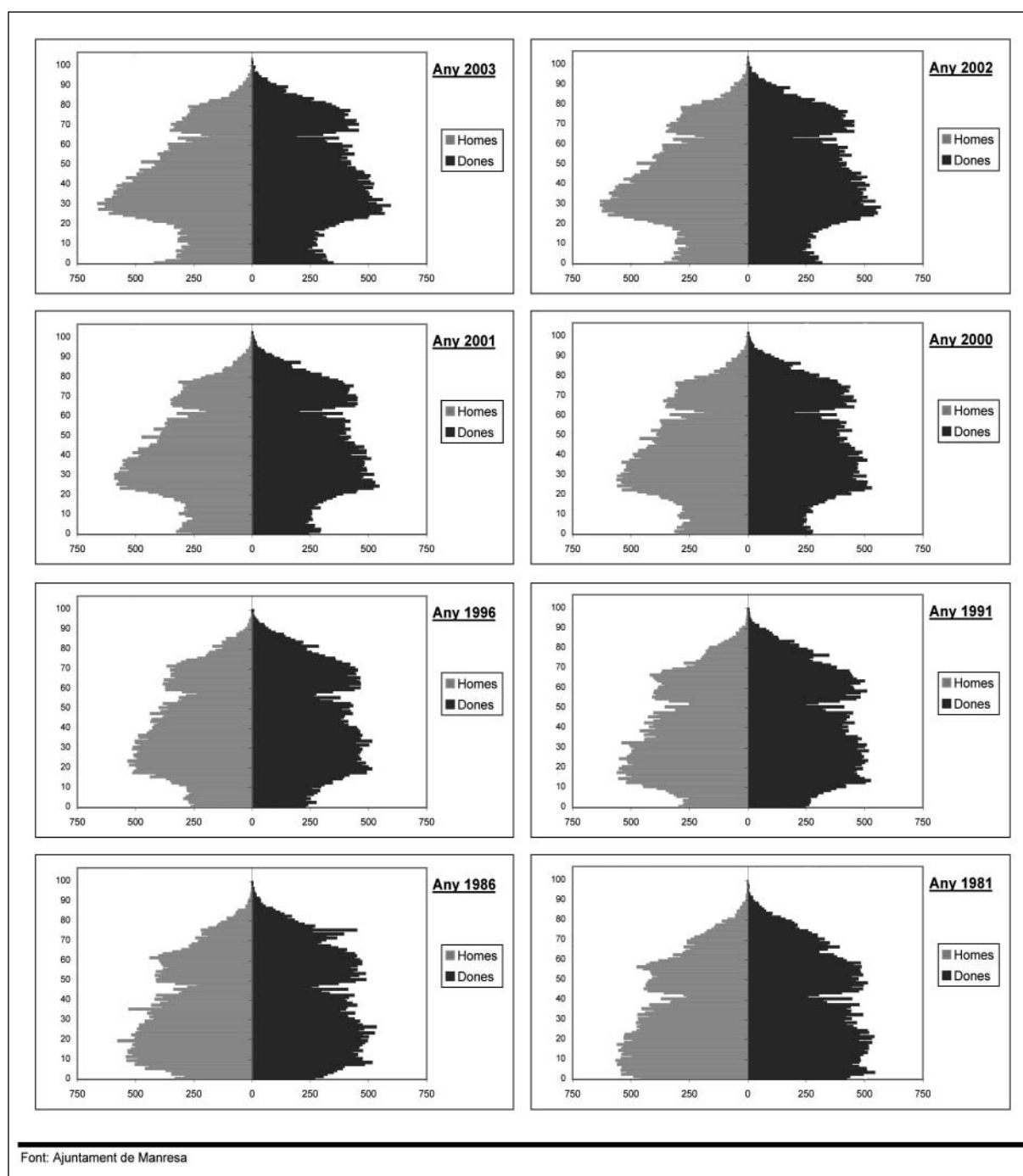
La representació gràfica de l'estructura de la població de l'any 1981 en una piràmide d'edats mostra una silueta triangular degut a que existeix un predomini de les poblacions joves, tot i que ja es comença a visualitzar la disminució de la natalitat iniciada l'any 1975. És una època en la que per cada persona major de 70 que passeja per la ciutat, en corren quatre de menys de vint anys.

Quinze anys més tard, la piràmide de 1996 representa la constant i intensa davallada de la natalitat produïda durant els vint darrers anys. En aquest aspecte, l'any 1996 es toca fons. La generació del baby boom arriba a edat adulta, les diferents generacions apareixen més plenes i comença a arribar cada cop més gent a edats més avançades degut a l'increment de l'esperança de vida. Mesurat en termes absoluts, en mitjana d'edat o en els diferents índexs de gent gran, es constata un envelliment de la població.

L'any 1996 constitueix un punt d'inflexió. A partir d'aquest moment, canvia la tendència fruit de l'augment de la natalitat. Degut a que generacions plenes, com la del baby boom, assolixen les edats mitjanes de maternitat i degut també a l'arribada d'immigrants, el nombre de naixements de cada any és superior al de l'any anterior. Malgrat aquesta millora de la natalitat, però, es segueix visualitzant el gran predomini d'edats joves sobre la població infantil.

Al llarg dels darrers anys, s'ha alentit el procés d'envelliment en termes relatius. L'edat mitjana i els índexs d'envelliment mostren un lleu descens degut a l'augment de la natalitat i l'arribada de fluxos d'immigrants. En termes absoluts, però, el contingent de la gent gran augmenta any rera any.

El fenomen de la immigració i l'augment de la natalitat a Manresa han permès que la ciutat hagi frenat el seu envelliment relatiu.

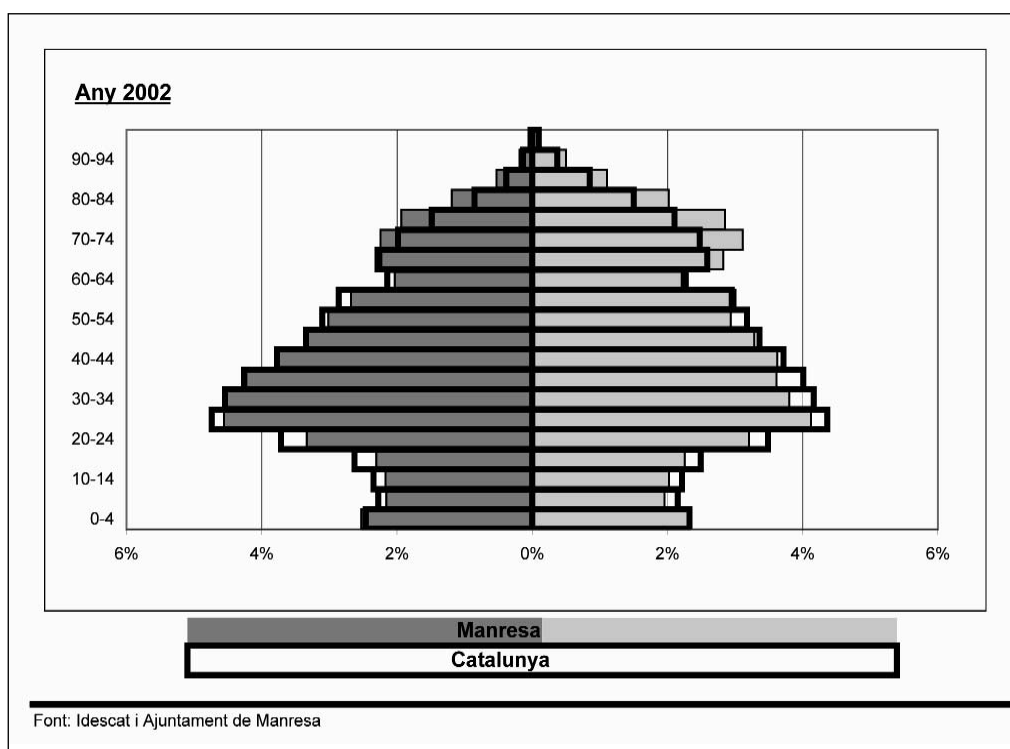
4.3. Piràmides d'edat

En presentar les piràmides d'edats de Manresa i Catalunya en valors relatius, es pot comprovar com ambdues estructures de població presenten moltes similituds. Les siluetes d'ambdues piràmides són similars amb un predomini de la gent jove. En cercar les diferències entre una estructura i altra, es detecta un major predomini de població de gent gran, sobretot femenina, a Manresa que no pas al Principat. La major presència de gent gran a Manresa es compensa amb un menor pes de gent d'entre 5 i 35 anys. Val a dir, però, que aquestes diferències s'han reduït de forma ostensible al decurs dels últims anys.

Indicador	1981	1986	1991	1996	2000	2001	2002	2003
Edat mitjana	35,5	37,6	39,5	41,2	42,3	42,4	42,2	42,0
Relació de masculinitat (%)	93,9	93,3	92,8	92,4	93,5	94,8	95,8	96,1
Índexs de dependència (%)								
Juvenil	35,0	30,1	24,7	20,0	18,9	19,0	19,3	20,0
Senil	19,3	22,8	26,3	30,2	33,2	33,5	32,5	31,7
Demogràfica	54,3	52,9	51,0	50,2	52,1	52,5	51,9	51,7
Índexs de gent gran (%)								
Envelliment	55,1	76,0	106,8	151,3	175,1	176,2	168,4	158,8
Sobre-envelliment	35,0	41,3	41,5	42,0	46,8	48,1	48,9	50,2
Índexs d'edat activa (%)								
Recanvi de la població	62,3	83,5	84,1	87,9	90,9	88,1	87,3	95,0
Estructura	87,1	85,1	82,4	80,1	82,5	81,6	81,4	83,5
Nens per dones en edat fèrtil	31,3	21,9	16,8	16,3	17,7	18,0	18,8	20,3

Font: Ajuntament de Manresa

4.4. Evolució d'indicadors demogràfics

4.5. Comparativa piràmide de poblacions de Catalunya i Manresa

4.3- MOVIMENTS NATURALS DE LA POBLACIÓ

El nombre de naixements menys el nombre de defuncions al llarg d'un període de temps configura l'anomenat creixement vegetatiu o natural de la població. Deixant de banda el fet anecdòtic de si el creixement biològic de Manresa és lleugerament positiu o negatiu, el fet realment rellevant per l'anàlisi demogràfica de la ciutat és el salt de les xifres a partir de l'any 2000. D'un creixement natural negatiu de 90 persones de mitjana entre els anys 1997 i 1999, es passa a un de pràcticament nul entre els anys 2001 i 2003. Fruit de l'augment de la taxa de natalitat, s'ha passat d'un predomini de les defuncions a un equilibri entre aquestes i els naixements. L'augment de les defuncions és degut a que arriba més gent a les edats que concentren la major part de la mortaldat.

Un creixement vegetatiu entorn al zero implica, deixant de banda factors aliens a la biologia com puguin ser els fluxos migratoris, una societat que al llarg dels anys manté constant el nombre d'habitants. Però, per contra, un creixement vegetatiu zero sí que té un impacte en l'edat mitjana de la població. A un baix nivell de naixements i defuncions amb un creixement natural zero, l'edat mitjana de la població augmenta. A partir d'un cert volum de naixements i defuncions, amb un creixement biològic nul, existeix un rejuveniment de la població.

Franja d'edat	Any 2000		Any 2002		Any 2003		Incr. 2003 - 2000		
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Total
De 0 a 9 anys	2.846	2.585	2.983	2.755	3.211	2.935	228	180	408
De 10 a 19 anys	3.076	2.924	3.071	2.916	3.067	2.931	-4	15	11
De 20 a 29 anys	5.330	4.855	5.494	5.016	5.408	5.020	-86	4	-82
De 30 a 39 anys	5.460	4.873	5.806	4.965	5.991	5.077	185	112	297
De 40 a 49 anys	4.512	4.438	4.654	4.565	4.879	4.731	225	166	391
De 50 a 59 anys	3.678	3.913	3.874	4.037	3.903	4.070	29	33	62
De 60 a 69 anys	3.014	3.737	2.926	3.592	2.925	3.511	-1	-81	-82
De 70 anys i més	4.101	6.437	4.129	6.534	4.200	6.654	71	120	191
Total	32.017	33.762	32.937	34.380	33.584	34.929	647	549	1.196

Font: Ajuntament de Manresa

4.6. Evolució població. Anys 2002 i 2003

Considerant exclusivament factors biològics, en el nivell actual de creixement vegetatiu nul de Manresa, amb un nombre de naixements i defuncions anuals entorn 750, l'edat mitjana de la població de la ciutat envelleix a raó d'un mes i mig per any.

Tenint en compte que l'edat mitjana de defunció és de 78 anys i el total de la població és de 68.513 habitants, caldria un volum de naixements a l'entorn de 2.800, que equival a quatre vegades els nats de l'any 2003, per rejuvenir un sol any l'edat mitjana de Manresa.

Els factors que influeixen a les dues components del creixement vegetatiu són diversos.

Pel que fa referència a les defuncions, el seu nombre depèn de l'estructura de la població i de la seva longevitat, que no deixen de ser dos paràmetres coneguts, que a curt i mitjà termini romanen constants.

En quant als naixements, la seva xifra queda en funció de l'estructura de la població, la conjuntura econòmica, les facilitats per a poder conciliar família i treball, la política d'incentius a la natalitat o bé l'edat d'emancipació per citar-ne uns pocs components determinants. Per exemple, un dels factors clau que explica la baixa natalitat, de no tan sols la societat manresana sinó la catalana, és la tardana edat d'emancipació dels joves amb intenció de fundar una família. L'allargament de la formació acadèmica, la dificultat dels joves per obtenir una feina estable i no precària i els elevats preus dels habitatges fa que l'edat mitjana d'emancipació sigui elevada. L'edat mitjana de la primera nupcialitat és any

rera any, més tardana. Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'edat mitjana de primera nupcialitat de les dones era de 28 anys en el 2002 quan l'any 1981 era de 23. Fruit de la relació inversa entre l'edat d'emancipació i la taxa de fertilitat, qualsevol política activa que ajudi a compaginar la vida laboral amb la familiar i faciliti l'accés a l'habitatge afavorirà que el nombre de naixements augmenti.

Descartat el creixement natural com la causa de l'increment de la població i el fre de l'envelliment demogràfic de Manresa dels últims anys, l'explicació del creixement demogràfic dels últims anys ve donat per l'arribada a Manresa de gent de fora de la ciutat.

Concepte	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Naixements	544	593	569	661	679	753
Homes	282	312	298	344	357	411
Dones	262	281	271	317	322	342
Defuncions	652	682	645	663	664	754
Homes	331	363	332	329	329	373
Dones	321	319	313	334	335	381
Creixement natural	-108	-89	-76	-2	15	-1
Homes	-49	-51	-34	15	28	38
Dones	-59	-38	-42	-17	-13	-39

Font: Ajuntament de Manresa

4.7. Creixement natural

4.4- IMMIGRACIÓ

L'increment de població de la ciutat dels últims quatre anys queda explicat per l'arribada de fluxos immigratoris. Entre finals de l'any 1999 i finals de l'any 2003, el nombre de persones nascudes fora de la Unió Europea ha augmentat en la mateixa mesura en que s'ha incrementat la població de Manresa.

El creixement demogràfic via immigració, sense ser un fenomen nou a Manresa, s'està produint de forma ràpida i constant. Ràpida, en el sentit que el nombre de persones nascudes fora de la Unió Europea ha augmentat en 5.000 persones en tan sols cinc anys. I constant, en el sentit que el pes de la població extracomunitària sobre el total de la població ha anat augmentat al llarg dels darrers tres anys a una cadència de dos punts percentuals per any. A finals de l'any 2000, el pes de la població nascuda fora de la Unió Europea representava el 3%; a finals del 2001, un 5%; a finals del 2002, un 7% i a 31 de desembre del 2003, els 6.000 habitants de Manresa nascuts fora de la Unió Europea representen el 9% de la població de la ciutat.

Àmbit geogràfic	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Manresa	34.805	34.753	34.639	34.454	34.384	34.370	34.322
Bages (sense Manresa)	7.430	7.440	7.462	5.514	5.554	5.708	5.771
Barcelona província (sense Bages)	3.200	3.253	3.243	5.329	5.472	5.659	5.869
Catalunya (sense província Barcelona)	2.787	2.745	2.684	2.619	2.572	2.539	2.500
Resta d'Espanya	14.969	14.650	14.360	14.118	13.920	13.714	13.492
Altres estats unió europea	297	301	305	315	334	375	470
Estats Nord d'Àfrica	693	813	981	1.516	2.242	2.894	3.432
Altres estats	332	366	445	649	1.233	2.028	2.657
Total	64.513	64.321	64.119	64.514	65.711	67.287	68.513

Font: Ajuntament de Manresa

4.8. Població segons lloc de naixement

En línies generals, es tracta d'una població que arriba a la nostra ciutat en edat productiva. De fet, el 60% del creixement demogràfic dels últims anys es localitza en la franja d'edat d'entre 30 i 50 anys. L'edat d'arribada dels fluxos immigratoris resulta un factor a favor per frenar l'envelliment demogràfic de la ciutat al mateix temps que és un element determinant en l'esperonament de l'economia de la ciutat.

Un dels paranyes de l'arribada de fluxos immigratoris, però, és el gran desequilibri que aporta a nivell de gènere segons la seva procedència. Prop de tres quartes parts de la població que viu a Manresa nascuda a l'Àfrica són homes. El 62% dels xinesos que resideixen a la capital del Bages són homes. Per contra, el diferencial entre gèneres no resulta tan pronunciat en el cas del contingent de la població que prové de l'Europa de l'Est, on un 55% d'aquesta població són homes. L'equilibri perfecte a nivell de gènere es dona amb la població que prové de l'Amèrica Llatina; en aquest cas, la població femenina i masculina es troben repartides al 50%.

Resulta obvi que mentre s'identifiqui el nostre país com un indret d'oportunitats laborals de cultura tolerant, els fluxos d'immigrants seguiran arribant a la nostra ciutat.

Municipi	Població			Població			Creix.	(1)
	2002	Imm	% Imm	2003	Imm	% Imm	població 03-02	Part Imm.
Manresa	67.317	5.297	7,9%	68.513	6.559	9,6%	1.196	105,5%
Sant Joan de Vilatorrada	9.985	332	3,3%	10.258	339	3,3%	273	2,6%
Callús	1.426	101	7,1%	1.441	115	8,0%	15	93,3%
Santpedor	5.670	77	1,4%	5.851	158	2,7%	181	44,8%
Sant Fruitós del Bages	6.394	279	4,4%	6.755	327	4,8%	361	13,3%
Navarces	5.416	96	1,8%	5.509	154	2,8%	93	62,4%
El Pont de Vilomara i Rocafort	2.842	85	3,0%	2.997	130	4,3%	155	29,0%
Sant Vicenç de Castellet	7.584	333	4,4%	7.713	421	5,5%	129	68,2%
Castellgalí	1.071	18	1,7%	1.165	56	4,8%	94	40,4%
Sant Salvador de Guardiola	2.470	77	3,1%	2.609	89	3,4%	139	8,6%
Total	110.175	6.695	6,1%	112.811	8.348	7,4%	2.636	62,7%

Font: Anuari estadístic del Bages 2003 i Ajuntament de Manresa
(1) Part del creixement de l'any 2003 respecte el 2002 que ve explicada per la immigració

4.9. Immigració de fora de l'Estat a l'àrea d'influència de Manresa

4.5- BARRIS

El creixement de la població de Manresa d'un 4,2% al llarg dels últims dos anys no s'ha distribuït de forma uniforme entre els diferents barris de la ciutat.

Les característiques pròpies de cada barri, com puguin ser la ubicació, la tipologia, la història, l'existència de sòl urbanitzable o bé la disponibilitat de serveis han fet que cadascun d'ells hagi mantingut una dinàmica pròpia. Les diferents peculiaritats de cadascun dels barris de Manresa ha fet que coexistissin barris que han crescut, en termes d'habitants, amb d'altres que han perdut població.

En termes de nombre d'habitants, els barris de la ciutat que més han crescut al llarg dels últims dos anys han estat l'Antic i el de les Escodines, que han basat bona part del seu creixement, de l'11% i el 15% respectivament, en l'acollida d'immigrants de fora de la Unió Europea. Es tracta de dos barris amb una asimetria entre gèneres i desequilibris en la distribució de la població per edats. Una quarta part de la població tant del barri Antic com de les Escodines són homes d'entre 20 i 44 anys.

El tercer i quart barri de la ciutat amb un més fort creixement demogràfic han estat el de Sant Pau, que és el barri de Manresa amb la més elevada taxa de fertilitat, i el de Mion-Puigberenguer-Miralpeix. Són dos barris que han basat el seu creixement en la promoció immobiliària, explotant part del sòl urbanitzable disponible de la seva demarcació. L'ocupació d'aquests nous habitatges, en alta mesura per gent jove, ha permès disminuir de forma considerable les edats mitjanes de la seva població.

El barri de Valldaura, amb un increment del 8% de la població en els dos últims anys, ha sustentat el seu creixement en l'arribada d'immigrants i en l'ocupació dels primers habitatges venuts de la promoció immobiliària del carrer Francesc Moragas. Fruit d'aquests dos factors, l'edat mitjana i l'índex que mesura l'envelliment de la població del barri mostren una considerable disminució.

Bona part dels 523 habitants més que registra el barri de la Carretera Santpedor, respecte l'any anterior, provenen de l'ocupació de recents promocions immobiliàries. L'estructura per edats i gènere que configuren els 9.658 habitants del barri esdevé una mostra molt representativa de la de Manresa. En sobreposar la piràmide d'edats de Manresa i la del barri de la Carretera de Santpedor s'obtenen dues siluetes gairebé calcades.

Els barris de la Sagrada Família i la Plaça Catalunya-Barriada de Saldes, amb un creixement en l'acumulat dels dos últims anys de l'1,7% i 3,6% respectivament, també en resulten bones mostres representatives de la distribució per edat i gènere del total de la població de la ciutat.

Viladordis ha incrementat el seu nombre d'habitants en els dos últims anys en un 4,8%, sent el barri de Manresa que té el més elevat índex de sobre-envelliment (61%), que és el percentatge de la població de més de 74 anys sobre la població de més de 64 anys.

Dos barris amb unes mitjanes d'edat lleugerament superiors a la de Manresa com són Poble Nou i el Passeig i rodalies han incrementat la seva població en uns modestos 2,4% i 2,7% respectivament.

El barri més jove de Manresa, cal Gravat (34,1 anys de mitjana d'edat), ha perdut un 1% de població al llarg de l'últim any.

Barri	Any 2001	Any 2002	Any 2003	Var. 2003/2001	
				Abs.	%
Font dels Capellans	2.557	2.549	2.518	↓ -39	-1,5%
Cal Gravat	1.772	1.771	1.755	↓ -17	-1,0%
Farreres - Suanya - Comtals - Sta Caterina - L'Oller	1.049	1.056	1.040	↓ -9	-0,9%
Guix- Pujada Roja	699	711	693	↓ -6	-0,9%
Pare Ignasi Puig	1.183	1.178	1.163	↓ -20	-1,7%
Sant Pau	428	453	475	↑ 47	11,0%
Viladordis	687	694	720	↑ 33	4,8%
La Balconada	2.404	2.332	2.288	↓ -116	-4,8%
Valldaura	4.366	4.535	4.705	↑ 339	7,8%
Escodines	4.206	4.601	4.846	↑ 640	15,2%
Vic - Remei	5.571	5.549	5.522	↓ -49	-0,9%
Sagrada Família	6.608	6.575	6.719	↑ 111	1,7%
Carretera de Santpedor	9.135	9.337	9.658	↑ 523	5,7%
Poble Nou	5.490	5.598	5.623	↑ 133	2,4%
Plaça de Catalunya - Barriada de Saldes	6.807	7.000	7.051	↑ 244	3,6%
Antic	3.863	4.082	4.298	↑ 435	11,3%
Passeig i rodalies	5.398	5.473	5.543	↑ 145	2,7%
Mion - Puigberenguer - Miralpeix	3.556	3.823	3.896	↑ 340	9,6%
Manresa	65.779	67.317	68.513	↑ 2.734	4,2%

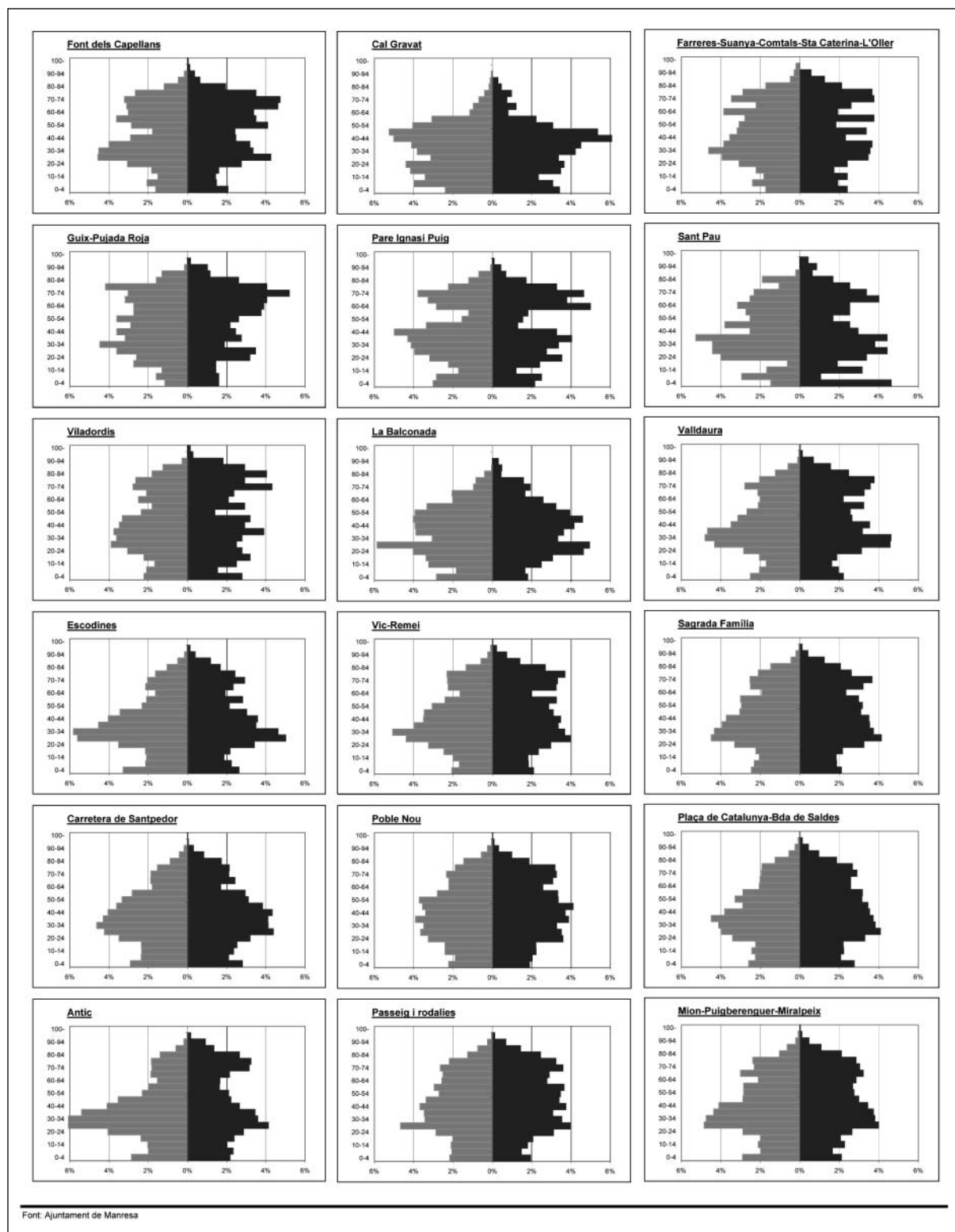
Font: Ajuntament de Manresa

4.10. Població per barris

També han perdut entorn d'un 1% de població quatre dels sis barris amb la major mitjana d'edat de la ciutat. Es tracta dels barris Vic-Remei (amb una mitjana d'edat de 43,8), Farreres – Suanya – Comtals – Santa Caterina – L'Oller (44,5), Font dels Capellans (45,6) i Guix – Pujada Roja (48,5). Són barris, en línies generals, consolidats, sense sòl disponible i amb un índex d'habitatges desocupats molt baix.

Malgrat que el barri Pare Ignasi Puig tingui la segona taxa de fertilitat més elevada dels barris de Manresa, és un barri que ha perdut l'1,3% de la seva població al llarg de l'últim any.

El barri que més població ha perdut al llarg del període 2001-2003, tant en termes absoluts com en termes relatius, ha estat el de La Balconada. Es tracta del segon barri més jove de la ciutat de Manresa, amb una mitjana d'edat de 37,7 anys, i que presenta uns molt baixos índexs d'envelliment i sobre-envelliment. La Balconada no disposa de sòl per a la construcció de nous habitatges, al mateix temps que l'índex d'ocupació dels habitatges existents frega el 100%.

4.1.1. Piràmides d'edat per barri. Població a 31-12-2003

4.6- ÀREA D'INFLUÈNCIA DE MANRESA

Resultaria esbiaixat parlar del creixement demogràfic de Manresa deixant de banda l'evolució de la seva àrea d'influència. Una alternativa senzilla i que es correspon amb la realitat social del territori és la de definir l'àrea d'influència de la ciutat de Manresa com aquell conjunt de municipis situats a deu quilòmetres o menys de la capital del Bages. Els municipis que sota aquesta definició queden inclosos dins l'àrea d'influència de Manresa són Sant Joan de Vilatorrada, Callús, Santpedor, Sant Fruitós del Bages, Navarcles, El Pont de Vilomara i Rocafort, Sant Vicenç de Castellet, Castellsalí i Sant Salvador de Guardiola.

El creixement demogràfic de Manresa al llarg de l'últim any ha estat d'un 1,8%, el de la zona de l'àrea d'influència de Manresa (sense incloure la capital) és del 3,4%. Les xifres de creixement de població dels últims cinc anys encara resulten més espectaculars. Mentre el creixement demogràfic de Manresa, entre el 1998 i el 2003, ha estat del 6,5%, el dels municipis de l'àrea d'influència ha estat del 15,6%.

En línies generals, els municipis de l'àrea d'influència de Manresa són municipis amb uns bons equipaments, ben comunicats i amb un preu de l'habitatge més econòmic que no pas el de Manresa. Deixant de banda aquesta generalització, cal tenir en compte que cadascun dels nou municipis considerats de l'àrea d'influència de Manresa ha basat el seu creixement en la seva pròpia idiosincràsia.

Els dos únics municipis que presenten un creixement demogràfic inferior al de Manresa, al llarg dels últims cinc anys, són Navarcles i Sant Vicenç de Castellet que augmenten un 3,7% i un 4,4% respectivament. El fet que es tracti de dues ciutats amb escàs sòl disponible per poder emparar noves promocions fa difícil que a curt termini puguin acollir creixements demogràfics d'importància.

La proximitat de Sant Joan de Vilatorrada a Manresa, el disposar d'uns habitatges més econòmics que no pas els de la capital del Bages i el ser una ciutat amb un bon nivell d'equipaments ha fet que la ciutat veïna creixés en més de 1.500 habitants entre els anys 1998 i el 2003.

Els dos municipis que han gaudit amb el creixement demogràfic més espectacular al llarg dels últims cinc anys han estat Castellsalí i Sant Salvador de Guardiola que han basat el seu creixement en la promoció de cases i habitatges unifamiliars en un entorn agradable i a preus més assequibles que la major part de les cases unifamiliars de molts barris de Manresa.

Àmbit geogràfic	Distància a Manresa					Var. 2003-2002		
		1996	1998	2002	2003	Abs.	%	
Manresa		64.385	64.321	67.317	68.513	↑ 1.196	1,8%	
Sant Joan de Vilatorrada	4 Km	8.446	8.676	9.985	10.258	↑ 273	2,7%	
Callús	8 Km	1.345	1.334	1.426	1.441	↑ 15	1,1%	
Santpedor	6 Km	5.062	5.156	5.670	5.851	↑ 181	3,2%	
Sant Fruitós del Bages	5 Km	5.300	5.330	6.394	6.755	↑ 361	5,6%	
Navarcles	9 Km	5.225	5.312	5.416	5.509	↑ 93	1,7%	
El Pont de Vilomara i Rocafort	10 Km	2.396	2.483	2.842	2.997	↑ 155	5,5%	
Sant Vicenç de Castellet	9 Km	7.419	7.386	7.584	7.713	↑ 129	1,7%	
Castellsalí	7 Km	782	853	1.071	1.165	↑ 94	8,8%	
Sant Salvador de Guardiola	8 Km	1.651	1.786	2.470	2.609	↑ 139	5,6%	
Total		102.011	102.637	110.175	112.811	↑ 2.636	2,4%	

4.12. Població municipis de l'àrea d'influència de Manresa

5. Treball

5- TREBALL

5.1- POBLACIÓ ACTIVA

5.1.1- APUNT METODOLÒGIC

La població activa és el conjunt de la població ocupada, ja sigui assalariada o per compte propi (autònoms), juntament amb els desocupats disponibles per treballar i que fan una recerca activa de feina (aturats).

La taxa d'atur és la relació entre el nombre de desocupats i la població activa. El numerador s'obté a partir de les llistes de desocupats del Servei Català d'Ocupació, que tenen un nivell de detall municipal. El denominador de la taxa d'atur s'obté a partir de l'Enquesta de la Població Activa (EPA) que realitza de forma trimestral l'Institut Nacional de Estadística (INE) amb un nivell de detall territorial provincial. Conseqüentment, el càlcul de la taxa d'atur d'un àmbit territorial provincial o superior es realitza en base a una població activa obtinguda mitjançant enquesta i actualitzada quatre cops per any.

Les dificultats apareixen quan es volen conèixer taxes d'atur municipals. Per a calcular la població activa dels municipis cal recórrer a les dades que s'obtenen a partir dels censos i els padrons d'habitants que s'elaboren cada cinc anys.

La població activa de Manresa de l'any 1991, segons el cens d'habitants, és de 28.540 persones i la de l'any 1996, segons el padró d'habitants, és de 28.062 persones. La població activa de Manresa, al llarg de la dècada dels noranta, ha fluctuat dins un estret marge d'entre 28.000 i 29.000 persones. Malgrat que mai no es disposa, a nivell municipal, de xifres de població activa actualitzades, aquest fet no impedeix que la taxa d'atur calculada al llarg de la dècada dels noranta no sigui esbiaixada fruit de la petita variació de la població activa. L'increment de la població activa a Manresa coincideix amb l'arribada de contingents d'immigrants.

Si bé el fet de disposar de les dades de població activa tan sols cada cinc anys no ha representat un gran impediment per a calcular de forma acurada la taxa d'atur de l'última dècada, és a partir del canvi de segle quan apareixen les primeres dificultats per a calcular la veritable taxa d'atur.

En la mateixa mesura que la població activa varia, més necessari resulta disposar d'una enquesta de la població activa municipal anual.

5.1.2- DADES 2001

El 17 de febrer de 2004, l'Institut Nacional de Estadística va publicar les dades del cens d'habitants de l'any 2001. Dels 65.779 habitants que hi figuren al Padró continu d'habitants de l'Ajuntament de Manresa, l'enquesta del Cens ha considerat un total de 63.981 persones. És obvi que part dels 1.798 habitants que no han estat presos en consideració en l'elaboració del Cens pertanyen a població activa. La població activa de Manresa de l'any 2001 és de 31.223 persones, un 11% més que la població activa de l'any 1996.

La població activa de Manresa representa aproximadament la meitat de la població de la ciutat; cal imaginar, doncs, que uns 900 dels 1.798 habitants que no van ser inclosos dins el Cens pertanyen a la població activa de la ciutat. És a dir, el nombre real de població activa de la ciutat de l'any 2001 gira entorn a 32.000.

Tot i que les dades de població activa de Manresa apareixen desinflades, cal tenir en compte que la multitud de dades que ofereix el Cens del 2001 referents al mercat de treball permet analitzar de forma molt vàlida l'estructura de la població en funció de diferents paràmetres. Resulta més interessant conèixer les estructures en percentatges de la població activa segons diferents criteris, més aviat

que no pas saber els números absoluts. Conèixer, per exemple, els percentatges de població activa segons els nivells d'estudis permet realitzar una comparativa entre diferents territoris; per contra l'interès per saber amb exactitud si la població activa amb estudis superiors és 6.400 o bé 6.600 és relatiu.

Pel que sí que resulta necessari conèixer amb exactitud la dada absoluta de població activa és per calcular la taxa d'atur.

Concepte	1986	1991	1996	2001
Població activa				
Homes	16.304	16.986	16.370	17.466
Dones	8.777	11.554	11.692	13.757
Total	25.081	28.540	28.062	31.223
Taxa d'activitat				
Manresa				
Homes	79,7%	80,5%	78,6%	84,1%
Dones	41,3%	52,9%	55,2%	66,9%
Total	60,2%	66,4%	66,8%	75,5%
Catalunya				
Homes	82,4%	82,5%	79,7%	83,2%
Dones	39,0%	48,7%	52,8%	62,3%
Total	60,6%	65,5%	66,2%	72,8%

Font: INE i Idescat

5.1.1. Evolució de la població activa

La taxa d'activitat de Manresa calculada segons el criteri d'Eurostat, relació entre la població activa i la població d'entre 16 i 64 anys, és del 75,5%, 2,7 punts percentuals superior a la de Catalunya.

5.1.3- EVOLUCIÓ SEGONS DIFERENTS PARÀMETRES

Franja d'edat	Homes				Dones				Total			
	1996	2001	Dif.	△ %	1996	2001	Dif.	△ %	1996	2001	Dif.	△ %
De 16 a 19 anys	610	625	15	2,5%	431	464	33	7,7%	1.041	1.089	48	4,6%
De 20 a 24 anys	1.744	1.798	54	3,1%	1.462	1.628	166	11,4%	3.206	3.426	220	6,9%
De 25 a 29 anys	2.292	2.524	232	10,1%	1.917	2.069	152	7,9%	4.209	4.593	384	9,1%
De 30 a 34 anys	2.329	2.509	180	7,7%	1.900	1.995	95	5,0%	4.229	4.504	275	6,5%
De 35 a 39 anys	2.186	2.372	186	8,5%	1.778	1.945	167	9,4%	3.964	4.317	353	8,9%
De 40 a 44 anys	2.008	2.122	114	5,7%	1.391	1.781	390	28,0%	3.399	3.903	504	14,8%
De 45 a 49 anys	1.811	1.846	35	1,9%	1.102	1.454	352	31,9%	2.913	3.300	387	13,3%
De 50 a 54 anys	1.555	1.634	79	5,1%	821	1.115	294	35,8%	2.376	2.749	373	15,7%
De 55 a 59 anys	1.103	1.240	137	12,4%	523	803	280	53,5%	1.626	2.043	417	25,6%
De 60 a 64 anys	660	560	-100	-15,2%	309	293	-16	-5,2%	969	853	-116	-12,0%
De 65 i més	72	236	164	227,8%	58	210	152	262,1%	130	446	316	243,1%
Total	16.370	17.466	1.096	6,7%	11.692	13.757	2.065	17,7%	28.062	31.223	3.161	11,3%

Font: INE i Idescat

5.1.2. Evolució de la població activa per franges d'edat

De les poc més de tres mil persones que ha augmentat la població activa de la ciutat entre els anys 1996 i 2001, dos mil han estat dones i mil homes.

L'única franja d'edat on la població activa del 2001 respecte l'any 1996 s'incrementa més en el gènere masculí que no pas en el femení és la que inclou els habitants d'entre 25 i 34 anys. La franja on l'impacte de la incorporació de la dona al mercat de treball ha estat més fort és la de 40 a 59 anys, que ha incrementat en un 34%.

L'únic tram d'edat que presenta una disminució és el que inclou la població d'entre 60 i 64 anys. L'explicació d'aquesta disminució tan sols respon a qüestions demogràfiques. La població que l'any 2001 tenia entre 60 i 64 anys és la que va néixer entre els anys 1937 i 1941, temps de post guerra civil i de baixa natalitat. Òbviament, l'altra cara de la moneda és la franja de 55 a 59 anys, que és el tram d'edat que l'any 1996 considerava la franja dels nats durant la post guerra.

Territori	Primaris	Secundaris	Superiors	Total
Manresa				
Any 1996	15.394	7.779	4.889	28.062
Any 2001	16.365	8.467	6.391	31.223
Percentatges any 2001				
Manresa	52,4%	27,1%	20,5%	
Berga	55,7%	27,6%	16,7%	
Granollers	54,6%	28,5%	16,9%	
Igualada	55,1%	27,6%	17,3%	
Martorell	55,1%	31,6%	13,3%	
Sabadell	55,8%	27,6%	16,6%	
Solsona	54,7%	30,1%	15,1%	
Terrassa	57,5%	26,6%	15,9%	
Vic	54,1%	25,2%	20,6%	
Catalunya	51,9%	28,8%	19,4%	

Font: INE i Idescat

5.1.3. Població activa per nivell de formació

Batxillerat elemental, EGB, ESO i nivells inferiors són considerats com a estudis primaris. Com a estudis secundaris es considera la població amb batxillerat superior, amb FP de grau mitjà i amb FP de grau superior. Com a estudis superiors es considera la població diplomada, llicenciada i doctorada.

En realitzar una comparativa de Manresa amb altres ciutats mitjanes properes, es constata que l'estructura de la població activa sota el criteri de formació té un alt nivell. Una de cada cinc persones de la població activa de la ciutat té estudis superiors. Es tracta d'un nivell sensiblement superior al de Catalunya.

D'entre les ciutats del quadre 5.1.3 amb les que comparem Manresa, la que té un menor percentatge de població amb un nivell d'estudis primaris sobre el total de la població activa és la capital del Bages (52,4%).

5.1.4- ESTIMACIÓ DE LA POBLACIÓ ACTIVA ACTUAL

Cada trimestre, l'Institut Nacional de Estadística realitza una enquesta sobre la població activa (EPA) on el mínim detall territorial és provincial. Mitjançant l'EPA es coneix la població activa i inactiva de cadascuna de les províncies espanyoles. A partir de les dades que ofereix l'enquesta, es pot calcular la taxa d'atur per àmbits territorials provincials o superiors. Manresa, òbviament, no disposa d'una EPA trimestral sinó que tan sols disposa, a l'igual que qualsevol altre municipi, d'un complet recull estadístic quinquennal: padrons i censos.

La intuïció indica que, entre els anys 2001 i 2003, el col·lectiu de la població activa de Manresa ha augmentat. En quina mesura?

Una bona alternativa per a estimar la població activa de Manresa de l'any 2003 és inferint les dades d'algun àmbit territorial que hagi mantingut una evolució, al llarg dels últims anys, similar a la de Manresa.

Amb la finalitat de cercar un àmbit territorial pròxim amb una evolució similar a la manresana, observem el creixement demogràfic de la població de 16 anys i més de les quatre províncies catalanes. La població de Manresa d'aquesta franja d'edat ha augmentat, entre finals de l'any 2001 i finals de l'any 2003, un 3,6%. Es tracta d'un increment comparable als de les províncies de Girona i Tarragona.

Malgrat que les taxes d'activitat de Barcelona i Girona calculada segons la definició de l'Institut Nacional de Estadística, han augmentat al llarg dels últims dos anys; considerem, amb la finalitat de ser prudents, que la de Manresa s'ha mantingut constant en el 57%.

En aplicar el 57% de taxa d'activitat als 59.000 habitants de Manresa de més de quinze anys, obtenim una població activa estimada de Manresa de 33.678 persones.

Àmbit territorial	IV Tr. 2001			IV Tr. 2002			IV Tr. 2003		
	16 anys i +	Actius	Taxa act.	16 anys i +	Actius	Taxa act.	16 anys i +	Actius	Taxa act.
Províncies (dades en milers)									
Barcelona	3.982	2.255	57%	3.996	2.308	58%	4.005	2.377	59%
Girona	471	296	63%	479	299	63%	486	317	65%
Lleida	306	169	55%	308	166	54%	309	160	52%
Tarragona	511	305	60%	519	309	60%	526	318	60%
Catalunya	1.288	770	60%	1.305	775	59%	1.321	795	60%
Manresa (dades en unitats)									
Cens 2001	54.788	31.223	57%						
Padró continu	57.019	32.494	57%	58.147	33.137	57%	59.095	33.678	57%

Font: INE i Ajuntament de Manresa
Les dades en cursiva provenen d'aplicar el 57% de la taxa d'activitat

5.1.4. Estimació de la població activa de Manresa

5.2- ATUR

5.2.1- EVOLUCIÓ ATURATS

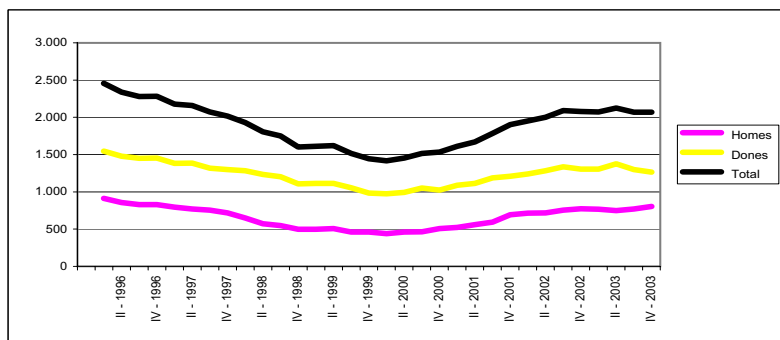
Els mínims nivells d'aturats a Manresa, en nombres absoluts, es van assolir entre finals de l'any 1999 i principis de l'any 2000, època en la que el número d'aturats registrats no arribava a 1.500. A partir d'aleshores, el nombre d'aturats s'ha incrementat de forma gradual fins a superar el nivell dels 2.000 en el segon trimestre de l'any 2002.

Entre el segon trimestre de l'any 2002 i el quart de l'any 2003, el número de persones en situació d'atur a Manresa s'ha mantingut constant entorn a 2.000 persones.

Al llarg de l'any 2003, el nombre de persones en situació d'atur ha fluctuat dins un estret marge d'entre 2.037 i 2.144.

Trimestre	Homes	Dones	Total
I - 1996	911	1.545	2.456
II - 1996	858	1.479	2.337
III - 1996	828	1.450	2.278
IV - 1996	828	1.454	2.282
I - 1997	794	1.382	2.176
II - 1997	771	1.387	2.158
III - 1997	754	1.318	2.072
IV - 1997	718	1.300	2.018
I - 1998	648	1.283	1.931
II - 1998	571	1.234	1.805
III - 1998	547	1.204	1.751
IV - 1998	497	1.106	1.603
I - 1999	498	1.114	1.612
II - 1999	506	1.114	1.620
III - 1999	461	1.054	1.515
IV - 1999	460	985	1.445
I - 2000	440	975	1.415
II - 2000	461	994	1.455
III - 2000	465	1.052	1.517
IV - 2000	508	1.025	1.533
I - 2001	523	1.088	1.611
II - 2001	559	1.112	1.671
III - 2001	595	1.189	1.784
IV - 2001	694	1.209	1.903
I - 2002	714	1.239	1.953
II - 2002	717	1.285	2.002
III - 2002	755	1.335	2.090
IV - 2002	774	1.304	2.078
I - 2003	767	1.305	2.072
II - 2003	749	1.376	2.125
III - 2003	769	1.299	2.068
IV - 2003	805	1.264	2.069

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.1. Aturats per gènere. Evolució trimestral

Destaca que el número d'aturats de Manresa s'hagi mantingut constant al llarg de l'any 2003, quan és un any en que la població de la ciutat ha crescut en vora de 1.500 habitants.

Més del 50% d'aquests 1.500 habitants pertanyen a població activa. El considerable augment de la població activa de la ciutat no s'ha traduït en un increment proporcional de població desocupada.

Mes	Homes	Dones	Total
Gener - 2003	738	1.315	2.053
Febrer - 2003	763	1.329	2.092
Març - 2003	767	1.305	2.072
Abril - 2003	754	1.335	2.089
Maig - 2003	761	1.337	2.098
Juny - 2003	749	1.376	2.125
Juliol - 2003	731	1.413	2.144
Agost - 2003	752	1.375	2.127
Setembre - 2003	769	1.299	2.068
Octubre - 2003	771	1.309	2.080
Novembre - 2003	757	1.280	2.037
Desembre - 2003	805	1.264	2.069

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.2. Aturats per gènere. Evolució mensual

5.2.2- COMPARATIVA TERRITORIAL

El fet d'emprar indicadors de la conjuntura del mercat de treball com puguin ser la taxa d'atur o la relació del nombre de dones en situació d'atur sobre el total d'aturats respon a la facilitat que aquestes relacions ofereixen per comparar diferents àmbits territorials.

Resulta obvi que la diferència metodològica en el càlcul de les taxes d'atur dels àmbits municipals i comarcals entre el provincial, autonòmic i estatal dificulta la comparativa. Tot i això, la diferència de calcular la taxa d'atur de Manresa en base a una població activa de 31.223 o sobre una base de 33.500 tan sols és de mig punt percentual.

Les taxes d'atur de Manresa (6,6%), Bages (6,8%) i Catalunya (6,5%) són força similars. Totes tres taxes es troben ben per sota del 9%, que és la taxa d'atur de l'Estat espanyol.

La taxa d'atur de Manresa es troba en sintonia amb la de la Unió Europea (7,4%) d'abans de l'ampliació del dia 1 de maig del 2004 i resulta lleugerament inferior a la taxa d'atur de la Unió Europea dels 25 estats (8,5%).

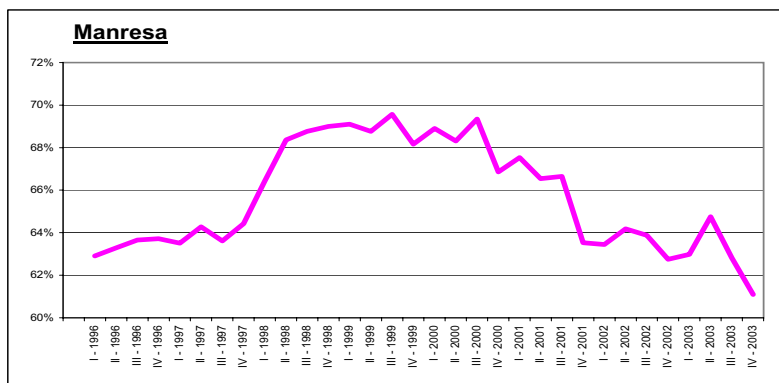
Mes	Manresa (1)	Manresa (2)	Bages	Catalunya	Espanya
Gener - 2003	6,6%	6,1%	7,0%	6,7%	9,4%
Febrer - 2003	6,7%	6,2%	7,0%	6,6%	9,4%
Març - 2003	6,6%	6,2%	6,9%	6,5%	9,3%
Abril - 2003	6,7%	6,2%	6,8%	6,2%	8,9%
Maig - 2003	6,7%	6,3%	6,8%	6,2%	8,6%
Juny - 2003	6,8%	6,3%	6,9%	6,2%	8,6%
Juliol - 2003	6,9%	6,4%	7,0%	6,3%	8,4%
Agost - 2003	6,8%	6,3%	7,0%	6,3%	8,4%
Setembre - 2003	6,6%	6,2%	6,8%	6,3%	8,6%
Octubre - 2003	6,7%	6,2%	6,8%	6,4%	8,8%
Novembre - 2003	6,5%	6,1%	6,7%	6,5%	9,0%
Desembre - 2003	6,6%	6,2%	6,8%	6,5%	9,0%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya
 (1) Taxa d'atur calculada en base al Cens de 2001. La població activa és de 31.223
 (2) Taxa d'atur calculada en base a l'estimació de la població activa del 2003 de 33.500 persones

5.2.3. Taxa d'atur per àmbit territorial

Mes	Manresa	Bages	Catalunya	Espanya
I - 1996	62,9%	63,4%	n.d	n.d
II - 1996	63,3%	64,1%	n.d	n.d
III - 1996	63,7%	64,4%	n.d	n.d
IV - 1996	63,7%	64,9%	n.d	n.d
I - 1997	63,5%	65,4%	n.d	53,5%
II - 1997	64,3%	65,7%	n.d	54,6%
III - 1997	63,6%	65,7%	n.d	55,2%
IV - 1997	64,4%	66,3%	n.d	54,2%
I - 1998	66,4%	68,2%	n.d	55,9%
II - 1998	68,4%	70,1%	n.d	57,2%
III - 1998	68,8%	70,1%	n.d	57,9%
IV - 1998	69,0%	71,0%	n.d	56,6%
I - 1999	69,1%	71,0%	n.d	58,1%
II - 1999	68,8%	71,3%	n.d	59,4%
III - 1999	69,6%	72,1%	n.d	59,6%
IV - 1999	68,2%	72,1%	n.d	58,4%
I - 2000	68,9%	72,0%	59,3%	60,1%
II - 2000	68,3%	72,7%	60,5%	61,0%
III - 2000	69,3%	72,0%	60,3%	61,5%
IV - 2000	66,9%	70,1%	59,3%	59,8%
I - 2001	67,5%	69,5%	59,7%	60,8%
II - 2001	66,5%	69,2%	59,7%	61,3%
III - 2001	66,6%	68,3%	59,0%	61,0%
IV - 2001	63,5%	66,2%	57,6%	59,1%
I - 2002	63,4%	67,1%	57,4%	59,4%
II - 2002	64,2%	67,7%	58,1%	60,1%
III - 2002	63,9%	67,3%	57,8%	59,7%
IV - 2002	62,8%	66,0%	57,0%	57,8%
I - 2003	63,0%	65,4%	57,4%	59,6%
II - 2003	64,8%	66,9%	57,9%	60,1%
III - 2003	62,8%	65,9%	57,6%	59,9%
IV - 2003	61,1%	64,7%	56,5%	57,6%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.4. Evolució del pes de l'atur femení

Mes	Manresa	Bages	Catalunya	Espanya
Gener - 2003	64,1%	66,5%	57,4%	58,6%
Febrer - 2003	63,5%	65,9%	57,5%	59,2%
Març - 2003	63,0%	65,4%	57,4%	59,6%
Abril - 2003	63,9%	66,0%	57,3%	59,6%
Maig - 2003	63,7%	66,0%	57,6%	60,0%
Juny - 2003	64,8%	66,9%	57,9%	60,1%
Juliol - 2003	65,9%	67,7%	58,9%	60,2%
Agost - 2003	64,6%	67,0%	57,6%	59,2%
Setembre - 2003	62,8%	65,9%	57,6%	59,9%
Octubre - 2003	62,9%	66,0%	57,5%	59,8%
Novembre - 2003	62,8%	65,7%	57,5%	59,6%
Desembre - 2003	61,1%	64,7%	56,5%	57,6%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.5. Pes de l'atur femení sobre el total d'aturats

5.2.3- PERFIL DE L'ATURAT

Conèixer l'evolució del nombre d'aturats de la ciutat i realitzar una comparativa de les ràtios més significatives vers d'altres àmbits territorials permet determinar el context del mercat de treball de la ciutat. Però, més enllà de saber com han evolucionat les dades d'aturats al llarg dels últims mesos i més enllà de realitzar comparatives amb Catalunya, resulta essencial identificar el perfil al que responen els 2.069 aturats de Manresa.

Per edat i gènere

La taxa d'atur dels homes s'ha mantingut al llarg de tot l'any 2003 per sota del 5%, que és el nivell d'atur considerat tècnicament de plena ocupació. Els canvis de la composició de la xifra d'aturats entre finals de l'any 2002 i finals de l'any 2003, ha estat més favorable pel gènere femení que no pas pel masculí. Tot i això, la relació entre les dones en situació d'atur sobre el total de la població aturada és del 61%, es tracta d'un elevat valor llunyà al que seria l'òptim d'aquest índex, el 50%.

Fer-se una idea de la magnitud de la xifra resulta fàcil si es compara amb la d'altres àmbits territorials. Els aturats de la zona euro es distribueixen a parts iguals entre homes i dones. El segon país de la Unió Europea dels 25 amb més elevat percentatge de dones aturades entre el total del contingent d'aturats és Txèquia (56%), el que té el percentatge més elevat és Espanya (58%). Doncs bé, el percentatge de dones en atur sobre el total de la població aturada de Manresa (61%) és ostensiblement superior al de l'Estat espanyol. Països com els Estats Units d'Amèrica (44%), Alemanya (43%), Noruega (42%) o bé el Regne Unit (39%) són l'antítesi de la situació txeca o espanyola. El fet que bona part de les feines es desenvolupin en una jornada laboral partida perjudica en alta mesura la conciliació feina família. Avui per avui, la necessitat per part de les empreses de contractar personal amb una certa flexibilitat horària perjudica més al col·lectiu femení que no pas al masculí.

El col·lectiu que ha presentat la millor evolució al llarg de l'any 2003 és el de joves de menys de 30 anys; tant un gènere com l'altre. El nombre de persones en atur de menys de 30 anys de Manresa s'ha reduït en un 10% en un sol any, passant de 543 aturats a 490.

La cada cop més gran necessitat del mercat per a cobrir llocs de treball de forma flexible ha ajudat als joves. La consolidació de les empreses de treball temporal i els esforços duts a terme a nivell de polítiques d'ocupació pels serveis locals d'ocupació han estat factors que han ajudat a l'hora d'incorporar els col·lectius joves en el mercat de treball. Sense cap mena de dubte, les empreses de treball temporal s'han consolidat com a porta d'entrada al mercat de treball de molts joves.

Franja d'edat	Desembre 2002			Desembre 2003			Diferència 2003-2002		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
De 16 a 19 anys	44	32	76	37	29	66	-7	-3	-10
De 20 a 24 anys	97	106	203	88	82	170	-9	-24	-33
De 25 a 29 anys	107	157	264	102	152	254	-5	-5	-10
De 30 a 34 anys	76	159	235	102	166	268	26	7	33
De 35 a 39 anys	68	140	208	71	122	193	3	-18	-15
De 40 a 44 anys	58	120	178	63	112	175	5	-8	-3
De 45 a 49 anys	51	125	176	67	128	195	16	3	19
De 50 a 54 anys	62	184	246	72	173	245	10	-11	-1
De 55 a 59 anys	106	222	328	83	222	305	-23	0	-23
> 60 anys	105	59	164	120	78	198	15	19	34
Total	774	1.304	2.078	805	1.264	2.069	31	-40	-9

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.6. Evolució aturats segons grups d'edat

Tot i que la taxa d'atur d'homes s'ha mantingut per sota del 5%; l'agrupació per edats i gènere que presenta l'evolució més negativa és la d'homes d'entre 30 i 54 anys. Es tracta d'un col·lectiu que passa de 315 aturats a 375, és a dir, 19% d'increment.

Franja d'edat	Desembre 2003					
	Homes		Dones		Total	
De 16 a 19 anys	37	4,6%	29	2,3%	66	3,2%
De 20 a 24 anys	88	10,9%	82	6,5%	170	8,2%
De 25 a 29 anys	102	12,7%	152	12,0%	254	12,3%
De 30 a 34 anys	102	12,7%	166	13,1%	268	13,0%
De 35 a 39 anys	71	8,8%	122	9,7%	193	9,3%
De 40 a 44 anys	63	7,8%	112	8,9%	175	8,5%
De 45 a 49 anys	67	8,3%	128	10,1%	195	9,4%
De 50 a 54 anys	72	8,9%	173	13,7%	245	11,8%
De 55 a 59 anys	83	10,3%	222	17,6%	305	14,7%
> 60 anys	120	14,9%	78	6,2%	198	9,6%
Total	805	38,9%	1.264	61,1%	2.069	100,0%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.7. Aturats segons grups d'edat

Deixant de banda l'evolució de les dades de l'any 2003, i fixant-se tan sols en la foto de la distribució dels aturats a 31 de desembre, es desprèn que el col·lectiu que concentra més aturats és el de dones d'entre 55 i 59 anys. De cada home en situació d'atur d'entre 30 i 59 anys, en trobem dues dones dins la mateixa franja d'edat. Bona part del col·lectiu de les dones aturades d'entre 55 i 59 anys són desocupades de llarga duració, amb moltes dificultats per incorporar-se dins el món laboral degut a que en línies generals es tracta d'un col·lectiu amb manca de formació, escassa flexibilitat horària i manca de vehicle propi. Aquests factors restringeixen en alta mesura el nombre d'ofertes a les que aquest col·lectiu es pot acollir i fa que moltes d'aquestes desocupades estiguin vivint una prejubilació. Un parell d'exemples de feines que s'adaptin al perfil de bona part de les dones en atur d'entre 55 i 59 anys serien les d'auxiliar de geriatria o tasques de neteja.

No és casualitat, doncs, que projectes com EMERGIM o TEMPUS que du a terme l'Ajuntament de Manresa, tinguin una bona acollida. Es tracta de projectes enfocats bàsicament a inserir dins el mercat laboral a dones, sovint immigrants, que es dediquen al servei d'atenció a les persones i a les llars.

Per nivell de formació

Més de tres quartes parts de la població aturada té un nivell de formació primari.

En comparar els nivells de formació de la població activa amb els de la població aturada es constata una gran evidència: Contra més alt és el nivell de formació, més facilitat existeix a l'hora d'adaptar-se a les exigències del mercat de treball.

Poc més del 50% de la població activa té un nivell d'estudis primaris. D'existir la mateixa proporció dels graus de formació dins el col·lectiu de la població activa que entre la població aturada, el número d'aturats amb un nivell de formació primari es situaria entorn el miler. La realitat del col·lectiu dels aturats, però, no correspon amb una simple proporcionalitat entre població activa i població aturada. Els desocupats amb un nivell d'estudis primaris representen el 82% del aturats, una xifra llunyana del 52%, que és el percentatge de població amb estudis primaris sobre el total de la població activa.

Vist des de la perspectiva dels diplomats i llicenciats (nivell d'estudis superior), la situació és inversa. El 20% de la població activa disposa d'aquest nivell d'estudis; per contra, tan sols el 4% del col·lectiu de la població aturada té aquest nivell de formació.

Si bé és cert que bona part de la població amb estudis superiors no es dedica, a nivell professional, a allò que ha estudiat; sí que és cert que és un col·lectiu amb una alta flexibilitat per adaptar-se a les ofertes del món laboral. Els treballadors amb un nivell d'estudis superior que no es dediquen professionalment a allò que han estudiat mantenen contínuament un ull en el mercat laboral en espera d'alguna oportunitat que s'ajusti millor al seu perfil.

La formació, sense cap mena de dubte, és una de les millors eines per combatre l'atur i afavorir la integració dins el mercat de treball.

Nivell d'estudis	Població aturada (*)		Població activa	
	Nº Absolut	%	Nº Absolut	%
Primaris	1.688	81,6%	16.365	52,4%
Secundaris	299	14,5%	8.467	27,1%
Superiors	82	4,0%	6.391	20,5%
Total	2.069	100%	31.223	100%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya i Cens 2001
 (*) Població aturada a 31-12-2003

5.2.8. Aturats segons nivell de formació

Per sector econòmic

Malgrat que el nombre d'aturats, a finals de l'any 2003, sigui pràcticament el mateix que a finals de l'any 2002, sí que s'han produït canvis en el sector de procedència dels aturats. Així doncs, el número d'aturats que prové dels sectors de la construcció i la indústria s'ha incrementat en la mateixa mesura en que ha disminuït el conjunt de persones en atur que provenen del sector serveis i els que no tenien ocupació anterior.

El sector de la construcció mostra clars signes de començar a deixar enrera l'època de bonança. El número de persones en situació d'atur que provenen d'aquest sector ha augmentat el 41% entre el 2002 i el 2003. Cal tenir en compte, però, que la construcció ocupa molts immigrants sense papers ni contractes.

Realitzar la comparativa entre la participació dels assalariats a cada sector econòmic i la distribució percentual dels aturats de la ciutat en cadascun dels sectors permet comprovar a quins sectors tenen més pes els aturats que els assalariats.

Sota aquest prisma cal destacar la situació dels sectors secundari i terciari. Mentre el 21% dels assalariats de les empreses de la ciutat realitza la seva activitat professional al sector secundari, el 37% dels aturats de la ciutat provenen de la indústria. El sector serveis representa l'altra cara de la moneda del sector industrial. Mentre el 71% dels assalariats de Manresa treballa al sector serveis, el percentatge d'aturats que provenen d'aquest sector tan sols és del 53%.

La realitat del mercat laboral mostra, però, algunes paradoxes com podria ser el fet que coexisteixin 2.000 aturats amb multitud de vacants de treball. Es tracta d'un fet molt marcat al sector de la construcció, on conflueixen 151 aturats amb manca de professionals de la fusteria, llaners o electricistes. Resulta inclòs més flagrant el sector secundari, on al mateix temps que existeix una manca de professionals qualificats, per exemple al sector del metall manquen peons qualificats, 775 aturats cerquen feina.

No deixa de ser cert, però, que existeix un gruix important d'ofertes de treball amb una sèrie de restriccions com flexibilitat horària, disponibilitat geogràfica i alt nivell de formació que no es correspon amb la remuneració. Es tracta d'ofertes mal remunerades que no acostumen a ser cobertes per professionals que s'adaptin a les exigències que el lloc de treball requereix.

Sector	Des-2002	Des-2003	2003-2002
Aturats	2.078	2.069	-9
Agricultura	6	3	-3
Indústria	745	775	30
Construcció	107	151	44
Serveis	1.139	1.088	-51
Sense ocupació anterior	81	52	-29
% Aturats per sector econòmic	100%	100%	
Agricultura	0,3%	0,1%	
Indústria	35,9%	37,5%	
Construcció	5,1%	7,3%	
Serveis	54,8%	52,6%	
Sense ocupació anterior	3,9%	2,5%	
% Assalariats per sector econòmic	100%	100%	
Agricultura	0,1%	0,1%	
Indústria	22,2%	20,9%	
Construcció	7,3%	7,6%	
Serveis	70,5%	71,4%	

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.2.9. Aturats segons sector econòmic

5.3- CONTRACTACIÓ

El nombre total de contractes registrats ha de ser considerat com un indicador que mostra l'activitat del mercat de treball amb reserves. Fins i tot en un àmbit territorial com el català i en un espai de temps ample com pugui ser un any natural, el nombre de contractes registrats presenta grans fluctuacions. Òbviament, aquestes oscil·lacions s'accentuen en considerar un àmbit territorial reduït com pugui ser el de la ciutat de Manresa.

A tall d'exemple, el número de contractes registrats a Catalunya al llarg del 2003 resulta un 2% inferior al de l'any anterior, al mateix temps que la taxa d'atur catalana a finals del 2003 és lleugerament inferior a la de finals de l'any 2002.

Feta la consideració de l'alta fluctuació de les dades de contractació, val a dir que, al llarg de l'any 2003, s'han registrat un total de 19.102 contractes a Manresa, un 10% menys que el total de contractes registrats al llarg de l'any 2002.

Any	Indefinit	Temporal	Parcial	Total
Any 1998	2.368	23.526	6.874	25.894
Any 1999	2.036	17.114	4.464	19.150
Any 2000	2.764	20.915	5.451	23.679
Any 2001	2.288	13.694	4.512	15.982
Any 2002	3.416	17.821	6.243	21.238
Any 2003	2.594	16.508	4.999	19.102

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.3.1. Contractes registrats a Manresa

Malgrat la cautela amb les que cal observar les dades absolutes de contractació, les diferents ràtios que es generen a partir d'aquestes xifres resulten bons indicadors que permeten la comparativa interterritorial.

L'índex de contractació indefinida (relació entre la contractació indefinida registrada i el total de la contractació registrada) permet comprovar que a Manresa (13,6%) es registren pocs més contractes indefinits que a Catalunya (13,1%), però bastants més que al conjunt de l'Estat espanyol (8,7%).

Si bé la interpretació de les dades basant-se exclusivament en el que ha succeït al llarg de l'any 2003 resulta favorable per la ciutat; és a partir del moment en el que es tenen en consideració les dades dins el marc dels últims dos anys quan es constata una evolució desfavorable a Manresa. El 16,1% dels contractes registrats a Manresa al llarg de l'any 2002 havien estat de tipus indefinit, 2,5 punts percentuals per sobre de l'índex català. D'un diferencial de 2,5 punts percentuals respecte al Principat s'ha passat a un diferencial de tan sols mig punt percentual.

Mes	Manresa	Bages	Catalunya	Espanya
Gen-03	14,8%	14,8%	13,9%	9,0%
Feb-03	17,9%	14,4%	14,3%	10,0%
Mar-03	17,7%	15,7%	15,2%	10,3%
Abr-03	15,0%	14,2%	15,2%	10,2%
Maig-03	15,3%	13,1%	13,6%	9,1%
Juny-03	13,7%	13,0%	13,1%	8,3%
Jul-03	10,4%	10,0%	11,0%	7,4%
Ago-03	8,5%	7,8%	10,1%	7,0%
Set-03	11,3%	11,1%	12,7%	8,1%
Oct-03	11,1%	11,5%	13,2%	8,5%
Nov-03	13,3%	12,5%	12,6%	8,3%
Des-03	13,3%	12,5%	11,9%	7,9%
Total any 2003	13,6%	12,7%	13,1%	8,7%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.3.2. Contractació indefinida / contractació total

Manresa ha estat un territori on, tradicionalment, els contractes a temps parcial tenen més pes específic que no pas a d'altres àmbits territorials com puguin ser el Bages o Catalunya.

Un dels components que la contractació a temps parcial porta implícit és el factor gènere. El 64% dels contractes a temps parcial els signen dones, que representen, al mateix temps, el 61% de les persones en situació d'atur.

El 26,2% dels contractes que s'han registrat a Manresa al llarg de l'any 2003 ha estat a temps parcial, el valor d'aquesta relació per un àmbit com Catalunya és de 24,0%. La diferència de 2,2 punts percentuals entre un àmbit i altre pot semblar significativa; però la realitat és que, anys anteriors, la contractació a temps parcial tenia molt més de pes dins la ciutat.

Els anys 2001 i 2002, vora del 30% dels contractes registrats a Manresa eren a temps parcial; sent les diferències respecte a Catalunya d'entre 6,3 i 7 punts percentuals favorables a la ciutat.

Mes	Manresa	Bages	Catalunya
Gen-03	26,4%	18,8%	22,5%
Feb-03	24,0%	16,9%	22,5%
Mar-03	28,0%	18,1%	22,4%
Abr-03	25,7%	18,0%	22,3%
Maig-03	24,5%	16,2%	22,7%
Juny-03	26,7%	20,6%	22,5%
Jul-03	27,4%	22,9%	23,7%
Ago-03	22,2%	16,6%	23,6%
Set-03	24,9%	22,7%	25,3%
Oct-03	21,3%	19,6%	27,0%
Nov-03	32,9%	24,8%	26,4%
Des-03	26,0%	19,9%	26,1%
Total any 2003	26,2%	19,7%	24,0%

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.3.3. Contractació temps parcial / total contractació

Si bé es comentava en l'apartat anterior que la major part dels contractes a temps parcial eren signats per dones, amb els contractes a temps complet succeeix l'inrevés. Dels 14.000 contractes a temps complet registrats a Manresa al llarg de l'any 2003, un total de 8.000 contractes han estat signats per homes. Vist des d'una altra perspectiva, quatre de cada cinc contractes que signen els homes és a temps complet. Per contra, un de cada tres contractes signats per dones és a temps parcial.

No es tracta d'un fet nou, mentre el 60% dels contractes a temps parcial de l'any 2002 van ser registrats per dones, el 60% dels contractes a temps complet van ser registrats per homes.

Modalitat	Homes		Dones		Total	
Temps complet	8.093	57,4%	6.010	42,6%	14.103	100%
Temps parcial	1.798	36,0%	3.201	64,0%	4.999	100%
Total any 2003	9.891		9.211		19.102	

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat de Catalunya

5.3.4. Contractació total i parcial per gènere

5.4- OCUPATS

5.4.1- NOTA METODOLÒGICA

El nombre d'assalariats s'obté de l'explotació de la base de dades dels registres del Règim General de la Seguretat Social. Degut a que es tracta d'una base de dades de caràcter administratiu, està actualitzada de forma permanent. Tot i que cal tenir en consideració la definició del concepte de territorialitat emprat per la Seguretat Social, les dades assoleixen un nivell de desglossament municipal. Consten com assalariats de Manresa els que treballen per empreses que tenen el domicili social a Manresa, amb independència de la ubicació física del centre de treball.

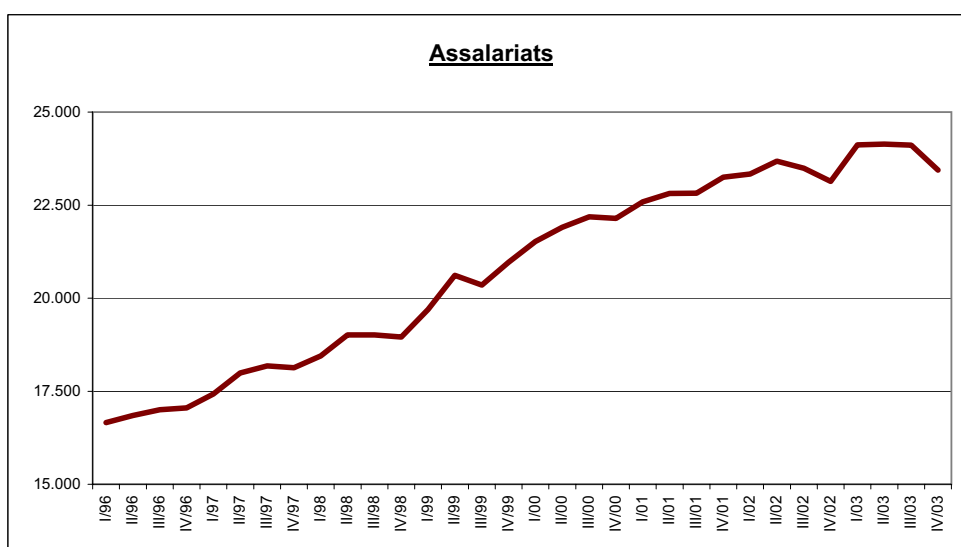
Bona part de les grans empreses catalanes tenen la seu social ubicada a Barcelona, ben separada dels centres de treball. Les entitats financeres són el paradigma d'aquest fenomen. Els treballadors de les oficines de Manresa de la Caixa de Catalunya figuren com a empleats de Barcelona; per contra, els empleats de les oficines de Barcelona de la Caixa de Manresa figuren com treballadors assalariats de Manresa degut a que la seu social de l'entitat financera està domiciliada al Passeig Pere III.

5.4.2- ASSALARIATS, REALITATS I TENDÈNCIES

Entre els anys 1996 i 2001, el número d'assalariats de la ciutat s'ha anat incrementant a un ritme de 1.000 assalariats per any de mitjana. Entre el primer trimestre del 2002 i el quart del 2003, el nombre de treballadors de Manresa registrats a la Seguretat Social fluctua dins un marge d'entre 23.300 a 24.100 assalariats.

5.4.1 Assalariats per sector econòmic. Evolució trimestral

Sector	I-2002	II-2002	III-2002	IV-2002	I-2003	II-2003	III-2003	IV-2003
Agricultura	18	23	18	18	20	26	20	24
Indústria	5.261	5.137	5.154	5.129	5.124	4.921	4.896	4.900
Construcció	1.744	1.736	1.709	1.688	1.721	1.861	1.884	1.782
Serveis	16.314	16.786	16.607	16.306	17.255	17.335	17.312	16.732
Total	23.337	23.682	23.488	23.141	24.120	24.143	24.112	23.438

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

5.4.1. Assalariats per sector econòmic. Evolució trimestral

Es fa difícil interpretar l'aparent dificultat que les empreses domiciliades a Manresa presenten a l'hora de crear nous llocs de treball. Però les dades poden respondre a diversos factors.

En la mateixa mesura que les empreses manresanes creixen, decideixen implantar la seva seu social a grans ciutats. Bona part dels llocs de treball generats a Manresa pertanyen a empreses del sector serveis que tenen la seu social fora de la ciutat. Són poques les cadenes de comerços, les entitats financeres o les companyies d'assegurances que generen llocs de treball alhora que tenen la seu social a Manresa.

Preveure un escenari futur dels assalariats de la ciutat passa per considerar el sector industrial amb una capacitat limitada per crear nous llocs de treball. La supervivència del sector secundari tan sols queda assegurada en el cas que es produeixin millores en termes de productivitat mesurada en termes de capital. Per uns costos laborals que no són competitiu amb els d'altres països, la rendibilitat en termes de ma d'obra és sinònim de la productivitat en termes de capital. De cara als dos propers anys, caldria preveure, doncs, un sector secundari que ocuparà entre 4.800 i 5.000 assalariats.

El menor creixement del nombre d'assalariats de la construcció que el de l'activitat constructora en termes de volum de negoci respon al fet que la tendència del sector és contractar treballadors per compte propi. Una davallada en el creixement del sector de la construcció no s'hauria de traslladar forçosament en una caiguda del nombre d'assalariats, ni tan sols en una disminució del número de treballadors autònoms; sinó que més aviat es traslladaria en una decreixença de les facturacions dels treballadors per compte propi.

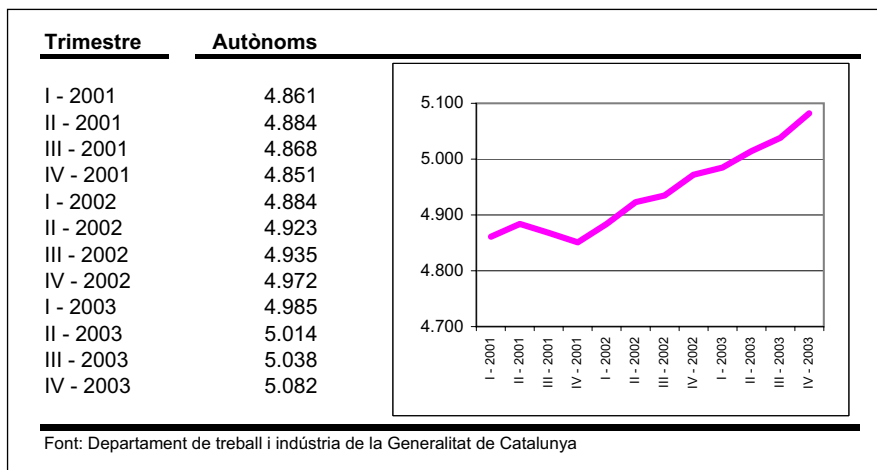
Manresa és cada dia més una ciutat de serveis. En la mateixa mesura que la ciutat sigui capaç d'augmentar els serveis oferts augmentarà el nombre d'assalariats del sector. Cal esperar, doncs, que sigui el sector terciari qui absorbeixi bona part dels nous llocs de treball que es creïn a la ciutat.

5.4.3- TREBALLADORS PER COMPTE PROPI

El nombre de treballadors autònoms de Manresa, a finals de l'any 2003, és de 5.082. L'any 2003 ha estat el de la consolidació dels 5.000 treballadors per compte propi.

El nombre de treballadors per compte propi està augmentant, des de principis de l'any 2002, a un ritme constant de 0,5% per trimestre.

La previsible desacceleració econòmica del sector de la construcció pot representar un fre en el ritme de creació de nous llocs de treball per compte propi. Mentre que el sector de la construcció aporta el 7% del PIB de Catalunya, aproximadament un 20% dels treballadors autònoms de la ciutat desenvolupen la seva professió al sector de la construcció.

5.4.2. Treballadors per compte propi

6. Indústria

6- INDÚSTRIA

6.1- SECTOR SECUNDARI

L'índex industrial de l'Anuario Económico de España del 2004 publicat pel servei d'estudis de la Caixa de Pensions és una xifra expressada en tant per cent mil que mesura el pes del sector secundari, incloent la construcció, sobre el total de l'economia espanyola. L'índex s'elabora en funció dels impostos d'activitat econòmica i atorga un valor de 100.000 al total de l'economia de l'Estat. Si es deixa de banda l'anòmal valor que l'índex industrial assoleix l'any 2000, es constata com la participació de Manresa en la indústria de l'Estat fluctua dins un estret interval d'entre 190 i 200. L'interès d'aquest índex, però, no és tant en termes absoluts sinó en termes de la seva evolució.

Dins aquest context d'evolució, l'índex ha passat d'un valor de 197 per l'any 2002 a un de 190 per l'any 2003. La pèrdua de pes del sector secundari reflectida pel Servei d'estudis de la Caixa de Pensions també es constata a nivell de nombre d'assalariats o empreses.

Any	Índex de Manresa (1)
1998	200
1999	191
2000	153
2001	199
2002	197
2003	190

Font: Servei d'estudis de 'la Caixa'
(1) Espanya = 100.000

6.1. Índex industrial

El nombre de persones assalariades a les empreses de Manresa del sector secundari és, a 31 de desembre de 2003, de 4.900; xifra que representa el 21% dels assalariats de l'economia de la ciutat. Tant en xifres absolutes com en relació a la base del conjunt dels assalariats de Manresa, les dades reflecteixen una pèrdua de pes dels assalariats del sector secundari.

De ser un sector que a finals del segle XX ocupava un 25% de la població de la ciutat, la relació entre els afiliats a la Seguretat Social de la indústria sobre el total dels afiliats a la Seguretat Social de Manresa ha disminuït quatre punts percentuals fins assolir el 21% de finals de l'any 2003. Els quatre punts percentuals de pèrdua de pes dels assalariats del sector han quedat distribuïts entre la construcció i el sector terciari.

El nombre d'empreses industrials de Manresa disminueix de forma contínua. Del voltant de les 500 empreses industrials que operaven a Manresa l'any 1998, s'ha passat a les 406 de finals de l'any 2003.

El fet que els nombres d'assalariats i empreses presentin disminucions contrasta amb el fet que en termes de facturació les xifres es mantinguin constants. Els esforços en inversions de maquinària de la indústria de Manresa s'ha traduït en un increment de la productivitat per treballador.

Les diferències entre els costos laborals de Catalunya amb d'altres països, com per exemple de l'Europa de l'Est, posa damunt la taula d'empreses industrials catalanes el debat si un estalvi de costos laborals compensa el trasllat del centre de producció. És el fenomen de deslocalització. Les empreses que elaboren productes intensos en mà d'obra són les primeres que s'enfrontaran a fenòmens de trasllat de les seves empreses vers indrets on el preu de la mà d'obra resulta més assequible.

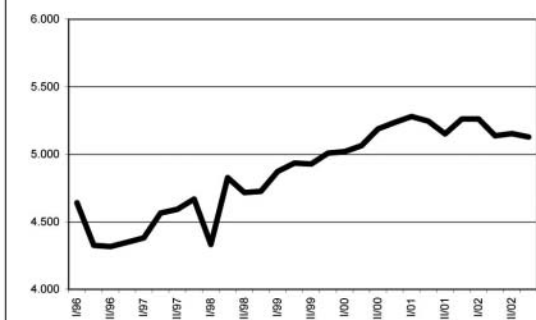
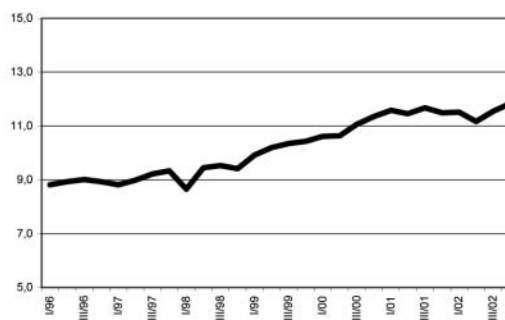
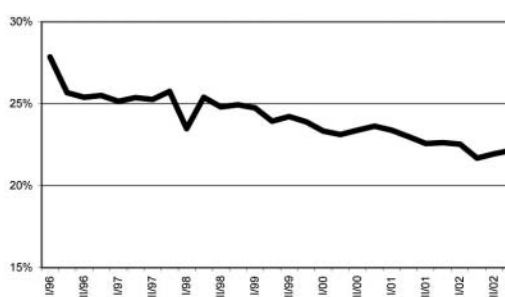
Dins el context de recessió industrial de Manresa en termes d'assalariats, d'entre els subsectors que pertanyen a la indústria de la ciutat, en destaquen un parell que ha mantingut una creació important de llocs de treball.

Sector: Indústria

	1996				1997				1998			
	I/96	II/96	III/96	IV/96	I/97	II/97	III/97	IV/97	I/98	II/98	III/98	IV/98
Assalariats	4.641	4.326	4.318	4.349	4.382	4.565	4.592	4.668	4.334	4.828	4.717	4.727
% Ass. / Total economia	28%	26%	25%	26%	25%	25%	25%	26%	23%	25%	25%	25%
Empreses	526	484	479	487	497	508	498	500	501	511	495	502
Assalariats per empresa	8,8	8,9	9,0	8,9	8,8	9,0	9,2	9,3	8,7	9,4	9,5	9,4

	1999				2000				2001			
	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00	I/01	II/01	III/01	IV/01
Assalariats	4.874	4.935	4.928	5.010	5.021	5.065	5.189	5.236	5.281	5.246	5.151	5.263
% Ass. / Total economia	25%	24%	24%	24%	23%	23%	23%	24%	23%	23%	23%	23%
Empreses	491	484	476	480	473	476	469	461	456	458	441	458
Assalariats per empresa	9,9	10,2	10,4	10,4	10,6	10,6	11,1	11,4	11,6	11,5	11,7	11,5

	2002				2003			
	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	5.261	5.137	5.154	5.129	5.124	4.921	4.896	4.900
% Ass. / Total economia	23%	22%	22%	22%	21%	20%	20%	21%
Empreses	457	460	446	433	428	419	413	406
Assalariats per empresa	11,5	11,2	11,6	11,8	12,0	11,7	11,9	12,1

Assalariats**Assalariats / Empreses****Empreses****Pes dels assalariats del sector sobre el total de l'economia**

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

6.2. Empreses i assalariats del sector industrial

Les indústries de productes alimentaris i begudes ha passat d'ocupar 434 assalariats a finals de l'any 2002, a tenir-ne 481 a finals de l'any 2003.

Per altra banda, les dues indústries de captació, depuració i distribució d'aigua de Manresa han augmentat el nombre d'assalariats a un nivell del 7% de mitjana al llarg dels últims tres anys; assolint-ne 135 afiliats a la Seguretat Social el dia 31 de desembre del 2003.

D'entre els subsectors de més de cent assalariats, un parell d'ells mantenen el nivell d'assalariats constant. L'edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats ha mantingut el nombre d'assalariats al llarg dels últims quatre anys dins un estret interval d'entre 370 i 390 assalariats.

De la mateixa manera, els 252 assalariats que a finals de l'any 2003 treballaven al subsector de la fabricació de mobles i altres indústries manufactureres es troben a un punt mitjà de l'interval d'entre els 240 i 260 assalariats sobre el que ha oscil·lat el nombre d'assalariats del sector al llarg dels últims quatre anys.

Un parell de subsectors han viscut fortes davallades en quant al número de treballadors. Al llarg dels últims tres anys, la indústria de construcció de maquinària i equip mecànic ha perdut una mitjana de 30 assalariats per any. Mentre que a finals de l'any 2002 treballaven en aquest sector 595 assalariats, a finals de l'any 2003 ho feien 566. Més forta, però, és la davallada del sector de fabricació de vehicles de motor, remolcs i semirremolcs que en tan sols tres anys ha passat d'ocupar 595 assalariats a ocupar-ne 427 a finals de l'any 2003.

Sigui per tradició o ja sigui pel fet que entre els sectors del metall i el tèxtil ocupen entorn el 40% dels assalariats de la indústria de Manresa, es dedica un apartat per a cadascun d'ells; el 6.2 i el 6.3 respectivament.

Sector:	2000 4T		2001 4T		2002 4T		2003 4T	
	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.
14 - Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	2	7	2	8	2	9	2	8
15 - Indústries de productes alimentaris i begudes	45	433	43	413	44	434	44	481
17 - Indústria tèxtil	59	657	53	783	49	707	45	658
18 - Indústria de la confecció i de la pel·leteria	23	181	23	184	22	176	19	171
19 - Preparació i curtit i acabat del cuir; fabricació d'articles de marroquineria	2	31	2	28	2	28	2	26
20 - Indústria de la fusta i el suro, excepte mobles; cistelleria i esparte	33	125	31	131	30	133	30	120
21 - Indústria del paper	0	0	0	0	0	0	0	0
22 - Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats	34	384	33	370	30	381	28	376
24 - Indústria química	6	34	9	44	6	35	5	41
25 - Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	14	278	15	269	15	252	13	252
26 - Indústries d'altres productes minerals no metàl·lics	14	141	13	162	15	189	13	202
27 - Metal·lúrgia	12	187	15	188	13	198	12	181
28 - Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	114	907	118	879	107	1.007	96	846
29 - Indústria de la construcció de maquinària i equip mecànic	40	657	39	635	38	595	40	566
31 - Fabricació de maquinària i material elèctric	15	131	12	135	11	129	12	127
32 - Fabricació de material electrònic; fabricació d'equip i aparells de ràdio	1	7	1	7	1	10	1	9
33 - Fabricació d'equip i instruments mèdic-quirúrgics, de precisió òptica	4	117	5	137	2	10	3	11
34 - Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	12	595	12	504	13	442	11	427
35 - Fabricació d'altre material de transport	0	0	0	0	0	0	0	0
36 - Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	26	244	27	260	29	260	26	252
37 - Reciclatge	1	1	1	1	0	0	0	0
40 - Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calent	2	10	2	9	2	8	2	11
41 - Captació, depuració i distribució d'aigua	2	109	2	116	2	126	2	135
Total	461	5.236	458	5.263	433	5.129	406	4.900
1 - Ind. extractives, d'alimentació, tèxtils, confecció, del cuir, calçat	131	1.309	123	1.416	119	1.354	112	1.344
2 - Ind. de la fusta, suro, paper, arts gràfiques, ref. petroli, químiques	267	2.713	273	2.678	254	2.790	237	2.584
3 - Mat. equips elèctrics, fab. material de transport, altres indústries	59	1.095	58	1.044	56	851	53	826
4 - (excepte 45) - Energia elèctrica, gas i aigua	4	119	4	125	4	134	4	146
Total	461	5.236	458	5.263	433	5.129	406	4.900

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

6.3. Empreses i assalariats dels subsectors d'indústria

6.2- METALL

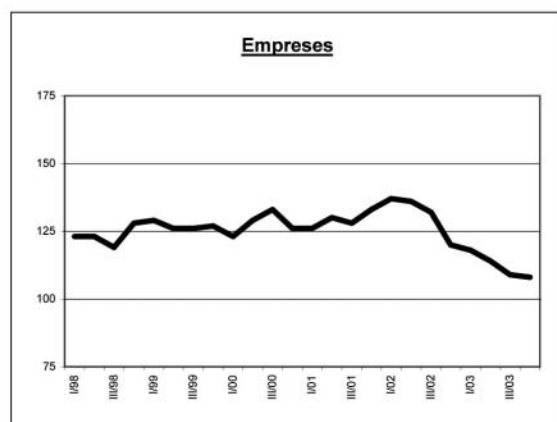
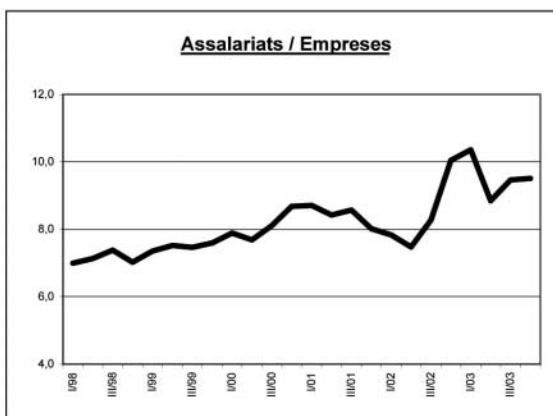
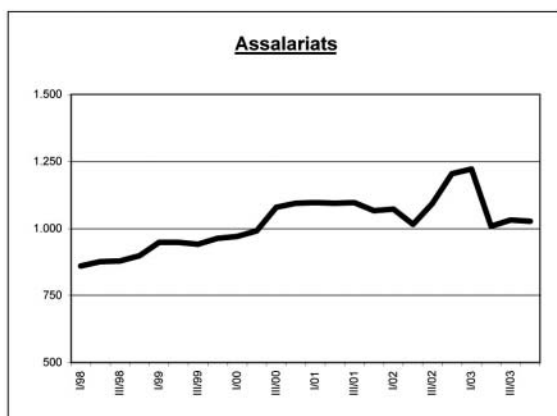
Es considera com sector del metall el conformat per la metal·lúrgia (epígraf 27) i la fabricació de productes metàl·lics llevat de maquinària i equips (epígraf 28).

En línies generals, el sector del metall de Manresa està estretament lligat al sector de l'automoció, mantenint ambdós sectors una relació directa. Un bon nivell de vendes (i conseqüentment de producció) per part del sector de l'automòbil, implica unes perspectives favorables pel metall de Manresa.

Sector: Metall (27 i 28)

	1998				1999				2000			
	I/98	II/98	III/98	IV/98	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00
Assalariats	860	877	879	899	949	948	941	964	970	991	1.079	1.094
% Ass. / Indústria	20%	18%	18%	18%	19%	19%	19%	19%	19%	19%	19%	19%
Empreses	123	123	119	128	129	126	126	127	123	129	133	126
Assalariats per empresa	7,0	7,1	7,4	7,0	7,4	7,5	7,5	7,6	7,9	7,7	8,1	8,7

	2001				2002				2003			
	I/01	II/01	III/01	IV/01	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	1.097	1.095	1.097	1.067	1.073	1.016	1.093	1.205	1.222	1.009	1.032	1.027
% Ass. / Indústria	21%	21%	21%	21%	20%	21%	21%	21%	24%	25%	25%	25%
Empreses	126	130	128	133	137	136	132	120	118	114	109	108
Assalariats per empresa	8,7	8,4	8,6	8,0	7,8	7,5	8,3	10,0	10,4	8,9	9,5	9,5

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

6.4. Empreses i assalariats del metall

A finals de l'any 2003, les poc més de cent empreses del metall de Manresa ocupaven 1.027 assalariats; una quarta part dels assalariats del sector secundari de la ciutat. Una participació que s'ha anat incrementant gradualment al llarg dels últims anys. Mentre el nombre d'empreses del metall de Manresa ha anat en contínua davallada des de principis de l'any 2002, el nombre d'assalariats, exceptuant la punta de finals de 2002 i principis del 2003, es manté des de mitjans de l'any 2000 dins un estret marge d'entre 1.000 i 1.100 assalariats.

Segons fonts properes al sector, la indústria del metall de Manresa no s'enfronta a curt o mitjà termini a un risc de deslocalització degut a que la major part dels costos de la indústria prové de l'amortització de la maquinària i no pas de les nòmines dels treballadors. L'estalvi en termes de nòmines no compensaria les despeses que se'n derivarien de l'increment dels costos de transport i les inversions a les que caldria fer front per traslladar el centre de treball des de Manresa vers, per exemple, algun país de l'Europa de l'Est.

De totes formes, dues estratègies clares que s'apunten com a grans eines per a combatre el risc de deslocalització són l'especialització i la innovació; dos eixos entorn els que han girat els esforços del sector al llarg dels últims anys. No obstant, no deixa de ser cert que les reivindicacions que la patronal del sector sol·licita a l'administració a nivell de millora de les infraestructures afavoriria l'increment de la competitivitat del sector. Per millores d'infraestructures s'entén el millorar els polígons industrials, els seus serveis i la seva xarxa de comunicacions.

Fruit de l'alta inversió que requereix la maquinària del sector, la diferència entre una maquinària de la que s'explota totes les seves prestacions a una d'infrautilitzada es tradueix en un elevat cost per l'empresa en termes de productivitat. En aquest punt és on rau la transcendència de contractar operaris qualificats amb capacitat per obtenir les màximes prestacions de la maquinària manipulada. La figura del peó sense formació pertany al passat.

Per part de les empreses del sector existeixen certes dificultats per a cobrir les vacants degut a la dificultat per a trobar operaris qualificats. No deixa de ser curiós que mentre que els cursos de formació per a administratius s'acostumin a quedar sense places disponibles, els cursos organitzats per operaris del sector del metall es realitzen sense haver cobert totes les places d'inscripcions; malgrat que pràcticament el 100% dels alumnes acaben inserint-se al mercat laboral. Sense cap mena de dubte, la imatge que percep molta gent sobre el sector del metall com un de brut, on reina el desordre i on la força física és indispensable no ajuda a que hi hagi gaire gent disposada a aprendre l'ofici d'operari del sector; una feina que demana una certa dedicació i formació i que no està a l'abast de qualsevol.

Segons fonts properes al sector, tres factors que poden afectar de forma negativa la futura evolució del metall de la ciutat és la dificultat a trobar mà d'obra qualificada, la possibilitat que el cost de l'energia s'incrementi i la major competència a la que s'enfrontarà el sector arrel de la liberalització del mercat prevista per l'any 2005.

6.3- TÈXIL, CONFECCIÓ I PELL

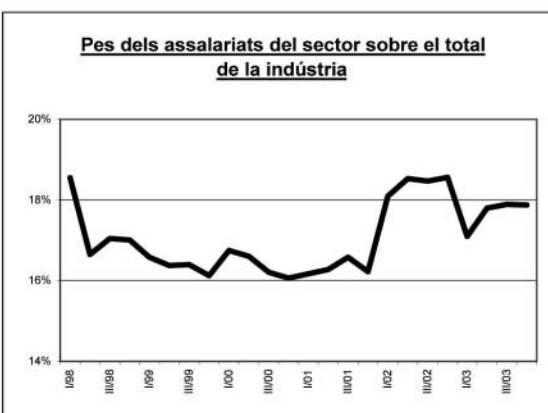
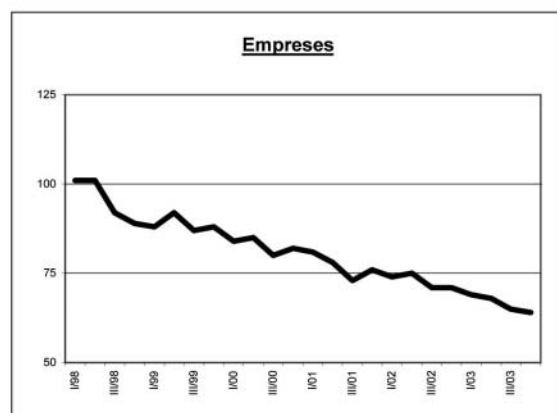
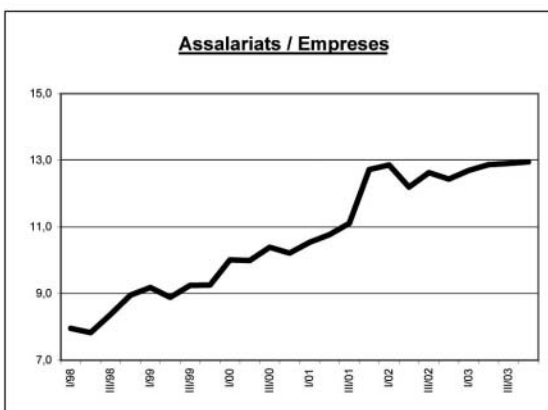
Es considera com sector tèxtil el conformat per la indústria tèxtil (epígraf 17) i la confecció i pel·leteria (epígraf 18).

Un dels factors pel qual es considera el tèxtil com un sector d'alta importància estratègica és la seva alta capacitat d'arrossegament vers les dues direccions. Cap enrera, vers el mercat de les matèries primeres. Cap endavant, vers el sector del comerç.

Sector: Tèxtil, confecció i pell (17 i 18)

	1998				1999				2000			
	I/98	II/98	III/98	IV/98	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00
Assalariats	804	791	770	797	808	818	805	815	841	850	831	838
% Ass. / Indústria	19%	17%	17%	17%	17%	16%	16%	16%	17%	17%	16%	16%
Empreses	101	101	92	89	88	92	87	88	84	85	80	82
Assalariats per empresa	8,0	7,8	8,4	9,0	9,2	8,9	9,3	9,3	10,0	10,0	10,4	10,2

	2001				2002				2003			
	I/01	II/01	III/01	IV/01	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	854	840	811	967	952	915	897	883	876	875	839	829
% Ass. / Indústria	16%	16%	17%	16%	18%	19%	18%	19%	17%	18%	18%	18%
Empreses	81	78	73	76	74	75	71	71	69	68	65	64
Assalariats per empresa	10,5	10,8	11,1	12,7	12,9	12,2	12,6	12,4	12,7	12,9	12,9	13,0

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

6.5. Empreses i assalariats del tèxtil, confecció i pell

Més del 40% de la producció tèxtil de l'Estat espanyol prové de Catalunya. Dins el Principat, el gruix de la producció es concentra en unes poques ciutats com Igualada, Sabadell, Terrassa, Mataró i Manresa. La forta concentració del sector en determinades ciutats fa que els municipis on el sector té implantada la seva presència, aquesta sigui important. És el cas de Manresa que concentra bona part de la producció de cinteria i tèxtil sanitari de l'Estat.

A diferència d'altres ciutats, Manresa no s'enfronta a un risc immediat de deslocalització de les seves empreses degut a que el tèxtil de la ciutat es caracteritza per un alt grau d'especialització. L'aposta realitzada pel sector a nivell d'innovació i qualitat també juguen a favor de disminuir el risc d'obstinar-se a cercar una millora de les ràtios financeres baixant les despeses de personal a través d'una disminució del preu de la mà d'obra. La major part de les empreses del sector que al llarg dels últims anys no s'han enfrontat a fortes inversions en qualitat o no s'han especialitzat en allò que millor saben fer són les que s'han anat trobant fora del mercat i s'han vist obligades a tancar les portes. Per contra, bona part de les 64 empreses que el dia 31 de desembre del 2003 operaven al sector són empreses amb un alt grau d'especialització i que enfronten la liberalització del mercat de l'any 2005 en condicions favorables.

Des de finals de l'any 2001, en que el nombre d'assalariats del tèxtil de la ciutat era de 967, aquesta xifra ha anat disminuint trimestre rera trimestre fins els 829 assalariats de finals de l'any 2003. En cinc anys, el nombre d'empreses que operen al sector ha passat de 100 a les 64 empreses de finals de l'any 2003.

7. Habitatge i construcció

7- HABITATGE I CONSTRUCCIÓ

7.1- MERCAT D'HABITATGE

L'apogeu dels últims anys del mercat de l'habitatge ve explicat pel fet que la desmesurada fortaleça de la demanda que gaudeix el sector no es correspongui amb un nivell similar d'oferta, ja sigui per manca de sòl disponible, ja sigui per manca de polítiques actives d'habitatge. El desajust entre oferta i demanda és el que ha provocat l'inèdit increment de preus dels habitatges dels últims anys.

El creixement de la demanda ha estat fruit de molts factors de diversa índole. A nivell econòmic, la bonança dels darrers anys ha generat un excedent de beneficis que ha trobat, en part, acull en l'habitatge. Des de la perspectiva financera, la baixa rendibilitat del mercat de valors ha desviat fluxos de capitals vers inversions immobiliàries. Quant a l'àmbit laboral, el dinamisme que ha adquirit el mercat de treball en els últims anys ha ofert una certa estabilitat a bona part dels assalariats que els hi ha facilitat el plantejament de l'adquisició d'un habitatge. Des del punt de vista social, l'arribada de contingents immigratoris ha conformat un nou col·lectiu de demanda d'habitatge. En l'àmbit demogràfic, el fet que la generació del baby boom hagi assolit edat de conformar una família representa un nou focus de demanda. I per últim, a nivell monetari, els baixos tipus d'interès hipotecaris vigents són un estímul que encoratja potencials compradors.

D'aquesta manera, les immobiliàries de la ciutat tenen a l'agenda tres tipus de clientela ben diferenciada. Un primer tipus de col·lectiu és el de les persones amb **arrels a Manresa** que cerquen pis, ja sigui per millorar o bé per emancipació, considerant el paràmetre de la ubicació determinant. Es tracta d'un col·lectiu que mostra unes clares preferències o animadversions per determinades àrees de la ciutat i que centra la seva cerca d'habitatge en uns barris concrets.

Un segon tipus de clientela de les immobiliàries de Manresa és el dels **immigrants extracomunitaris**, que centra la seva cerca d'habitatge en quelcom econòmic, deixant a un segon pla aspectes com el barri on es troba ubicat l'habitatge o bé les comoditats que pugui oferir, com podrien ser l'antiguitat de la finca, la qualitat de la construcció o la disponibilitat d'ascensor. Bona part del col·lectiu dels immigrants extracomunitaris considera el lloguer com una bona alternativa.

Municipi	Habitatges en oferta		Euros / metre ²			
	2003	mil hab.	2001	2002	2003	Incr.
Reus	974	10,3	961	1.054	1.295	22,9%
Cornellà de Llobregat	106	1,3	2.060	2.144	2.422	13,0%
Girona	1.097	13,5	1.263	1.463	1.808	23,6%
Sant Boi de Llobregat	295	3,7	1.730	1.851	2.135	15,3%
Manresa	714	10,6	1.095	1.211	1.520	25,5%
Rubí	618	9,5	1.559	1.630	1.975	21,2%
El Prat de Llobregat	81	1,3	1.652	2.093	2.420	15,6%
Sant Cugat del Vallès	554	8,8	2.476	2.719	3.054	12,3%
Viladecans	417	7,0	1.698	1.895	2.167	14,4%
Vilanova i la Geltrú	317	5,5	1.472	1.558	2.163	38,8%
Granollers	124	2,2	1.587	1.709	2.080	21,7%
Cerdanyola del Vallès	517	9,3	1.655	2.042	2.270	11,2%
Castelldefels	537	10,2	2.033	2.233	2.567	15,0%
Mollet del Vallès	167	3,3	1.536	1.809	2.082	15,1%
Gavà	147	3,5	1.962	2.054	2.268	10,4%
Mitjana	444	6,7	1.649	1.831	2.148	30,3%

Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya a partir d'un estudi de Tecnigrama

7.1.1. Habitatges i preus. Municipis de 40 a 100 mil habitants

Un últim tipus de clientela del mercat immobiliari de Manresa és el dels vinguts de l'àrea d'influència de Barcelona, que seduïts pel diferencial de preu del metre quadrat d'habitatge entre el seu municipi d'origen i Manresa estan disposats a canviar de residència. El vendre un habitatge ubicat a zones com el Vallès Occidental permet adquirir un de més gran i millor equipat a la capital del Bages. Es tracta d'un col·lectiu que cerca cases unifamiliars, dúplexs o pisos espaiosos amb uns bons acabats sense atorgar una especial importància al paràmetre barri.

En l'actualitat, la demanda del mercat immobiliari de qualsevol ciutat mitjana catalana es nodreix dels habitants del seu propi municipi i dels immigrants; però, a diferència de Manresa, són poques les ciutats que resulten ser atractives per un favorable diferencial de preus amb municipis propers. Aquest últim factor marca una diferència entre el mercat immobiliari de Manresa i el de la major part de les altres ciutats mitjanes de Catalunya.

La força del col·lectiu dels que consideren vendre el seu habitatge de dins de l'àrea d'influència de Barcelona per a adquirir un de millor a la capital del Bages permet preveure que el diferencial de preu per metre quadrat d'habitatge entre Manresa i els municipis de dins de la segona corona de l'àrea metropolitana tendeixi, al llarg dels propers anys, a escurçar-se. Així doncs, la bombolla immobiliària que s'ha apoderat del sector a Catalunya, té menys aspecte de bombolla a Manresa que a d'altres ciutats del Principat.

Any	Habitatges	Variació	Euro/metre ²	Variació
1996	645		674	
1997	1.159	79,7%	795	17,9%
1998	823	-29,0%	833	4,8%
1999	1.040	26,4%	916	9,9%
2000	916	-11,9%	970	5,9%
2001	828	-9,6%	1.095	12,9%
2002	804	-2,9%	1.211	10,6%
2003	714	-11,2%	1.520	25,5%

Font: Dep. Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya

7.1.2. Habitatges en oferta de nova construcció i preus

Segons dades del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya a partir d'un estudi de Tecnigrama, el nombre d'habitatges en oferta de nova construcció a Manresa en el moment d'elaborar l'estudi de l'any 2003 és de 714. Una bona manera de saber si es tracta d'un nivell alt o baix és homogeneïtzant les dades de les ciutats catalanes d'entre 40 i 100 habitants. En calcular la relació d'habitatges en oferta per cada mil habitants es desprèn que les tres ciutats amb més habitatges en oferta són Girona, Manresa i Reus. Es tracta de tres ciutats allunyades de l'àrea d'influència de Barcelona. Tots els altres municipis són dins de la segona corona de l'àrea metropolitana de Barcelona.

D'entre les ciutats mitjanes de Catalunya, els municipis que presenten el preu per metre quadrat d'habitatge de nova construcció més elevat són Reus, Manresa i Girona. No obstant, s'ha de tenir en consideració que un preu per metre quadrat d'habitatge més assequible no implica forçosament que els habitatges d'aquestes tres ciutats siguin més econòmics en la mateixa proporció, ja que la mida mitjana dels habitatges d'aquestes tres ciutats és superior al dels de l'àrea d'influència de Barcelona.

Malgrat que el preu mitjà del metre quadrat d'habitatge de Reus, Manresa i Girona sigui inferior al de l'àrea d'influència de Barcelona, l'increment de preus de l'any 2003 respecte l'any 2002 ha estat superior en aquestes tres ciutats que no pas a la resta dels municipis catalans d'entre 40 i 100 mil habitants (a excepció de Vilanova i la Geltrú). L'espectacular increment d'un 25% del preu del metre quadrat de l'habitatge de Manresa de l'any 2003 implica una reducció del diferencial entre el preu mitjà del metre quadrat d'habitatge de Manresa i els municipis de l'àrea d'influència de Barcelona.

7.2- MERCAT DE LLOGUER

El Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya publica, any rera any, les dades del número de contractes de lloguer signats i el preu mitjà mensual contractual dels lloguers de les principals ciutats catalanes. És una informació que obté de l'explotació estadística de la base de dades de l'Incasol sobre les fiances constituïdes de lloguer. Segons aquestes dades, a Manresa es van registrar al llarg de l'any 2003 un total de 851 contractes de lloguer d'un import mensual mitjà de 312,96 euros.

Any	Contractes	Import	Incr. Anual
1998	740	196,83	
1999	706	222,68	13,1%
2000	762	242,40	8,9%
2001	813	265,29	9,4%
2002	786	286,44	8,0%
2003	851	312,96	9,3%

Font: DGAH a partir de les fiances de lloguer de l'Incasol

7.2.1. Nombre de contractes de lloguer

Calcular la ràtio que posa en relació el nombre de contractes de lloguer sobre el nombre d'habitants del municipi permet realitzar una comparativa de l'activitat del mercat de lloguer de diferents municipis. Així doncs, destaca el fet que de les deu ciutats de les quals la Generalitat publica les dades de les fiances de lloguer dipositades, Manresa és la que té la ràtio més elevada. A la capital del Bages, es formalitzen 12,6 contractes de lloguer per cada mil habitants. Tanmateix, l'import mitjà mensual dels contractes de lloguer de Manresa i Lleida són els més baixos.

Malgrat que el mínim detall de desglossament de les dades de l'Incasol no assoleix un nivell dels barris de la ciutat, en consultar qualsevol de les revistes que publiquen les ofertes del mercat de lloguer de Manresa queda palès com la major part dels habitatges posats al mercat pertanyen al barri Antic i a les Escodines. En bona mesura, es tracta d'habitatges en situacions econòmiques favorables tot i que sovint siguin finques antigues que es troben en condicions precàries.

Les impressions que aporten fonts properes al sector destaquen que, malgrat la teòricament alta activitat del mercat de lloguer segons les dades d'Incasol, Manresa no té prou pisos de lloguer per donar resposta a la demanda existent, l'oferta de lloguer d'habitatge és mínima i a més a més no hi ha previsions de creixement. Segons les mateixes fonts, pel que fa referència a la demanda, augmenta de forma progressiva i tots els indicis fan pensar en que ho seguirà fent al llarg dels propers anys.

Dades de l'any 2003 Ciutat	Nº Contractes	Import contracte	Contractes per 1000 hab.
Badalona	962	520,75	4,5
Girona	922	447,37	11,4
L' Hospitalet de Llobregat	1.885	560,57	7,6
Lleida	601	335,58	5,1
Manresa	851	312,96	12,6
Mataró	769	528,17	6,9
Sabadell	1.134	609,77	5,9
Sta. Coloma de Gramenet	498	446,00	4,3
Tarragona	769	429,03	6,4
Terrassa	1.469	548,88	7,9

Font: DGAH a partir de les fiances de lloguer de l'Incasol i INE

7.2.2. Comparativa de lloguers amb altres poblacions

Els pisos d'una o dues habitacions són els més sol·licitats. Els col·lectius que configuren la demanda de pisos de lloguer estan clarament definits i els constitueixen parelles joves, immigrants i estudiants. Les preferències dels tres col·lectius també estan clarament definides. Les parelles joves cerquen habitatges acollidors, els immigrants consideren determinant el factor econòmic i els estudiants valoren com un avantatge competitiu el fet que es tracti d'habitatges situats entorn la zona de Les Bases. No resulta decisiu per aquest últim col·lectiu el paràmetre preu, ja que en residir a pisos compartits, la despesa de lloguer per persona no esdevé prohibitiva.

Segons agents del propi sector, el fet que l'increment del preu del lloguer mitjà contractual de Manresa hagi augmentat un 10% de mitjana al llarg dels últims cinc anys és degut a que la demanda no queda coberta, ni de bon tros, per l'oferta.

7.3- CONSTRUCCIÓ

L'Ajuntament de Manresa ha atorgat, al llarg de l'any 2003, un total de 155 llicències d'activitat immobiliària, 90 de elles de nova edificació. Es tracta d'un elevat nombre de llicències molt superior al d'anys anteriors. Les zones de Manresa on més s'ha construït al llarg de l'any 2003 han estat La Parada, La Mion (el Pla dels Ametllers), Plaça del Mil·lenari o la Foneria.

Tipus de llicència	2000	2001	2002	2003
Nova edificació	82	66	63	90
Ampliació	26	27	29	21
Reformes	20	22	39	43
Rehabilitació i enderroc	12	9	0	1
Total	140	124	131	155
Font: Ajuntament de Manresa				

7.3.1. Llicències d'activitat immobiliària

L'auge del sector de la construcció es constata en gairebé cadascun dels aspectes que es vulguin analitzar. Així doncs, pel que fa referència al nombre d'empreses que operen al sector i el nombre d'assalariats registrats a la Seguretat Social també queda palès el dinamisme del sector.

Segons dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, el 7,6% del total dels assalariats de Manresa a dia 31 de desembre del 2003, desenvolupen les seves tasques al sector de la construcció. Es tracta d'una participació un punt percentual superior a tres anys enrera; però a més a més cal tenir en compte que el sector de la construcció és un sector en el que dia rera dia prenen més pes els treballadors per compte propi.

Si bé el nombre d'empreses que operen al sector s'ha mantingut constant al llarg dels últims anys entorn a les 270, el nombre d'assalariats s'ha incrementat al llarg dels set últims anys en una relació de cent assalariats per any.

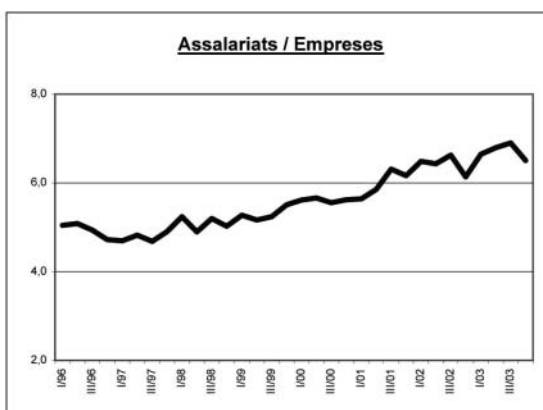
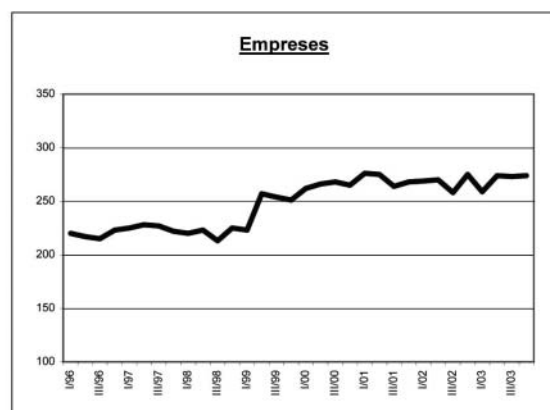
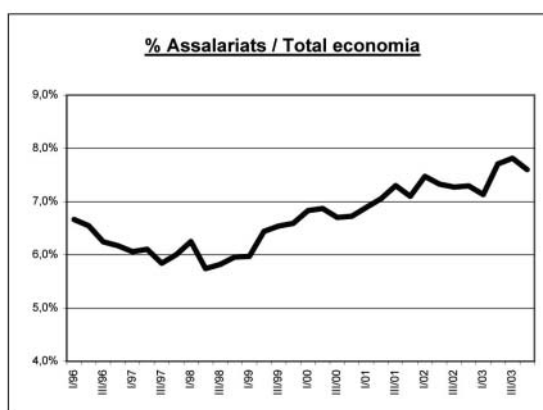
A curt i mitjà termini, cal preveure que el llarg auge que ha gaudit el sector ha tocat sostre i que, en un futur pròxim, el nombre d'empreses i assalariats si bé no sembla que s'hagi de reduir sí que es mantindrà constant. En aquest aspecte, cal afegir a més a més que es tracta d'un sector que tendeix a subcontractar cada dia més les seves tasques a treballadors per compte propi que cobren per feina feta, més aviat que no pas assignar feines a treballadors assalariats.

Sector: 45 - CONSTRUCCIÓ

	1996				1997				1998			
	I/96	II/96	III/96	IV/96	I/97	II/97	III/97	IV/97	I/98	II/98	III/98	IV/98
Assalariats	1.110	1.103	1.062	1.053	1.056	1.099	1.062	1.089	1.153	1.092	1.107	1.130
% Ass / Total economia	6,7%	6,5%	6,2%	6,2%	6,1%	6,1%	5,8%	6,0%	6,2%	5,7%	5,8%	6,0%
Empreses	220	217	215	223	225	228	227	222	220	223	213	225
Assalariats per empresa	5,0	5,1	4,9	4,7	4,7	4,8	4,7	4,9	5,2	4,9	5,2	5,0

	1999				2000				2001			
	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00	I/01	II/01	III/01	IV/01
Assalariats	1.176	1.328	1.331	1.382	1.470	1.505	1.488	1.489	1.557	1.610	1.666	1.651
% Ass / Total economia	6,0%	6,4%	6,5%	6,6%	6,8%	6,9%	6,7%	6,7%	6,9%	7,1%	7,3%	7,1%
Empreses	223	257	254	251	262	266	268	265	276	275	264	268
Assalariats per empresa	5,3	5,2	5,2	5,5	5,6	5,7	5,6	5,6	5,6	5,9	6,3	6,2

	2002				2003			
	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	1.744	1.736	1.709	1.688	1.721	1.861	1.884	1.782
% Ass / Total economia	7,5%	7,3%	7,3%	7,3%	7,1%	7,7%	7,8%	7,6%
Empreses	269	270	258	275	259	274	273	274
Assalariats per empresa	6,5	6,4	6,6	6,1	6,6	6,8	6,9	6,5

Font: Institut Nacional de la Seguretat Social

7.3.2. Assalariats i empreses a la construcció

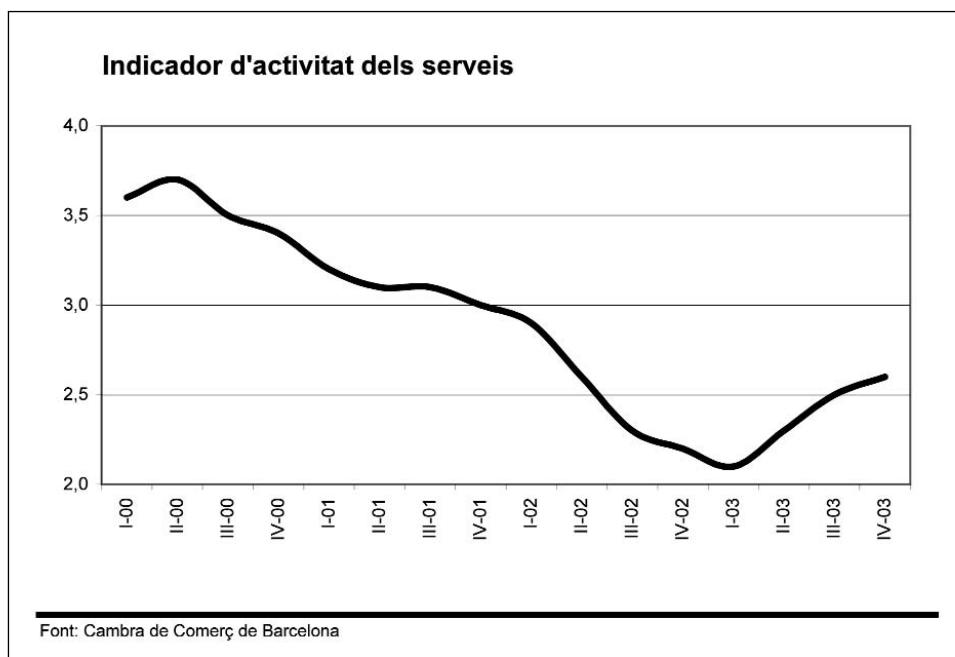
8. Comerç

8- COMERÇ

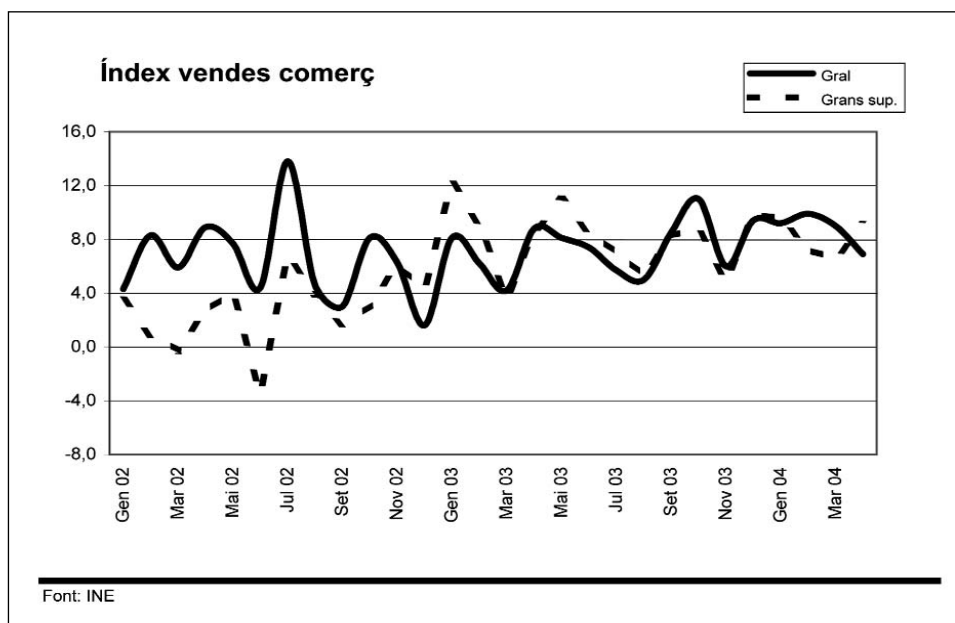
8.1- CONTEXT

El ritme d'expansió dels serveis en el 2003 es va caracteritzar, en el seu conjunt, per una millora suau respecte l'exercici anterior però amb evolucions força desiguals entre sectors. Dels resultats de les enquestes de clima de la Cambra de Comerç se'n desprèn una millora dels serveis a les empreses que contrasta amb l'atonía general del comerç i el turisme.

8.1. Indicador d'activitat dels serveis

8.2- COMERÇ DETALLISTA

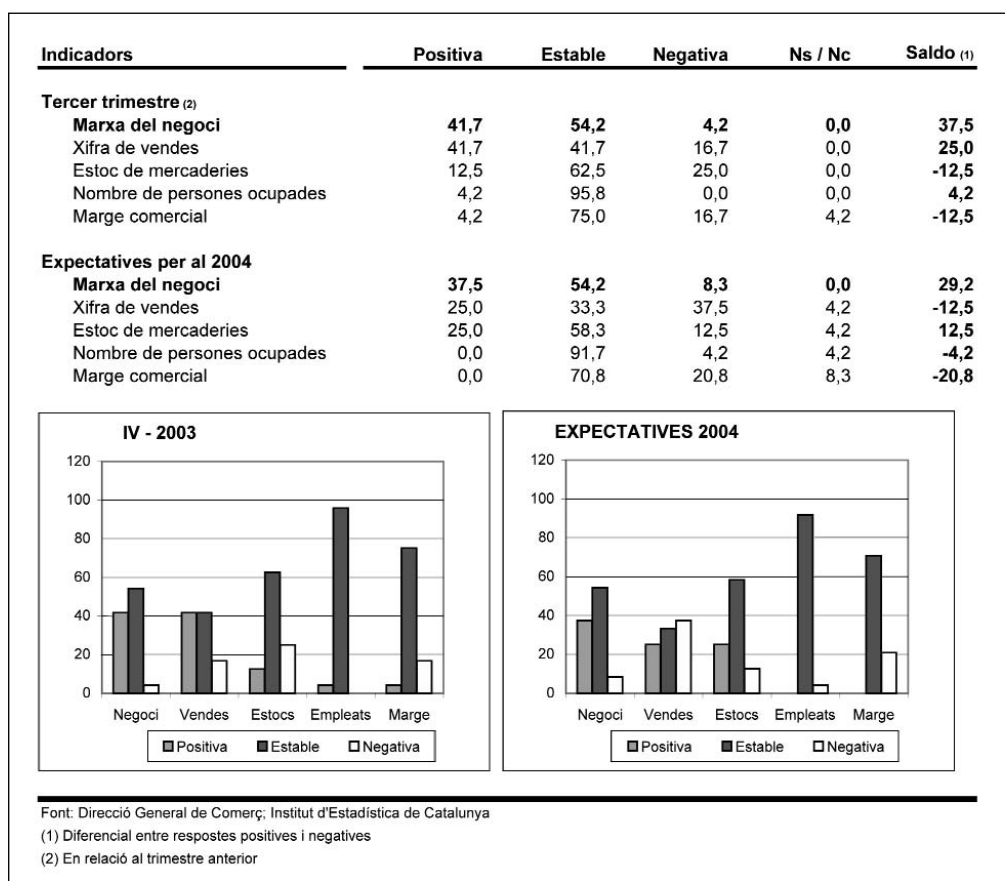

8.2. Índex vendes comerç

En la tònica general del comerç en els darrers mesos persisteix la dualitat de tendències entre el segment de comerç-distribució (més positiu en quant a vendes i expectatives futures) i el comerç minorista. Aquest últim manté un clima d'opinió estable o moderadament negatiu i preveu un empitjorament de cara al 2004. Les grans superfícies, per contra, abandonen un exercici 2002 amb taxes de variació sempre inferiors a la mitjana general del sector, i registren al llarg de 2003 un cicle més positiu que el conjunt del comerç.

A nivell de Manresa, segons dades de la Direcció General de Comerç, la majoria dels establiments en centres comercials oberts manifesten al llarg de 2003 una evolució estable o negativa de la seva xifra de vendes, i declaren unes expectatives pitjors per al 2004. No obstant, es preveu certa estabilitat en quant al nombre de persones ocupades i el marge comercial.

En la taula següent, el saldo mostra la diferència entre els percentatges corresponents a cada parell de respostes de tipus contrari (positiu-negatiu). Es consideren per a l'estudi els establiments de venda al detall situats en zones de l'interior d'un casc urbà amb una alta concentració d'oferta comercial.

8.3. Evolució del clima comercial

Els agents consultats apunten a l'augment de la competència i la debilitat de la demanda com a principals obstacles a la recuperació de les vendes i la marxa general del negoci.

8.3- EVOLUCIÓ DE LA DEMANDA

Segons dades de l'enquesta de pressupostos familiars que publica l' INE, al llarg de l'any 2003 el consum total de les llars espanyoles va augmentar en un 2% mesurat a preus constants, és a dir, descomptant l'efecte de la inflació. La mateixa taxa, incloent l'efecte dels preus, seria del 5,1%.

Aquest increment del consum total es sosté bàsicament en l'augment del nombre de noves llars, ja que la despesa mitjana per família està en retrocés des de 2001 (actualment s'estima en 21.494,85 € anuals, el que representa un descens de 0,44% respecte 2002).

Les dades del conjunt de 2003 arrossegueu la força del tercer trimestre, amb creixements nets propers al 5%, però en canvi els darrers mesos de l'any van ser de clar retrocés (disminució del 2,76% respecte el trimestre anterior de la despesa mitjana familiar), fins i tot a pesar de les festes nadalenques.

En el cas concret de Manresa es constata també el retrocés de la despesa mitjana per habitant, més especialment significatiu en el cas dels productes no alimentaris. Mesurat a preus corrents, els índexs de variació per a l'any 2002 van ser del 5,5% i l' 1,1% (despesa en alimentació i no alimentària, respectivament). Descomptant l'efecte de preus, amb una inflació acumulada a Catalunya en el mateix període del 4,3%, en resulta una variació en termes reals molt modesta o fins i tot negativa.

Indicador	Any 2001	Any 2002	% Var.
Quota de mercat (1)	172	173	0,6
Zona influència (inclou Manresa)	213.967 hab.	220.260 hab.	2,9
Despesa alimentària per habitant i any	1.541 euros	1.626 euros	5,5
Mercat potencial alimentari	134 milions €	144 milions €	7,5
Despesa no alimentària per habitant i any	967 euros	978 euros	1,1
Mercat potencial no alimentari	84 milions €	87 milions €	3,6

Font: Anuario Económico de España 2003 (La Caixa)
(1) Sobre una base nacional espanyola teòrica de valor 100.000

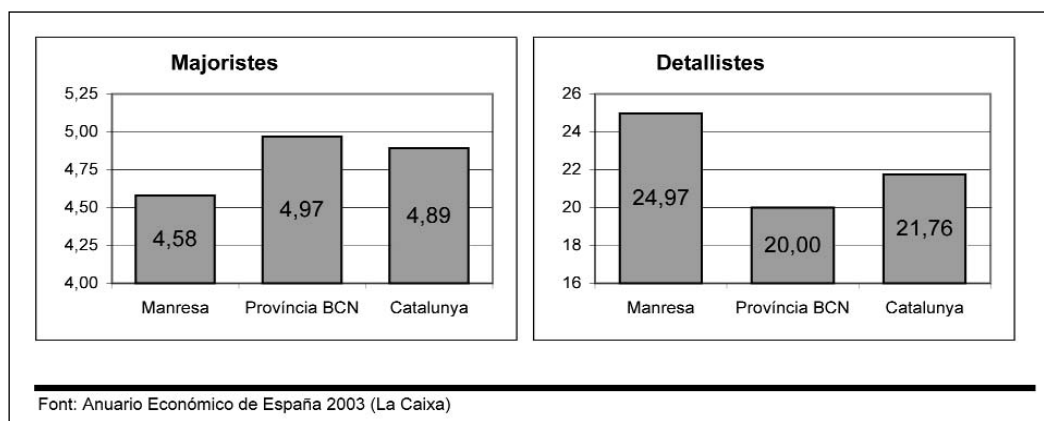
8.4. Indicadors sector comerç

Alguns agents del sector expliquen que el canvi fonamental en l'estructura de consum familiar es troba en el fet que ara les famílies entren en més categories de despesa. Es dediquen menys recursos a les necessitats més bàsiques però s'incorre en força més partides de despesa. Sovint es tracta de productes (com el consum tecnològic, telefonia,...) amb un preu d'entrada relativament baix però que després genera un flux constant de despeses, podent provocar certes dificultats en el pressupost familiar.

8.4- EVOLUCIÓ DE L'OFERTA

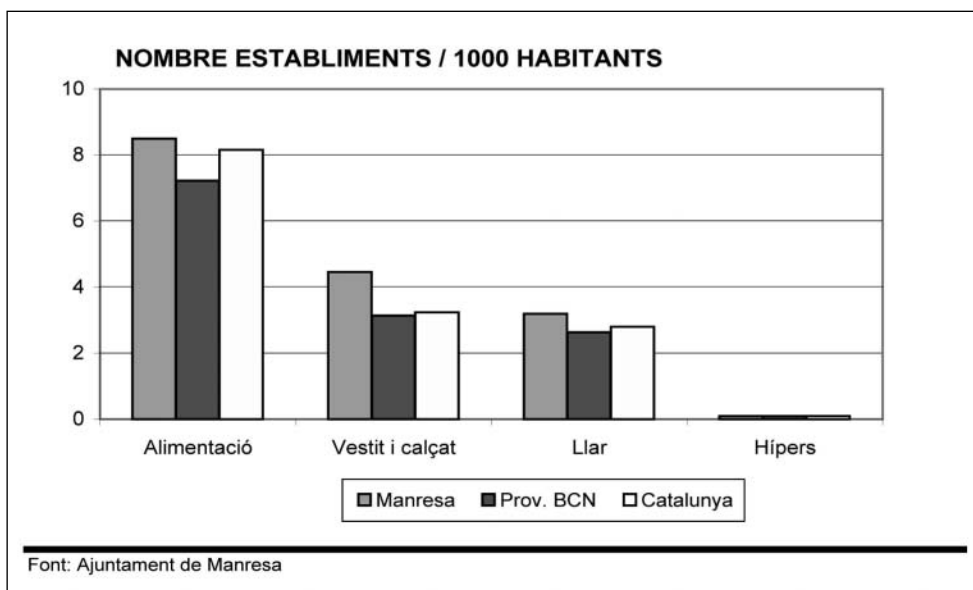
Les dades mostren una considerable densitat comercial a la ciutat, amb uns indicadors de dotació d'establiments detallistes molt superiors als valors mitjos de la província i el país. Prenent com a mesura el nombre d'establiments per cada 1.000 habitants, Manresa supera en un 25% i un 15% els registres provincial i català, respectivament. I en termes de superfície comercial per habitant, aquestes diferències s'incrementen fins el 36% i el 28%, en cada cas.

El següent gràfic mostra els índexs de dotació comercial, en nombre d'establiments per cada 1.000 habitants:

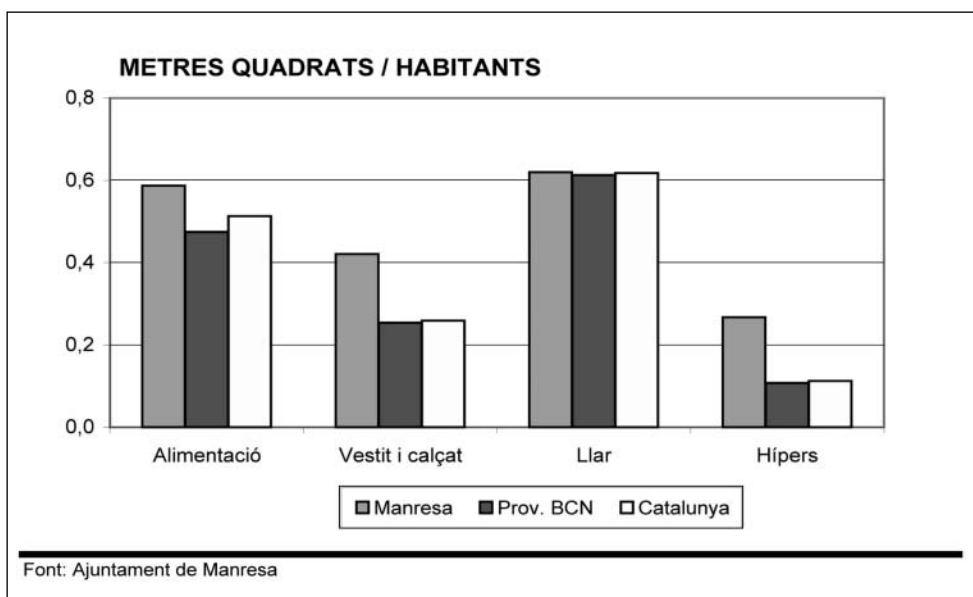

8.5. Dotació comercial per 1000 habitants

Seguidament es mostren les dades per al comerç detallista, en nombre d'establiments i superfície comercial, diferenciant per tipus d'activitat:

8.6. Nombre d'establiments per 1000 habitants

8.7. Superfície comercial per habitant

Hi ha una lleugera disminució en el nombre d'establiments (-3,4% de variació des de l'any 2000), més especialment significativa en l'activitat majorista.

Activitats	2003	2000	% Var.
Majoristes	308	330	-6,7
Detallistes	1.680	1.729	-2,8
Total	1.988	2.059	-3,4

Font: Ajuntament de Manresa

8.8. Total activitats comercials

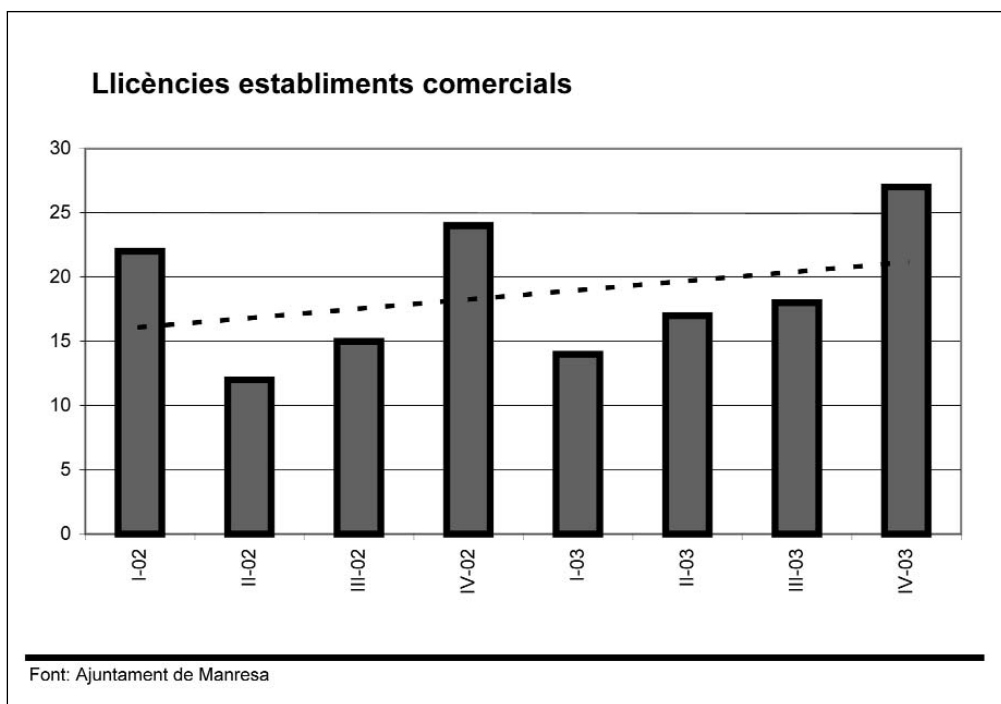
Si ens fixem en el comerç al detall, la pèrdua d'establiments és del 2,8% tot i que la superfície comercial total augmenta (9,8% en el mateix període). Aquesta dada manifesta la renovació d'una part de l'equipament comercial mitjançant la substitució de petits establiments per nous formats més ben dimensionats. El cas paradigmàtic d'aquest fenomen seria el del comerç alimentari, amb un increment del 18% en quant a metres quadrats (segurament explicable per la creixent implantació de mitjanes superfícies) a pesar d'una reducció del 4,5% en termes de punts de venda

Sector	En nombre d'establiments			En sup. Ocupada (m²)		
	2003	2000	% Var.	2003	2000	% Var.
Alimentació	572	599	-4,5	39.476	33.204	18,9
Comerç tradicional	526	n.d.		20.681	n.d.	
Supermercats	46	n.d.		18.795	n.d.	
No alimentació	1.045	1.060	-1,4	138.447	128.995	7,3
Comerç mixt	63	70	-10,0	30.940	28.099	10,1
Total	1.680	1.729	-2,8	208.863	190.298	9,8

Font: Ajuntament de Manresa

8.9. Activitats comercials detallistes

La renovació d'una part dels establiments es manifesta també en el ritme d'atorgament de noves llicències per a activitats comercials. En 2003 s'ha produït l'obertura de 76 nous establiments a Manresa, el que representa un ritme de creixement anual d'obertures del 4,11%. Amb aquest resultat es confirma la dinàmica de l'any anterior (73) i molt per damunt dels anys 2001 (49) i 2000 (50). Per barris, el major nombre d'obertures de l'any s'han donat a Passeig i Rodalies (19), Barri Antic (11) i Ctra. de Santpedor (10). Segons sectors d'activitat, 21 corresponen a equipament de la persona, 16 a equipament de la llar i 13 d'alimentació, com a grups principals.

8.10. Llicències establiments comercials

8.5- OCUPACIÓ

El nombre d'assalariats al sector comercial de Manresa és de 2.958 persones, mantenint en l'últim trimestre de 2003 la mateixa tendència de l'any, és a dir, un sosteniment del nombre total d'empleats gràcies a l'increment continuat del nombre mig de treballadors per empresa, ja que el nombre absolut d'empreses decreix des de finals de 2001.

Concepte	Any 2001				Any 2002				Any 2003			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Assalariats	2.756	2.762	2.706	2.849	2.822	2.850	2.804	2.975	2.855	2.857	2.809	2.958
Empreses	580	580	567	591	584	579	579	569	569	563	542	558
Ass. / Empresa	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,9	4,8	5,2	5,0	5,1	5,2	5,3

Font: Diputació de Barcelona, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social

8.11. Assalariats i empreses

8.6- EXPECTATIVES A CURT TERMINI

Altres aspectes conjunturals que els representants del comerç posen de manifest són:

- Insuficient impacte sobre la xifra de negoci dels festius comercials, sent la venda de la jornada generalment en detriment del dissabte. En aquest sentit, hi ha una satisfacció general entre el petit comerç en relació a l'avantprojecte de nova llei d'horaris comercials i al previsió de rebaixar el nombre de festius comercials a vuit per any.
- Balanç positiu de les campanyes de rebaixes d'enguany, millorant les de l'any anterior. Els operadors destaquen com a motiu principal el fet que la calor arribés més tard, demorant algunes compres de la temporada de primavera i generant un important estoc de mercaderia als establiments.
- Les fires comercials s'han mantingut en uns nivells de venda i participació correctes.

9. Serveis

9- SERVEIS

9.1- SECTOR TERCIARI

Manresa està vivint un procés de terciarització. De tenir una economia prominentment secundària, la ciutat ha anat concentrant, de forma gradual, bona part dels serveis de la comarca.

Dels 11.000 assalariats del sector serveis que treballaven a Manresa a principis de l'any 1996 i que representaven un 65% dels ocupats per compte aliè de la ciutat, s'ha passat a prop de 17.000 a finals de l'any 2003; un 71% del total dels assalariats. Contràriament a l'evolució alcista del nombre d'assalariats, el nombre d'empreses que operen al sector terciari s'ha mantingut constant, fluctuant al llarg dels últims vuit anys dins un estret interval d'entre 1.900 i 2.100 empreses. La conseqüència òbvia de l'encreuament d'ambdues tendències és el continu increment de la mida mitjana de les empreses en termes de treballadors, passant-se en sis anys d'una mitjana de 6 treballadors per empresa als 8,2 de finals de l'any 2003.

La bonança econòmica que ha gaudit el Principat durant els últims anys ha vingut protagonitzada per quatre pilars bàsics de la nostra economia: Construcció, turisme, ensenyament i sanitat. A excepció de la construcció, es tracta de sectors que pertanyen a la vessant terciària de l'economia i on, en el cas de l'ensenyament i la sanitat, el principal agent econòmic és el sector públic.

A l'hora de parlar d'assalariats, cal tenir en compte la metodologia de la seva computació i assignació a un municipi. Les dades provenen de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i considera assalariat de la ciutat a tot aquell afiliat a la Seguretat Social d'alguna de les empreses que té el domicili social a Manresa. La ubicació dels assalariats no es fa base el seu centre de treball sinó que es fa en base al domicili de l'empresa que ocupa el treballador. Així doncs, per exemple, els assalariats de l'hipermercat Carrefour del polígon dels Trullols no computen com assalariats de Manresa degut a que el domicili social de Centros Comerciales Carrefour, S.A. és a Madrid.

Un exemple de signe contrari el conformarien els empleats d'alguna de les oficines de la Caixa de Manresa situada fora de la nostra ciutat. Aquests treballadors, tot i que desenvolupen la seva activitat professional fora de Manresa, a efectes de la Seguretat Social computen com assalariats de la ciutat degut a que la Caixa de Manresa té el seu domicili social al Passeig Pere III de Manresa.

Resulta important matisar la metodologia de computació dels assalariats degut a que, si bé en la construcció i en la indústria les diferències entre la ubicació dels centres de treball i els domicilis socials de les empreses no són grans, molts epígrafs del sector terciari ofereixen grans biaixos que podrien conduir a la confusió.

La inèdita llarga etapa de bonança de la construcció i l'alta capacitat d'arrossegament d'aquest sector es trasllada, a nivell de serveis, en un continu increment del nombre de treballadors a les activitats immobiliàries (epígraf 70). El nombre d'assalariats d'activitats immobiliàries s'ha duplicat en tres anys; dels 135 afiliats a la Seguretat Social de finals de l'any 2000, s'ha passat a 255 a finals de l'any 2003.

Contemplar l'evolució a la ciutat del sector de la intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions (epígraf 65) sota la perspectiva dels assalariats ofereix una informació esbiaixada degut a les limitacions que presenta la metodologia de còmput d'assalariats. La major part dels 700 assalariats que hi figuren sota aquest epígraf són empleats de la Caixa de Manresa.

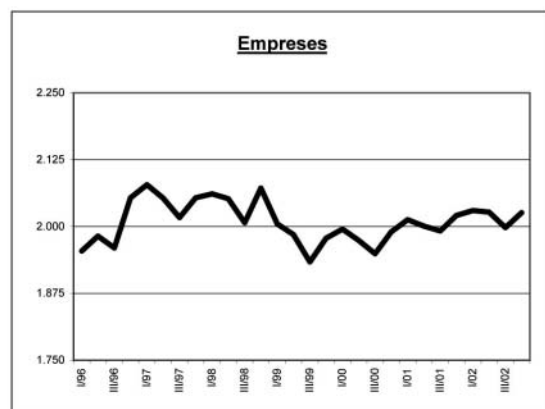
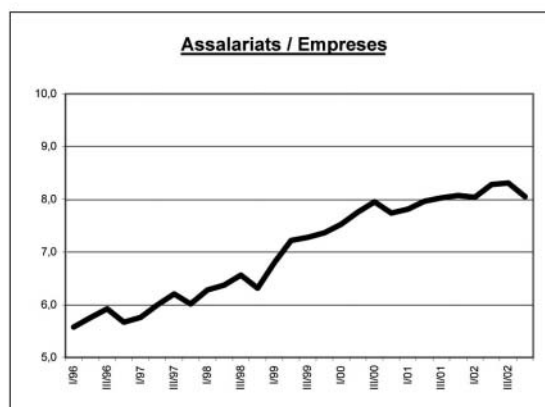
La intermediació financera és un sector immers dins una forta competència amb les oficines virtuals que treballen a la web. Oficines amb polítiques de preus agressius que remuneren els dipòsits a un interès més elevat que les oficines tradicionals i que apliquen en les hipoteques uns baixos diferencials a les taxes d'interès de referència. Ve a ser una estratègia, per part de les oficines virtuals, de compra de quota de mercat.

Sector: Serveis

	1996				1997				1998			
	I/96	II/96	III/96	IV/96	I/97	II/97	III/97	IV/97	I/98	II/98	III/98	IV/98
Assalariats	10.894	11.404	11.612	11.641	11.976	12.315	12.511	12.358	12.945	13.074	13.174	13.089
% Ass. / Total economia	65%	68%	68%	68%	69%	68%	69%	68%	70%	69%	69%	69%
Empreses	1.954	1.982	1.960	2.054	2.078	2.053	2.017	2.054	2.061	2.052	2.007	2.072
Assalariats per empresa	5,6	5,8	5,9	5,7	5,8	6,0	6,2	6,0	6,3	6,4	6,6	6,3

	1999				2000				2001			
	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00	I/01	II/01	III/01	IV/01
Assalariats	13.634	14.333	14.077	14.564	15.017	15.317	15.495	15.403	15.732	15.941	15.989	16.322
% Ass. / Total economia	69%	70%	69%	69%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%
Empreses	2.005	1.985	1.934	1.978	1.995	1.974	1.949	1.990	2.013	2.001	1.992	2.021
Assalariats per empresa	6,8	7,2	7,3	7,4	7,5	7,8	8,0	7,7	7,8	8,0	8,0	8,1

	2002				2003			
	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	16.314	16.786	16.607	16.306	17.243	17.321	17.296	16.714
% Ass. / Total economia	70%	71%	71%	70%	72%	72%	72%	71%
Empreses	2.030	2.027	1.998	2.026	2.037	2.042	2.018	2.046
Assalariats per empresa	8,0	8,3	8,3	8,0	8,5	8,5	8,6	8,2

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

9.1. Empreses i assalariats del sector serveis

Al llarg dels últims anys, les oficines de les entitats financeres tradicionals han incorporat a les seves tasques tradicionals d'obtenir dipòsits i concedir crèdits noves línies de negoci com podrien ser el signar plans de pensions, contractar assegurances o gestionar carteres de valors. Són parcel·les que ja treballaven anys enrera de forma marginal, però que avui en dia han passat a conformar una part important del negoci de les entitats financeres.

Malgrat que, entre els anys 2001 i 2003, el nombre d'empreses del sector de transports s'ha mantingut constant entorn a les 63 empreses, al llarg dels últims dos anys, el nombre d'assalariats del sector s'ha incrementat a un ritme del 5% anual.

El sector de les activitats annexes al transport, activitats d'agències de viatges (epígraf 63) ha passat de les 24 empreses de finals de l'any 2000, a les 31 de finals de l'any 2003. El nombre d'assalariats del sector ha augmentat en més alta mesura; els 180 afiliats a la Seguretat Social del sector conformen un creixement del 38% en dos anys.

La major part dels assalariats de l'administració pública, defensa i seguretat social obligatòria (epígraf 75) de Manresa pertanyen a treballadors del propi Ajuntament. És un sector que sense haver gaudit d'espectaculars increments del seus assalariats al llarg dels últims anys, sí que ocupa una important quantitat de persones.

Les 200 empreses d'activitats associatives, recreatives, culturals, esportives i de serveis personals (epígrafs 91, 92 i 93) han incrementat en tres anys un 30% el nombre d'assalariats ocupats a Manresa, fins assolir els 1.071 assalariats de finals de l'any 2003.

Degut a que una quarta part dels assalariats del sector terciari de Manresa es dedica professionalment a l'hoteleria, l'educació o a les activitats sanitàries, aquests tres sectors són tractats en apartats exclusius; el 9.2, el 9.3 i el 9.4 respectivament.

Sigui per la forta tradició comercial de Manresa o bé sigui pel fet que entre el comerç al detall i el comerç a l'engròs ocupen una quarta part dels assalariats del sector serveis de la ciutat, al sector del comerç se li ha dedicat un capítol apart; el capítol vuit.

Sector:	2000 4T		2001 4T		2002 4T		2003 4T	
	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.
50 - Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor i motocicletes	151	917	143	913	130	894	133	925
51 - Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor	193	1.245	194	1.232	191	1.233	184	1.261
52 - Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	573	2.774	591	2.849	569	2.975	558	2.958
55 - Hostaleria	165	718	174	816	178	856	187	796
60 - Transport terrestre; transport per canonades	67	229	62	232	64	244	63	258
61 - Transport marítim, de cabotatge i per vies de navegació interiors	1	4	1	4	0	0	0	0
62 - Transport aeri i espacial	3	63	3	61	3	63	3	66
63 - Activitats annexes als transports; activitats d'agències de viatges	24	129	26	130	29	148	31	180
64 - Correus i telecomunicacions	7	33	6	33	6	45	7	42
65 - Intermediació financera, excepte assegurances i plans de pensions	2	553	3	598	4	707	4	720
66 - Assegurances i plans de pensions, excepte seguretat social obligatòria	15	116	15	118	13	113	15	115
67 - Activitats auxiliars a la intermediació financera	26	72	27	78	23	77	28	93
70 - Activitats immobiliàries	75	135	90	181	108	222	115	255
71 - Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals	18	64	15	56	15	60	13	54
72 - Activitats informàtiques	19	55	19	44	17	58	16	50
73 - Investigació i desenvolupament	1	18	2	40	2	57	2	33
74 - Altres activitats empresarials	248	3.662	252	4.208	268	3.413	280	3.564
75 - Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	11	666	11	651	12	698	11	700
80 - Educació	80	971	75	1.052	72	1.099	73	1.100
85 - Activitats sanitàries i veterinàries; assistència social	106	2.106	112	2.123	115	2.307	114	2.435
90 - Activitats de sanejament públic	3	37	3	40	3	43	4	33
91 - Activitats associatives	35	106	37	143	40	140	38	162
92 - Activitats recreatives, culturals i esportives	52	448	51	405	46	450	51	479
93 - Activitats diverses de serveis personals	103	262	101	294	109	386	111	430
95 - Llars que ocupen a personal domèstic	7	7	5	5	5	5	5	5
99 - Organismes extraterritorials	0	0	0	0	0	0	0	0
nc - Sense especificar	5	13	3	16	4	13	0	0
Total	1.990	15.403	2.021	16.322	2.026	16.306	2.046	16.714
5 - Comerç, reparacions i hostaleria	1.082	5.654	1.102	5.810	1.068	5.958	1.062	5.940
6 - Transport, emmagatzematge, comunicació, intermediació financera	145	1.199	143	1.254	142	1.397	151	1.474
7 - Activ. immobiliàries i de lloguer, serveis empresarials, adm. pública	372	4.600	389	5.180	422	4.508	437	4.656
8 - Educació, activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	186	3.077	187	3.175	187	3.406	187	3.535
9 - Altres activ. socials i de serveis personals, personal domèstic, org.	200	860	197	887	203	1.024	209	1.109
n - Sense especificar	5	13	3	16	4	13	0	0
Total	1.990	15.403	2.021	16.322	2.026	16.306	2.046	16.714

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

9.2. Empreses i assalariats dels subsectors de serveis

9.2- HOTELERIA

Segons l'índex de restauració i bars de l'Anuario Económico de España publicat pel servei d'estudis de 'la Caixa', el pes del sector manresà de l'any 2003 sobre el total de l'economia espanyola s'ha mantingut en els mateixos nivells que els anys 2000 i 2001, al mateix temps que lleugerament per sobre del valor que l'índex va assolir l'any 2002. Pel que fa referència a l'índex turístic i desconsiderant les anòmales dades de l'any 2000, el valor que assoleix aquest índex s'arregla amb el dels últims anys. L'índex és una comparativa de la importància del sector que s'elabora en funció dels impostos d'activitat econòmica i reflexa el pes relatiu de Manresa, en tant per cent mil, sobre el total de l'economia espanyola. El total del valor del sector de l'economia espanyola equival a 100.000 unitats.

Any	Índexs	
	Restaura- ció i bars	Turístic
1996		33
1997		40
1998		39
1999		42
2000	144	18
2001	142	38
2002	137	40
2003	143	37

Font: Servei d'estudis de 'la Caixa'

9.3. Índexs del sector serveis

Per hoteleria (epígraf 55) s'entén establiments hotelers, bars, restaurants, bars musicals i discoteques.

Dins l'àmbit català, la relació que el sector d'hoteleria manté amb el turisme és directa. Cal tenir en compte que bona part de la bonança econòmica de Catalunya dels últims anys s'ha d'atribuir a l'èxit del turisme. Un èxit que al decurs de l'estiu del 2003 ha encès els primers llums d'alarma, posant de relleu que el model turístic basat en Sol, platja i bons preus ha quedat obsolet a Catalunya. El debat sobre el model de turisme que Catalunya ha d'adoptar està sobre la taula. Manresa, en estar fora del circuit del turisme de masses, també queda fora de la reestructuració que, presumiblement, una àmplia part del sector haurà d'enfrontar a mitjà termini.

Degut a que Manresa presenta una oferta completa, variada i ben consolidada a nivell de bars i restaurants, les perspectives del sector a curt i mitjà termini són positives.

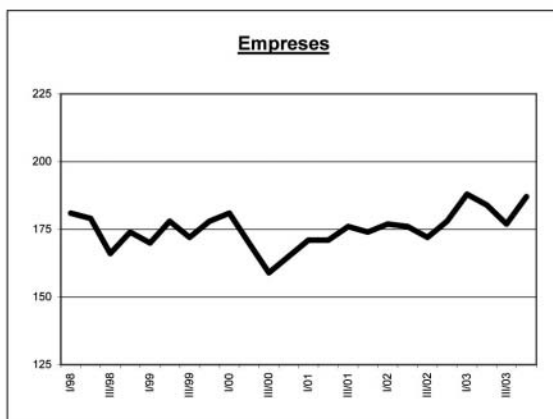
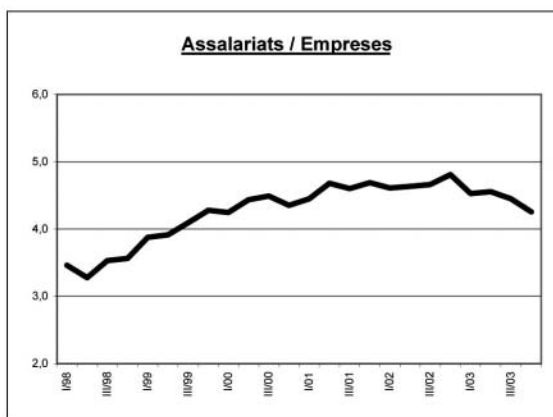
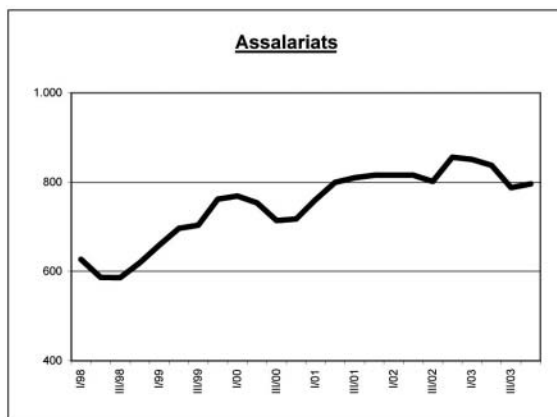
Les 187 empreses de Manresa que operen al sector a finals de l'any 2003 ocupen entorn 800 assalariats; una xifra lleugerament inferior als 856 afiliats a la Seguretat Social registrats a finals de l'any 2002.

Si bé quan es parla dels assalariats de l'hoteleria es parla d'una xifra que presenta fortes fluctuacions, en parlar del percentatge dels assalariats del sector terciari que treballa a l'hoteleria es parla d'una dada que s'ha mantingut constant en el 5% des de l'any 1999.

Sector: Hoteleria (55)

	1998				1999				2000			
	I/98	II/98	III/98	IV/98	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00
Assalariats	627	587	586	620	659	697	704	762	769	754	714	718
% Ass. / Serveis	5%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Empreses	181	179	166	174	170	178	172	178	181	170	159	165
Assalariats per empresa	3,5	3,3	3,5	3,6	3,9	3,9	4,1	4,3	4,2	4,4	4,5	4,4

	2001				2002				2003			
	I/01	II/01	III/01	IV/01	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	761	800	810	816	816	816	802	856	851	838	788	796
% Ass. / Serveis	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Empreses	171	171	176	174	177	176	172	178	188	184	177	187
Assalariats per empresa	4,5	4,7	4,6	4,7	4,6	4,6	4,7	4,8	4,5	4,6	4,5	4,3

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

9.4. Empreses i assalariats d'hoteleria

9.3- EDUCACIÓ

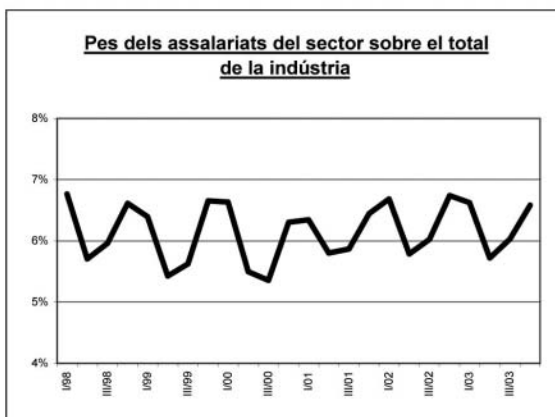
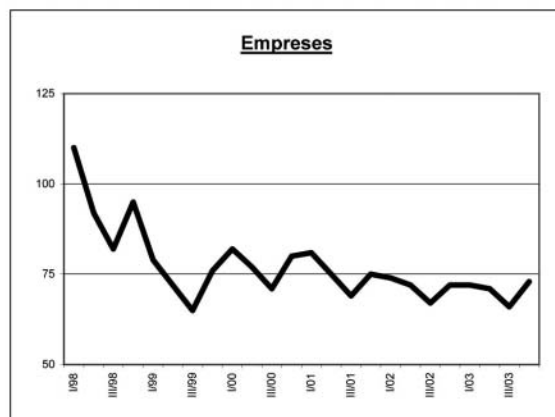
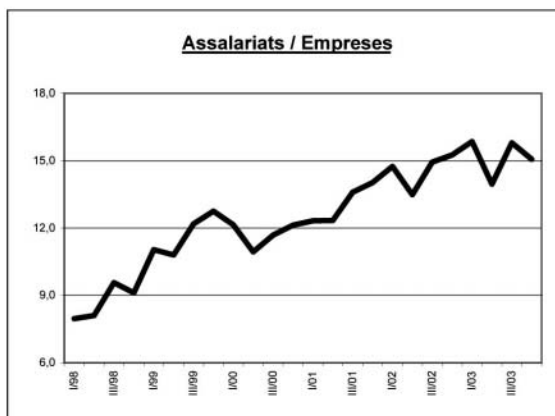
Dins d'educació (epígraf 80) es considera l'ensenyament primari, l'ensenyament secundari, l'ensenyament superior, la formació permanent i d'altres activitats d'ensenyament.

El nombre d'assalariats del sector de l'educació de Manresa evoluciona a través de cicles anuals on els mínims s'assoleixen a finals del segon i tercer trimestre de cada any. El nombre d'assalariats a 31 de desembre del 2003 és de 1.100, un 7% dels assalariats del sector terciari de la ciutat.

Sector: Educació (80)

	1998				1999				2000			
	I/98	II/98	III/98	IV/98	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00
Assalariats	876	746	785	866	872	778	792	969	996	842	830	971
% Ass. / Serveis	7%	6%	6%	7%	6%	5%	6%	7%	7%	5%	5%	6%
Empreses	110	92	82	95	79	72	65	76	82	77	71	80
Assalariats per empresa	8,0	8,1	9,6	9,1	11,0	10,8	12,2	12,8	12,1	10,9	11,7	12,1

	2001				2002				2003			
	I/01	II/01	III/01	IV/01	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	998	925	938	1.052	1.091	971	1.001	1.099	1.142	991	1.043	1.100
% Ass. / Serveis	6%	6%	6%	6%	7%	6%	6%	7%	7%	6%	6%	7%
Empreses	81	75	69	75	74	72	67	72	72	71	66	73
Assalariats per empresa	12,3	12,3	13,6	14,0	14,7	13,5	14,9	15,3	15,9	14,0	15,8	15,1

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

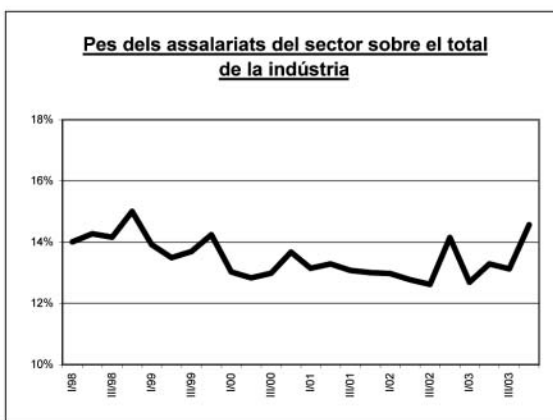
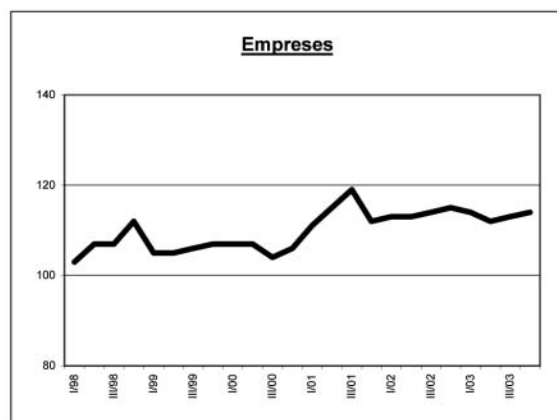
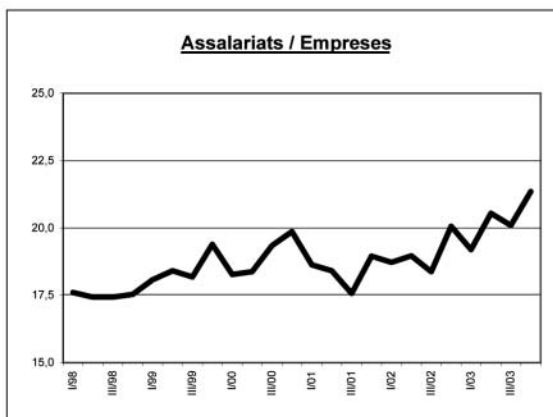
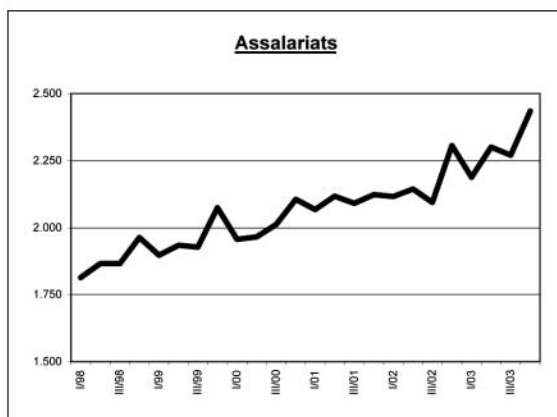
9.5. Empreses i assalariats d'educació

El sector de l'educació és un sector amb una forta presència del sector públic i que, com a conseqüència, la seva evolució depèn en alta mesura de les polítiques d'ensenyament que s'apliquen. Les fortes inversions per part de l'Estat en el capítol d'ensenyament al llarg dels últims anys, han propiciat un creixement fort i continu del sector en termes de persones ocupades. No obstant, si es té en compte l'estructura d'edats de la població i l'aposta per polítiques pressupostàries de dèficit zero per part de l'Estat, cal preveure que les despeses en personal per educació difícilment seguiran creixent al ritme que ho ha fet al llarg dels últims anys.

Sector: Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials (85)

	1998				1999				2000			
	I/98	II/98	III/98	IV/98	I/99	II/99	III/99	IV/99	I/00	II/00	III/00	IV/00
Assalariats	1.814	1.866	1.866	1.964	1.898	1.934	1.928	2.075	1.956	1.966	2.012	2.106
% Ass. / Serveis	14%	14%	14%	15%	14%	13%	14%	14%	13%	13%	13%	14%
Empreses	103	107	107	112	105	105	106	107	107	107	104	106
Assalariats per empresa	17,6	17,4	17,4	17,5	18,1	18,4	18,2	19,4	18,3	18,4	19,3	19,9

	2001				2002				2003			
	I/01	II/01	III/01	IV/01	I/02	II/02	III/02	IV/02	I/03	II/03	III/03	IV/03
Assalariats	2.068	2.118	2.091	2.123	2.116	2.144	2.095	2.307	2.188	2.301	2.271	2.435
% Ass. / Serveis	13%	13%	13%	13%	13%	13%	13%	14%	13%	13%	13%	15%
Empreses	111	115	119	112	113	113	114	115	114	112	113	114
Assalariats per empresa	18,6	18,4	17,6	19,0	18,7	19,0	18,4	20,1	19,2	20,5	20,1	21,4

Font: Diputació de Barcelona a partir de dades de l'INSS

9.6. Empreses i assalariats d'activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials

9.4- ACTIVITATS SANITÀRIES I VETERINÀRIES; SERVEIS SOCIALS

El principal agent econòmic de bona part de les activitats sanitàries i veterinàries és el sector públic i la seva evolució depèn en alta mesura de les decisions polítiques adoptades. Es tracta d'un sector que se li ha dedicat, al llarg dels últims anys, un important esforç en termes econòmics.

En tan sols quatre anys, el nombre d'assalariats a Manresa del sector ha augmentat en un 25%. Dels 2.000 assalariats de principis de l'any 2000, el sector ha passat a ocupar-ne 2.435 a finals de l'any 2003. El 10,4% dels assalariats de la ciutat duen a terme les seves tasques professionals dins el sector de les activitats sanitàries, les veterinàries i les de serveis socials. Es tracta d'una dada registrada a 31 de desembre del 2003 i configura el màxim valor que ha assolit mai aquesta ràtio.

Malgrat les bones xifres d'anys passats, cal descartar que en un futur pròxim el sector pugui créixer en la mateixa mesura que ho ha fet en els darrers cinc anys. De cara a propers anys, i dins un previsible context econòmic de restriccions pressupostàries, cal contemplar el sector com un que creixerà en termes d'assalariats d'una forma moderada.

10. Perfil de la ciutat

10- PERFIL DE LA CIUTAT

10.1- EL PROJECTE 'PERFIL DE LA CIUTAT'

Perfil de la ciutat' és un projecte que duen a terme les ciutats de Barberà del Vallès, Granollers, Manresa, Mataró, Rubí, Santa Coloma de Gramenet, Sabadell, Terrassa, Vic i Vilanova i la Geltrú.

El principal objectiu del projecte és el desenvolupament d'una metodologia i una eina de suport per a la mesura de la qualitat de vida de les ciutats europees. 'Perfil de la ciutat' pretén crear un sistema de recursos per a tots els agents implicats en els processos de desenvolupament urbà, que ajudi a la valoració i mesura dels elements clau que influeixen la qualitat de vida en les ciutats mitjanes. Un sistema, en definitiva, que serveixi de suport informatiu als tècnics i polítics en les seves preses de decisions.

10.2- DEFINICIÓ DELS INDICADORS SELECCIONATS

El projecte del 'Perfil de la ciutat' contempla una sèrie d'indicadors per cadascun dels àmbits susceptible de ser analitzat tal com puguin ser demografia, treball, empresa, medi ambient, cultura, urbanisme, etc. No obstant, amb la finalitat de presentar una versió reduïda del projecte, tan sols s'han triat set indicadors.

Taxa d'atur:

Número d'aturats a 31-12-2002 / Població activa segons el Padró de 1996

Mesura el pes de la població en situació d'atur en relació al total de la població activa.

Font del numerador: Departament de treball i indústria de la Generalitat

Font del denominador: Padró d'habitants de l'any 1996.

Contractació indefinida:

Número de contractes indefinits registrats al llarg de l'any 2002 / Total de contractes registrats al llarg de l'any 2002

Mesura la presència de la contractació indefinida en el mercat laboral.

Font: Departament de treball i indústria de la Generalitat.

Cost habitatge:

Preu metre quadrat nova construcció de l'any 2002 / Renda per càpita any 1998

Mesura l'esforç en termes de renda que s'ha de realitzar per adquirir un metre quadrat d'habitatge de nova construcció.

Font del numerador: Direcció general d'arquitectura i habitatge de política territorial i obres públiques de la Generalitat de Catalunya, basant-se en un estudi de mercat realitzat per l'empresa Tecnigrama.

Font del denominador: Institut d'estadística de Catalunya.

Inflació habitatge:

(Preu metre quadrat nova construcció de l'any 2002 - Preu metre quadrat nova construcció de l'any 2000) / Preu metre quadrat nova construcció de l'any 2000

Mesura l'increment del preu de l'habitatge entre els anys 2000 i 2002.

Font: Direcció general d'arquitectura i habitatge de política territorial i obres públiques de la Generalitat de Catalunya, basant-se en un estudi de mercat realitzat per l'empresa Tecnigrama.

Font del denominador: Institut d'estadística de Catalunya

Població extracomunitària:

Població extracomunitària / Total de la població

Mesura la presència de població extracomunitària dins la ciutat.

Font: Padró continu dels ajuntaments.

Mobilitat:

Viatges obligats per treball en transport públic any 1996 / Viatges obligats per treball en transport privat any 1996

Mesura l'ús del transport públic per anar a treballar.

Font: Padró de l'any 1996.

Associacionisme:

Nombre associacions x 1.000 / habitants

Mesura, en certa manera, el nivell d'associacionisme d'una ciutat.

Font: Institut d'estadística de Catalunya.

10.3- METODOLOGIA

Un cop els indicadors han estat definits, es procedeix a calcular el valor de cadascun d'ells. Si bé la intenció del projecte passa per permetre la comparabilitat dels diferents indicadors definits vers un valor establert com a òptim o objectiu, degut a la dificultat tècnica de definir el valor objectiu, s'ha establert com a valor de referència la mitjana del valors de les diferents ciutats per cadascun dels indicadors, a excepció del de la taxa d'atur. En aquest cas, s'estableix com a valor objectiu el 5%, que és el nivell considerat tècnicament de plena ocupació.

Després d'haver calculat els valors dels indicadors de les ciutats, obtenim les mitjanes i els hi assignem un valor de cent (llevat de la taxa d'atur que atorguem un valor cent a la taxa d'atur del 5%). En base al valor cent de les mitjanes de tots els indicadors, recalculem l'indicador de cada ciutat en base cent.

Tan bon punt com disposem dels nous valors dels indicadors de totes les ciutats en base cent, es representen en una gràfica del tipus teranyina les línies de cadascuna de les ciutats.

Indicador (1)	Gra no llers	Man re sa	Ma ta ró	Ru bí	Sa ba dell	Sta. Colo ma	Te rra ssa	Vic	Mitjana
Taxa d'atur	6,0	7,4	6,7	8,6	8,0	7,7	8,4	6,1	5,0
% Contractes indefinits sobre el total	9,3	16,1	13,5	10,8	11,8	16,1	13,7	16,0	13,4
Preu m ² nova constr. / Renda per càpita	18,5	13,0	21,0	20,2	21,3	28,9	19,5	10,8	19,2
% Variació preu nova constr. (2002/2000)	38,0	24,8	24,8	21,8	44,0	23,2	32,8	7,3	27,1
% Pobl. extracomunitària / Total població	6,1	4,7	6,3	4,9	2,6	5,3	4,4	11,6	5,7
% Mobilitat obligada: Transp. públic / privat	11,9	9,2	12,6	16,6	19,2	54,3	13,5	5,3	17,8
Entitats associatives / Total població	5,2	5,1	4,0	4,0	3,8	3,9	4,1	7,2	4,7

Font: Projecte 'Perfil de la ciutat'

(1) Per la definició i font de cada indicador veure l'apartat: 10.2- DEFINICIÓ DELS INDICADORS SELECCIONATS

10.1. Indicadors del projecte "Perfil de la ciutat"

Indicador	Granollers	Manresa	Mataró	Rubí	Sabadell	Santa Coloma	Terrassa	Vic	Mitjana
Taxa d'atur	120	148	133	172	161	153	167	122	100
% Contractes indefinits sobre el total	69	120	101	81	88	120	102	119	100
Preu m ² nova constr. / Renda per càpita	97	68	110	105	111	151	102	56	100
% Variació preu nova constr. (2002/2000)	140	92	92	80	162	86	121	27	100
% Pobl. extracomunitària / Total població	106	82	110	85	45	92	77	202	100
% Mobilitat obligada: Transp. públic / privat	67	52	71	93	108	305	76	30	100
Entitats associatives / Total població	111	110	87	85	81	84	88	154	100

Font: Projecte 'Perfil de la ciutat'

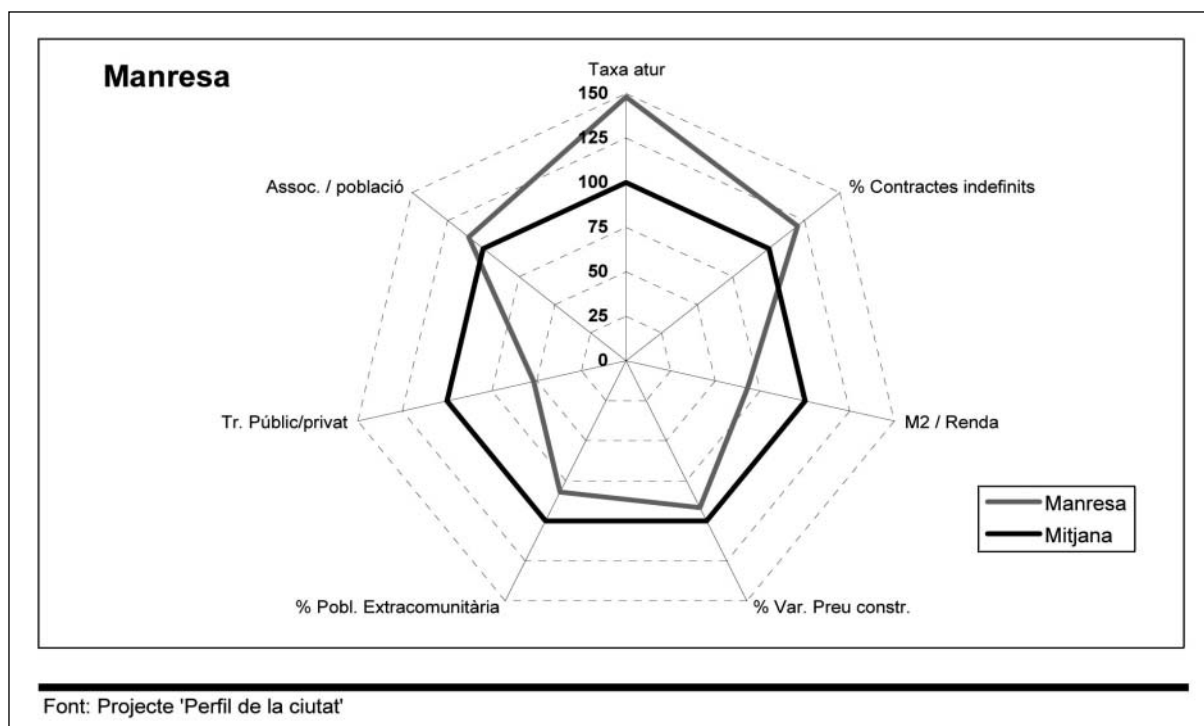
10.2. Indicadors del projecte "Perfil de la ciutat", en base 100

10.4- INTERPRETACIÓ

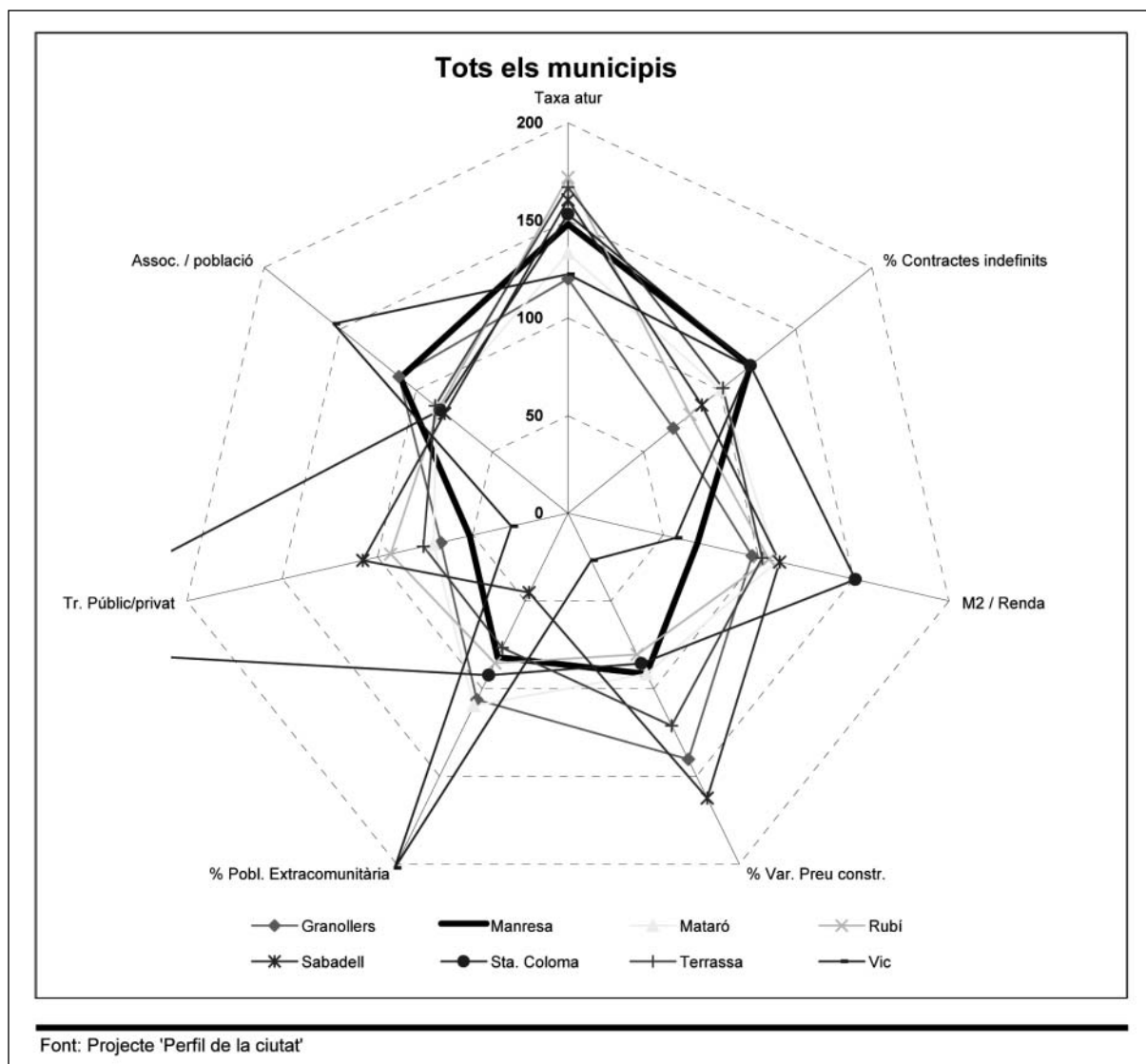
Un indicador molt comú i homogeni que mesura el nivell d'atur d'un territori és el de la taxa d'atur. El nivell òptim d'aquesta taxa és el 5%, que és el nivell considerat tècnicament de plena ocupació. Les vuit ciutats contemplades dins el projecte tenen unes taxes d'atur d'entre el 6,0% de Granollers i el 8,6% de Rubí. El 7,4% de taxa d'atur de Manresa s'alinea en la mitjana de les vuit ciutats del projecte, però es troba lluny de l'òptim.

Encara dins l'àmbit del **mercat laboral**, l'indicador que mesura el nombre de contractes indefinits sobre el total dels contractes registrats mostra Manresa, juntament amb Santa Coloma de Gramenet, com els dos municipis que presenten aquesta relació més elevada.

En quant a **habitatge**, els habitants de Vic i Manresa són els que han de fer un menor esforç en termes de renda per adquirir un metre quadrat d'habitatge de nova construcció. Els habitants de Santa Coloma són els que destinen més part de la renda per adquirir un metre quadrat d'habitatge de nova construcció.

10.3. Gràfica "Perfil de la ciutat". Manresa

10.4. Gràfica "Perfil de la ciutat". Tots els municipis

Mentre la capital de l'Osona és la ciutat que ha tingut el menor increment de preus del metre quadrat de l'habitatge de nova construcció entre els anys 2000 i 2002, Sabadell i Granollers figuren a l'altre extrem. Manresa s'arregla en la mitjana.

Dins el capítol de **demografia**, Sabadell és la ciutat amb un menor pes específic del contingent de població extracomunitària en relació al total de la població alhora que Vic és la ciutat que té un major nombre de persones exatracomunitàries entre la seva població. El valor que assoleix aquest indicador per la ciutat de Manresa s'arregla amb la mitjana de les vuit ciutats.

Pel que fa referència a la utilització del transport públic en la mobilitat obligada per raons laborals, es constata una relació directa entre la qualitat de la infraestructura i la utilització del transport públic. Així doncs, ciutats com Santa Coloma, Sabadell o Rubí que disposen d'una completa oferta de transport públic també són les que més utilitzen aquest transport. De la mateixa manera, els habitants de Manresa i Vic, que no gaudeixen de bones infraestructures de transport públic, són les que menys l'utilitzen.

La capacitat d'**associacionisme** de Manresa es troba, juntament amb la de Vic i Granollers, ben per sobre de la mitjana de les vuit ciutats considerades dins el projecte del Perfil de la ciutat.

Col·laboren:

Mil idees per Manresa